

**GUIA DE
L'ESTUDIANT
2014-2015**

FACULTAT D'EDUCACIÓ, TRADUCCIÓ I CIÈNCIES HUMANES
GRAU EN EDUCACIÓ SOCIAL

ÍNDEX

PRESENTACIÓ	1
FACULTAT D'EDUCACIÓ, TRADUCCIÓ I CIÈNCIES HUMANES	2
Estructura	2
Departaments	2
Òrgans de govern	3
CALENDARI ACADÈMIC	4
ORGANITZACIÓ DELS ENSENYAMENTS	6
Metodologia	6
Procés d'avaluació	7
PLA D'ESTUDIS	9
Ordenació temporal de l'ensenyament	9
ASSIGNATURES DE PRIMER CURS	12
Fonaments de l'Educació	12
Psicologia del Desenvolupament	16
Ser Educadora i Educador Social	20
Societat i Cultura	24
Tècniques d'Expressió i Comunicació	28
Evolució de l'Educació Contemporània	32
Llengua anglesa per a Usos Acadèmics	37
Polítiques i Serveis Socials	40
Psicologia Social	44
Recursos Expressius Corporals	47
ASSIGNATURES DE SEGON CURS	50
Acció Socioeducativa en l'Àmbit de la Infància i la Joventut	50
Didàctica	54
Educació al Llarg de la Vida	58
Organització d'Institucions Socioeducatives	62
Societat i Entorn	66
Treball Interdisciplinari	69
Acció Socioeducativa amb Persones Adultes	72
Acció Socioeducativa en l'Àmbit Laboral	76
Llengua i Societat	81
Pràctiques I	84
ASSIGNATURES DE TERCER CURS	87
Acció Socioeducativa per a l'Atenció a la Diversitat	87
Acció Socioeducativa per a la Comunitat	89
Educació Social a Europa	92
Seminari de Pràctiques II	95
Pràctiques II	98
Projectes Socials i Tecnologies de la Informació i la Comunicació	100
ASSIGNATURES DE QUART CURS	103
Mètodes d'Investigació Social	103
Projectes Socioeducatius	110
Seminari de Pràctiques III	113
Pràctiques III	116
Taller Monogràfic	119
Treball de Fi de Grau	121
OPTATIVES	124
Acció Socioeducativa amb Infants i Joves d'Acollida	124
Acció Socioeducativa en l'Àmbit Familiar	128
Acció Socioeducativa en Salut. Tractament i Prevenció	131
Creació Artística i Participació	133
Educació Emocional i Benestar	136
Gènere, Violències i Accions Socioeducatives	138

L'Activitat Física com a Recurs Socioeducatiu	141
Resolució de Conflictes i Mediació	143
Treball en l'Àmbit de la Justícia	147

PRESENTACIÓ

En nom de les persones que formem l'equip de deganat, del professorat i del personal d'administració i serveis d'aquesta Facultat, em plau donar-te una cordial benvinguda, tot esperant que el contingut d'aquesta Guia de l'Estudiant t'orienti i t'acompanyi al llarg del curs.

En aquesta guia hi trobaràs tant informacions bàsiques sobre els teus estudis, com la manera d'accedir a altres informacions que no hi figuren de forma completa. Hi podràs consultar el calendari acadèmic, el pla d'estudis de la titulació que curses, la metodologia emprada, el sistema d'avaluació i l'accés als programes de les assignatures de la teva titulació.

També és important que tinguis en compte que, en el Campus Virtual al qual pots accedir a través del portal web de la Universitat de Vic, pots trobar altres informacions acadèmiques: la normativa acadèmica, els horaris de curs, les qualificacions de les assignatures i com fer diversos tràmits acadèmics.

Finalment, només et volem fer saber que el personal d'administració, el professorat, l'equip de deganat de la Facultat i, d'una manera més particular, la persona responsable de coordinar els estudis del teu grau, estem a la teva disposició per orientar-te i acompanyar-te durant tot el curs i tot el temps que estudiaràs aquí.

Joan Soler i Mata

Degà de la Facultat

FACULTAT D'EDUCACIÓ, TRADUCCIÓ I CIÈNCIES HUMANES

Estructura

La Facultat d'Educació, Traducció i Ciències Humanes de la Universitat de Vic ofereixen les titulacions oficials següents:

- Grau en Ciències de l'Activitat Física i l'Esport
- Grau en Educació Social
- Grau en Mestre d'Educació Infantil
- Grau en Mestre d'Educació Primària
- Grau en Psicologia
- Grau en Traducció i Interpretació
- Grau en Llengües Aplicades i Traducció
- Grau en Mestre d'Educació Infantil / Mestre d'Educació Primària amb Menció en Llengua Anglesa (Programa Millora i Innovació de la Formació de Mestres)
- Màster Universitari en Estudis de Dones, Gènere i Ciutadania
- Màster Universitari en Educació Inclusiva
- Màster Universitari en Formació del Professorat d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat, Formació Professional i Ensenyaments d'Idiomes (Especialitat en Educació Física)
- Màster Universitari en Didàctiques Específiques
- Màster Universitari en Pedagogia Montessori
- Màster Universitari en Traducció Especialitzada
- Màster Universitari en Pedagogia Musical 0-12

Departaments

Les unitats bàsiques de docència i recerca de la Facultat són els departaments, que agrupen el professorat d'unes mateixes àrees. Actualment hi ha sis departaments:

Departament de Didàctica de les Arts i de les Ciències

- director: Jordi Martí i Feixas

Departament de Ciències de l'Activitat Física

- director: Eduard Ramírez i Banzo

Departament de Filologia i didàctica de la llengua i la literatura

- directora: M. Àngels Verdaguer i Pajerols

Departament de Pedagogia

- directora: Itxaso Tellado Ruiz de Gauna

Departament de Psicologia

- director: José Ramón Lago Martínez

Departament de Traducció, Interpretació i Llengües Aplicades

- director: Marcos Cánovas Méndez

Òrgans de govern

El Consell de Govern

És l'òrgan col·legiat de govern de la Facultat. Està constituït pels membres següents:

- El degà de la Facultat, que el presideix
- La resta de membres de l'equip de deganat de la Facultat
- Els directors i les directores de Departament
- Un estudiant escollit entre els delegats de les titulacions que s'imparteixen al centre
- Un membre claustral del personal d'administració i serveis
- Un membre claustral del personal docent i investigador assignat al centre

El Consell de Direcció

És l'òrgan col·legiat que té delegades executivament les funcions del Consell de Govern del centre i, en general, les que són pròpies del seguiment ordinari i execució dels acords del Consell de Govern. El consell es reuneix de forma plenària i per comissions (ple de titulacions, ple de departaments i altres)

- El degà de la Facultat, que el presideix
- La resta de membres de l'equip de deganat de la Facultat
- Els directors i les directores de Departament

L'Equip de Deganat

S'encarrega de la gestió ordinària en el govern i administració de la Facultat i està format pel degà, el vicedegà, la cap d'estudis, les persones coordinadores de titulacions, la secretària de deganat i la responsable de la secretaria de centre.

- Joan Soler i Mata, degà
- Josep Casanovas i Prat, vicedegà
- Jordi Chumillas i Coromina, cap d'estudis
- Berta Vila i Saborit, coordinadora dels estudis de Mestre d'Educació Infantil
- Anna Vallbona i González, coordinadora dels estudis de Mestre d'Educació Primària
- Rosa Guitart i Aced, coordinadora dels estudis d'Educació Social
- Eduard Comerma i Torras, coordinador dels estudis de Ciències de l'Activitat Física i l'Esport
- M. Teresa Julio i Giménez, coordinadora dels estudis de Traducció i Interpretació i de LAT
- Pilar Prat i Viñolas, coordinadora dels estudis de Psicologia
- Mariona Casas i Deseuras, coordinadora del doble grau en Mestre d'Educació Infantil / Mestre d'Educació Primària (Pla de millora)
- José Ramón Lago i Martínez, coordinador de màsters

CALENDARI ACADÈMIC

PRIMER SEMESTRE

Docència

- 1r curs: del 23 de setembre de 2013 (acollida) al 17 de gener de 2014
- 2n curs, 3r curs i 4t curs: del 16 de setembre (acollida) al 20 de desembre de 2013

Setmana de tancament d'assignatures

- 1r curs: del 20 al 24 de gener de 2014
- 2n curs, 3r curs i 4t curs: del 7 a l'10 de gener de 2014

Setmana intersemestral

- 1r curs: del 27 al 31 de gener de 2014
- 2n curs, 3r curs i 4t curs: del 13 al 17 de gener de 2014
-

SEGON SEMESTRE

Docència

- 1r curs: del 3 de febrer al 23 de maig de 2014
- 2n curs, 3r curs i 4t curs: del 20 de gener al 23 de maig de 2014

Pràctiques als centres

- 2n curs: del 3 al 21 de març de 2014 (3 setmanes)
- 3r curs i 4t curs: del 20 gener al 14 de març de 2014 (8 setmanes)

Setmana de tancament d'assignatures

- 1r curs, 2n curs, 3r curs i 4t curs: del 26 al 30 de maig de 2014

Defensa de Treball Fi de Grau

- 4t curs: del 9 al 20 de juny de 2014

SETMANES DE RECUPERACIÓ

Assignatures de 1r semestre

- 1r curs, 2n curs, 3r curs i 4t curs: del 2 al 6 de juny de 2014

Assignatures de segon semestre

- 1r curs, 2n curs, 3r curs i 4t curs: de l'1 al 5 de setembre de 2014

Calendari acadèmic 2014-2015

Inici de la docència:

15 de setembre de 2014

- Inici de les classes de tots els cursos del grau de CAFE, els 2ns, 3rs i 4ts dels graus d'Educació Social, Psicologia, Mestre Educació Infantil i Primària, i el 2n del Pla de Millora de Mestres.

22 de setembre de 2014

- Inici de les classes de tots els cursos dels graus de Traducció i Interpretació i de LAT.
- Acollida i inici de les classes dels primers cursos dels graus de Psicologia, Mestre Educació Infantil i Primària i Pla de Millora de Mestre (menció llengua anglesa).

29 de setembre

- Acollida i inici de les classes de primer curs d'Educació Social.

Vacances de Nadal:

Del 22 de desembre de 2014 al 6 de gener de 2015, ambdós inclosos.

Vacances de Setmana Santa:

Del 30 març al 6 d'abril de 2015, ambdós inclosos

Dies festius:

Divendres 12 de setembre - Pont

Dissabte 13 de setembre - No lectiu

Diumenge 12 d'octubre de 2014 - El Pilar

Dissabte 1 de novembre de 2014 - Tots Sants

Dissabte 6 de desembre de 2014 - La Constitució

Dilluns 8 de desembre de 2014 - La Puríssima

Dimecres 7 de gener - Pont

Dijous 23 d'abril de 2015 - Festa UVic

Divendres 24 d'abril - Pont

Dissabte 25 d'abril - No lectiu

Divendres 1 de maig de 2015 - Festa del treball

Dissabte 2 de maig de 2015 - No lectiu

Dilluns 25 de maig de 2015 - Segona Pasqua (festa local pendent d'aprovació)

Dimecres 24 de juny de 2015 - Sant Joan

Divendres 11 de setembre de 2015 - Diada Nacional

Observació: Aquest calendari està supeditat a la publicació de les festes locals, autonòmiques i estatals.

ORGANITZACIÓ DELS ENSENYAMENTS

Metodologia

Els crèdits ECTS

El crèdit ECTS (o crèdit europeu) és la unitat de mesura del treball de l'estudiant en una assignatura. Cada crèdit europeu equival a 25 hores que inclouen totes les activitats que realitza l'estudiant dins d'una determinada assignatura: assistència a classes, consulta a la biblioteca, pràctiques, treball de recerca, realització d'activitats, estudi i preparació d'exàmens, etc. Si una assignatura té 6 crèdits vol dir que es preveu que el treball de l'estudiant haurà de ser equivalent a 150 hores de dedicació a l'assignatura (6 x 25).

Les competències

Quan parlem de competències ens referim a un conjunt de coneixements, capacitats, habilitats i actituds aplicades al desenvolupament d'una professió. Així doncs, la introducció de competències en el currículum universitari ha de possibilitar que l'estudiant adquireixi un conjunt d'atributs personals, habilitats socials, de treball en equip, de motivació, de relacions personals, de coneixements, etc., que li permetin desenvolupar funcions socials i professionals en el propi context social i laboral.

Algunes d'aquestes competències són comunes a totes les professions d'un determinat nivell de qualificació. Per exemple, tenir la capacitat de resoldre problemes de forma creativa, o de treballar en equip, són **competències generals o transversals** de pràcticament totes les professions. És de suposar que un estudiant universitari les adquirirà, incrementarà i consolidarà al llarg dels seus estudis, primer, i, després, en la seva vida professional.

Altres competències, en canvi són **específiques** de cada professió. Un educador o educadora social, posem per cas, ha de dominar unes competències professionals molt diferents de les que ha de dominar una traductora o un intèrpret.

L'organització del treball acadèmic

Les competències professionals plantegen l'ensenyament universitari més enllà de la consolidació dels continguts bàsics de referència per a la professió. Per tant, demana unes formes de treball complementàries a la transmissió de continguts i és per això que en els ensenyaments en modalitat presencial parlem de tres tipus de treball a l'aula o en els espais de la Universitat de Vic, que en el seu conjunt constitueixen les hores de contacte dels estudiants amb el professorat:

- Les **sessions de classe** s'entenen com a hores de classe que imparteix el professorat a tot el grup. Aquestes sessions inclouen les explicacions del professorat, les hores de realització d'exàmens, les conferències, les projeccions, etc. Es tracta de sessions centrades en algun o alguns continguts del programa.
- Les **sessions de treball dirigit** s'entenen com a hores d'activitat dels estudiants amb la presència del professorat (treball a l'aula d'ordinadors, correcció d'exercicis, activitats en grup a l'aula, col·loquis o debats, pràctiques de laboratori, seminaris en petit grup, etc. Aquestes sessions podran estar dirigides a tot el grup, a un subgrup o a un equip de treball.
- Les **sessions de tutoria** són aquelles hores en què el professorat atén de forma individual o en petit grup els estudiants per conèixer el progrés que van realitzant en el treball personal de l'assignatura, orientar o dirigir els treballs individuals o grupals o per comentar els resultats de l'avaluació de les diferents activitats. La iniciativa de l'atenció tutorial pot partir del professorat o dels mateixos estudiants per plantejar dubtes sobre els treballs de l'assignatura, demanar orientacions sobre bibliografia o fonts de consulta, conèixer l'opinió del professorat sobre el propi rendiment acadèmic o aclarir dubtes sobre els continguts de l'assignatura. La tutoria és un element fonamental del procés d'aprenentatge de l'estudiant.

Dins el pla de treball d'una assignatura també s'hi preveuran les sessions dedicades al **treball personal dels estudiants** que són les hores destinades a l'estudi, a la realització d'exercicis, a la recerca d'informació, a la consulta a la biblioteca, a la lectura, a la redacció i realització de treballs individuals o en grup, a la preparació d'exàmens, etc.

Consulteu els plans de treball de les assignatures de les titulacions que s'imparteixen també en modalitat online per veure com s'organitza el treball acadèmic en aquesta modalitat.

El Pla de treball

Aquesta forma de treballar demana planificació per tal que l'estudiant pugui organitzar i preveure la feina que ha de realitzar a les diferents assignatures. És per això que el Pla de treball esdevé un recurs important que possibilita la planificació del treball que ha de fer l'estudiant en un període de temps limitat.

El Pla de treball reflecteix la concreció dels objectius, continguts, metodologia i avaluació de l'assignatura dins l'espai temporal del semestre o del curs. Es tracta d'un document que guia per planificar temporalment les activitats concretes de l'assignatura de forma coherent amb els elements indicats anteriorment.

El Pla de treball és l'instrument que dóna indicacions sobre els continguts i les activitats de les sessions de classe, les sessions de treball dirigit i les sessions de tutoria i consulta. En el Pla de treball s'hi concreten i planifiquen els treballs individuals i de grup i les activitats de treball personal de consulta, recerca i estudi que caldrà realitzar en el marc de l'assignatura.

El Pla de treball es centra bàsicament en el treball de l'estudiant i l'orienta perquè planifiqui la seva activitat d'estudi encaminada a l'assoliment dels objectius de l'assignatura i a l'adquisició de les competències establertes.

L'organització del pla de treball pot obeir a criteris de distribució temporal (quinzenal, mensual, semestral, etc.) o bé pot estar organitzat seguint els blocs temàtics del programa de l'assignatura (o sigui, establint un pla de treball per a cada tema o bloc de temes del programa).

Procés d'avaluació

Segons la normativa vigent de la Universitat de Vic, "els ensenyaments oficials de grau s'avaluaran de manera continuada i hi haurà una única convocatòria oficial per matrícula". Aquesta convocatòria contempla dos períodes diferenciats d'avaluació.

El primer període es realitzarà al llarg de les setmanes de docència i durant la setmana de tancament de les assignatures al final de semestre. El segon període d'avaluació és de recuperació per als estudiants que no hagin superat l'avaluació continuada. Aquest període de recuperació acabarà al juny per a les assignatures del primer semestre i al setembre per a les del segon semestre. Aquells estudiants que no superin la fase de recuperació hauran de matricular i repetir l'assignatura el proper curs.

En els cas dels màsters l'avaluació es realitzarà d'acord amb la normativa específica, que contempla una única convocatòria oficial.

L'avaluació de les competències que l'estudiant ha d'assolir en cada assignatura requereix que el procés d'avaluació no es redueixi a un únic examen final. Per tant, s'utilitzaran diferents instruments per poder garantir una avaluació continuada i més global que tingui en compte el treball que s'ha realitzat per assolir els diferents tipus de competències. És per aquesta raó que parlem de dos tipus d'avaluació:

- **Avaluació de procés:** Seguiment del treball individualitzat per avaluar el procés d'aprenentatge realitzat al llarg de l'assignatura. Aquest seguiment es pot fer amb les tutories individuals o grupals, el lliurament de treballs de cada tema i la seva posterior correcció, amb el procés d'organització i assoliment que segueixen els membres d'un equip de forma individual i col·lectiva per realitzar els treballs de grup, etc. L'avaluació del procés es farà a partir d'activitats que es realitzaran de forma dirigida o s'orientaran a la classe i tindran relació amb la part del programa que s'estigui treballant. Alguns exemples serien: comentari d'articles, textos i altres documents escrits o audiovisuals (pel·lícules, documentals, etc.); participació en debats col·lectius, visites, assistència a conferències,

etc. Aquestes activitats s'avaluaran de forma continuada al llarg del semestre.

- **Avaluació de resultats:** Correcció dels resultats de l'aprenentatge de l'estudiant. Aquests resultats poden ser de diferents tipus: treballs en grup de forma oral i escrita, exercicis de classe realitzats individualment o en petit grup, reflexions i anàlisis individuals en les quals s'estableixen relacions de diferents fonts d'informació més enllà dels continguts explicats pel professorat a les sessions de classe, redacció de treballs individuals, exposicions orals, realització d'exàmens parcials o finals, etc.

PLA D'ESTUDIS

Tipus de matèria	Crèdits
Formació Bàsica	60
Obligatòria	99
Optativa	30
Treball de Fi de Màster	9
Pràctiques Externes	42
Total	240

Ordenació temporal de l'ensenyament

PRIMER CURS

Primer

	Crèdits	Tipus
Fonaments de l'Educació	6,0	Formació Bàsica
Psicologia del Desenvolupament	6,0	Formació Bàsica
Ser Educadora i Educador Social	6,0	Obligatòria
Societat i Cultura	6,0	Formació Bàsica
Tècniques d'Expressió i Comunicació	6,0	Formació Bàsica

Segon

	Crèdits	Tipus
Evolució de l'Educació Contemporània	6,0	Formació Bàsica
Llengua anglesa per a Usos Acadèmics	6,0	Formació Bàsica
Polítiques i Serveis Socials	6,0	Obligatòria
Psicologia Social	6,0	Formació Bàsica
Recursos Expressius Corporals	6,0	Formació Bàsica

SEGON CURS

Primer

	Crèdits	Tipus
Acció Socioeducativa en l'Àmbit de la Infància i la Joventut	6,0	Obligatòria
Didàctica	6,0	Obligatòria
Educació al Llarg de la Vida	6,0	Formació Bàsica
Organització d'Institucions Socioeducatives	6,0	Obligatòria
Societat i Entorn	6,0	Obligatòria
Treball Interdisciplinari	6,0	Obligatòria

Segon

	Crèdits	Tipus
Acció Socioeducativa amb Persones Adultes	6,0	Obligatòria
Acció Socioeducativa en l'Àmbit Laboral	6,0	Obligatòria
Llengua i Societat	6,0	Formació Bàsica
Pràctiques I	6,0	Pràctiques Externes

TERCER CURS

Primer

	Crèdits	Tipus
Acció Socioeducativa per a l'Atenció a la Diversitat	6,0	Obligatòria
Acció Socioeducativa per a la Comunitat	6,0	Obligatòria
Educació Social a Europa	6,0	Obligatòria
Optatives	0,0	Optativa
Seminari de Pràctiques II	6,0	Pràctiques Externes

Segon

	Crèdits	Tipus
Optatives	0,0	Optativa
Pràctiques II	12,0	Pràctiques Externes
Projectes Socials i Tecnologies de la Informació i la Comunicació	6,0	Obligatòria

QUART CURS

Primer

	Crèdits	Tipus
Mètodes d'Investigació Social	6,0	Obligatòria
Pedagogia Social	6,0	Obligatòria
Projectes Socioeducatius	6,0	Obligatòria
Seminari de Pràctiques III	6,0	Pràctiques Externes

Segon

	Crèdits	Tipus
Pràctiques III	12,0	Pràctiques Externes
Taller Monogràfic	3,0	Obligatòria
Treball de Fi de Grau	9,0	Treball de Fi de Màster

OPTATIVITAT

ASSIGNATURES DE PRIMER CURS

Fonaments de l'Educació

Formació Bàsica

Primer

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Anna Gómez Mundó

OBJECTIUS:

L'assignatura és una part de la formació bàsica del Grau d'Educació Social. Es tracta d'una assignatura de fonamentació teòrica dels estudis. La part pràctica consisteix en l'activitat de reflexió crítica de l'estudiant sobre el propi itinerari educatiu i procés d'aprenentatge i sobre les qüestions més rellevants del debat socioeducatiu actual. Es tracta, per tant, d'aproximar-se a la complexitat de les relacions educatives en la societat actual de cara a l'assoliment de coneixements per orientar la pròpia tasca educativa.

Objectius:

- Analitzar els diversos conceptes d'educació i identificar els elements del procés educatiu.
- Comprendre la complexitat dels fets educatius i, sobretot, de les relacions educatives i diferenciar els diversos àmbits de l'educació.
- Conèixer l'estructura, el funcionament i les problemàtiques del sistema educatiu actual i analitzar les relacions entre els diversos actors educatius i entre les institucions educatives i la societat.
- Dominar estratègies de comprensió de documents de temàtica educativa (escrits o audiovisuals), captar-ne el significat i saber-los llegir i aplicar en el context actual.
- Identificar les necessitats de la societat actual i les respostes educatives que cal plantejar-nos.
- Desenvolupar estratègies de recerca d'informació i documentació, construir coneixements i saber comunicar-los de forma oral i escrita.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Identifica els elements constituents de tot procés, projecte i pràctica educativa
- Crea alternatives per millorar situacions educatives concretes
- Mostra una actitud de motivació i compromís per a la millora personal i professional
- Reflexiona amb consistència sobre processos d'aprenentatge
- Comuncia adequadament idees, conceptes i propostes d'acció

COMPETÈNCIES

Genèriques

- Comunicar-se de forma oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Fomentar la cultura de la pau i els valors democràtics.
- Posar els fonaments del coneixement bàsic de la professió.
- Tenir capacitat d'expressió i comunicació oral i escrita en diferents llengües.
- Tenir capacitat per aprendre i reflexionar sobre el procés d'aprenentatge.
- Tenir habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Tenir habilitat per treballar amb autonomia.

Específiques

- Analitzar i conèixer les dimensions ètica i política de l'educació.
- Conèixer els diferents àmbits professionals de l'educació social.
- Conèixer els fonaments del coneixement pedagògic, psicològic i sociològic de l'educació.
- Desenvolupar actituds i valors en la pràctica educativa relacionats amb els drets humans.
- Ser capaç d'establir relacions entre la teoria i pràctica professional.

Bàsiques

- Saber aplicar els coneixements a la feina i en la vocació d'una manera professional i posseir les competències que se solen demostrar mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes en l'àrea d'estudi pròpia.
- Saber aplicar els coneixements a la feina i en la vocació d'una manera professional i posseir les competències que se solen demostrar mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes en l'àrea d'estudi pròpia.

CONTINGUTS:

Entorn el concepte d'educació

- Les finalitats de l'educació. L'acció educativa.
- La relació educativa. La comunitat educativa.
- Els fonaments de l'educació. Les dimensions individuals. Les dimensions socials.
- Els principis de l'educació. Atendre el subjecte des del subjecte.
- L'educació i els drets de ciutadania. Els drets de col·lectius específics.

Els àmbits de l'educació

- L'educació formal. El sistema educatiu. Les funcions socials de l'escola.
- L'educació no formal. Les institucions socioeducatives.
- L'educació informal. Els espais educatius. Les oportunitats educatives.

L'educació com a projecte

- Educació i territori. Els projectes educatius de poble i de ciutat. Els projectes educatius territorials.
- Educació i comunitat. Els projectes educatius comunitaris. Els plans educatius d'entorn. Pràctiques educatives en col·laboració

Els reptes de l'educació actual

- La lluita contra les desigualtats. L'educació inclusiva.
- L'espai polític de les relacions humanes. L'educació democràtica.
- La reconstrucció d'una nova humanitat. L'educació intercultural.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Activitats de classe i de treball personal: comentari d'articles, textos i altres documents escrits o audiovisuals (pel·lícules, documentals, etc.); participació en debats col·lectius, visites, assistència a conferències, etc. Es tracta d'activitats que es realitzaran de forma dirigida o s'orientaran a la classe i tindran relació amb la part del programa que s'estigui treballant. Aquestes activitats s'avaluaran de forma continuada al llarg del quadrimestre.
- Entrevistes individuals d'avaluació: tutories sobre el temari i les activitats de classe i treball personal i sobre la realització del treball individual escrit.
- Reunions grupals d'avaluació: Tutories i reunions de grup sobre l'orientació, seguiment i avaluació del treball de grup.

Avaluació de resultats:

L'avaluació dels resultats de l'assignatura es farà a partir dels següents elements:

- a) Activitats de classe i de treball personal
- b) Treball en petit grup: Exposició oral i debat o col·loqui a classe

Treball de documentació sobre un tema d'actualitat en relació a l'educació social. Preparació d'un debat o col·loqui a la classe seguint les orientacions que es donaran a l'inici de curs.

- b) Treball individual: Autobiografia

Redacció d'una narració de caràcter autobiogràfic on s'analitzaran les diverses etapes i experiències educatives viscudes al llarg de la trajectòria de cada estudiant, situant-les en el context de cada moment i de cada lloc. Durant els primers dies de classe es donaran orientacions per a la realització d'aquest treball que es realitzarà de forma conjunta i coordinada amb les altres assignatures del primer quadrimestre.

- c) Prova escrita

L'exercici consistirà en el desenvolupament per escrit d'un tema relacionat amb el programa de l'assignatura que es podrà escollir entre tres propostes que es plantejaran a l'inici de la prova.

L'assignatura té una única convocatòria oficial. La nota final de l'assignatura es calcula a partir de la ponderació dels següents aspectes:

- Activitats de classe i treball personal..... 3
- Treball de grup (procés i resultat)..... 2
- Treball individual (procés i resultat)..... 3
- Prova escrita..... 2

Total 10

La suma només es farà quan els quatre apartats estiguin superats satisfactòriament.

En el Pla de Treball es concretaran els terminis i les possibilitats de recuperació dels apartats no superats dins el quadrimestre en el qual s'imparteix l'assignatura.

Si després de les activitats de recuperació hi ha algun apartat no superat, l'assignatura queda pendent per al proper curs acadèmic.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Bégaudeau, F. *La classe*. Barcelona: Empúries, 2009.
- Delors, J. (dir.). *Educació: hi ha un tresor amagat a dins*. Barcelona: UNESCO, 1996.
- Esteve, J.M. *La tercera revolució educativa. La educació en la societat del coneixement*. Barcelona: Paidós, 2003.
- Gimeno Sacristán, J. *La educación que aún es posible*. Madrid: Morata, 2005.
- Gómez, A. *Sabers i sentits de l'educació social. Sostenir l'ofici*. Barcelona: UOC, 2012
- González-Agàpito, J. (ed.) *Una societat en crisi? Reptes d'un món globalitzat*. Barcelona: Eumo/Institut d'Estudis Catalans, 2008.
- Mallart, J.; Teixidó, M.; Vilanou, C. (ed.) *Repensar la pedagogia, avui*. Barcelona: Societat Catalana de Pedagogia/ Eumo, 2001.
- Meirieu, Ph. *En la escuela hoy*. Barcelona: Octaedro, 2004.
- Meirieu, Ph. *Referents per a un món sense referents*. Barcelona: Associació de Mestres Rosa Sensat, 2004.
- Monés, J. (coord.) *La educación en el siglo XX*. Barcelona: Praxis, 2006.
- Negrín, O.; Vergara, J. *Teorías e instituciones contemporáneas de educación*. Madrid: Editorial Centro de Estudios Ramon Areces, 2005 (2ª ed.).
- Pennac, D. *Mal d'escola*. Barcelona: Empúries, 2008.
- Pozo Andrés, M. del Mar (ed.) *Teorías e instituciones contemporáneas de educación*. Madrid: Biblioteca Nueva, 2004.

Complementària:

- Besalú, X. (coord.) *Educar en sociedades pluriculturales*. Barcelona: Cuadernos de Pedagogía, 2007.
- Carreño, M. (ed.) *Teorías e instituciones contemporáneas de educación*. Madrid: Síntesis, 2000.
- Castells, M. *La era de la información*. 3 volums. Madrid: Alianza, 1996.
- Imbernón, F. (coord.) *Cinc ciutadanes per a una nova educació*. Barcelona: Graó, 2002.
- Luri, G. *L'escola contra el món*. Barcelona: La Campana, 2008.
- Meirieu, Ph. *Frankenstein educador*. Barcelona: Laertes, 1998.
- Morin, E. *Els 7 coneixements necessaris per a l'educació del futur*. Barcelona: Centre Unesco de Catalunya, 2000.
- Morin, E. *Tenir el cap clar*. Barcelona: La Campana, 2001.
- Negrín, O.; Vergara, J. *Antología de textos de teorías e instituciones contemporáneas de educación*. Madrid: Editorial Centro de Estudios Ramon Areces, 2005.
- Postman, N. *Fi de l'educació*. Vic: Eumo Editorial, 1999.
- Romans, M.; Petrus, A.; Trilla, J. *De profesión: educador(a) social*. Barcelona: Paidós, 2000.
- Trilla, J. *Ensayos sobre la escuela*. Barcelona: Laertes, 1985.
- Trilla, J. *La educación fuera de la escuela*. Barcelona: Planeta, 1985.
- Trilla, J. *Otras educaciones*. Barcelona: Anthropos, 1993.

Enllaços:

- UNESCO: <http://www.unesco.org>
- Pàgina web del professor Philippe Meirieu: <http://www.meirieu.com>
- Col·legi d'Educadors i Educaores Socials de Catalunya: <http://www.ceesc.es>
- Plans Educatius d'Entorn: <http://www.xtec.cat/lic/entorn/congressos.htm>
- Ciutats educadores: <http://w10.bcn.es/APPS/eduportal/pubPortadaAc.do>
- Departament d'Educació. Generalitat de Catalunya: <http://www.gencat.cat/educacio/>
- Fundació Jaume Bofill: <http://www.fbofill.cat>

Psicologia del Desenvolupament

Formació Bàsica

Primer

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Maria Núria Padrós Tuneu

OBJECTIUS:

L'assignatura Psicologia del Desenvolupament permet proporcionar als estudiants els coneixements bàsics sobre el desenvolupament de les persones al llarg del cicle vital, és a dir, quins són els processos de canvi evolutiu de les persones al llarg de la vida. També pretén aportar coneixements sobre els contextos de desenvolupament i com aquests aspectes teòrics es relacionen amb la intervenció socioeducativa, pròpia dels professionals de l'educació social.

Els seus objectius principals són:

- Conèixer des de diferents perspectives teòriques quins són els trets fonamentals del desenvolupament psicològic de les persones al llarg del cicle vital, des de la infància fins a la senectut.
- Entendre els canvis psicològics globals que es produeixen al llarg de la vida de les persones i la seva diversitat, prenent com a referència els contextos on es porta a terme el desenvolupament psicològic.
- Conèixer algunes de les necessitats de les persones derivades del desenvolupament psicològic com a un element a tenir en compte per planificar o realitzar qualsevol intervenció socioeducativa.
- Utilitzar textos psicològics com a recurs teòric i eina per a complementar la seva formació.
- Desenvolupar estratègies de recerca d'informació i documentació, construir coneixements i saber comunicar-los de forma oral i escrita.
- Adquirir habilitats cooperatives en la realització de treballs en equip.

RESULTATS D'APRENTATGE:

Coneix els principals elements del desenvolupament humà en la població infantil, juvenil i adulta

Identifica els factors biològics, ecològics i ambientals que afecten als processos socioeducatius

Identifica i analitza els factors psicosocials i les necessitats educatives presents en els diferents contextos

Mostra habilitats per a la reflexió crítica en els processos vinculats a l'exercici de la professió

COMPETÈNCIES

Genèriques

- Tenir capacitat d'organitzar i planificar.
- Tenir capacitat per aprendre i reflexionar sobre el procés d'aprenentatge.
- Tenir habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).

Específiques

- Conèixer els fonaments del coneixement pedagògic, psicològic i sociològic de l'educació.
- Conèixer i contextualitzar els estadis evolutius de la població infantil, jove i adulta.
- Desenvolupar una actitud de coneixement de les persones i dels col·lectius participants dels diferents àmbits de l'educació social.
- Ser capaç d'analitzar els factors psicosocials presents en els diferents contextos d'intervenció pedagògica.
- Ser capaç d'establir relacions entre la teoria i pràctica professional.
- Tenir coneixements sobre els conceptes i processos psicosocials fonamentals.

CONTINGUTS:

Introducció

- Conceptes implicats en la psicologia del desenvolupament: Models i teories sobre el desenvolupament psicològic.

El desenvolupament psicològic durant la infantesa

Àmbits de desenvolupament durant la infantesa:

- Desenvolupament motriu
- Desenvolupament cognitiu
- Desenvolupament afectiu, social i de la personalitat

El desenvolupament psicològic durant l'adolescència

Àmbits de desenvolupament durant l'adolescència:

- La pubertat
- Desenvolupament cognitiu
- Desenvolupament afectiu, social i de la personalitat

El desenvolupament psicològic durant la maduresa

Àmbits de desenvolupament durant l'edat adulta primerenca:

- Canvis físics
- Desenvolupament cognitiu
- Desenvolupament afectiu, social i de la personalitat

Àmbits de desenvolupament durant l'edat adulta intermèdia:

- Canvis físics
- Desenvolupament cognitiu
- Desenvolupament afectiu, social i de la personalitat

El desenvolupament psicològic durant la vellesa

Àmbits de desenvolupament durant la vellesa:

- Envel·liment
- Desenvolupament cognitiu
- Desenvolupament afectiu, social i de la personalitat

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es planteja a partir de l'avaluació de procés i l'avaluació de resultats.

Avaluació de procés:

Per a l'avaluació de procés de l'assignatura es tindrà en compte la realització de les activitats realitzades a la classe i de treball personal (lectures i comentari de textos o d'audiovisuals?) que s'especificaran en el Pla de Treball. Així mateix, les tutories, tan individuals, com grupals també s'utilitzaran com a eina per anar avaluant tant el desenvolupament individual com el del grup.

Avaluació de resultats:

Per a l'avaluació de resultats es tindran en compte els següents elements:

- Treball individual: autobiografia educativa
- Treball en petit grup: Reflexió sobre la intervenció educativa de l'educador social en les diferents etapes del cicle vital de les persones.
- Prova escrita sobre el temari de l'assignatura.

L'assignatura té una única convocatòria oficial. La nota final de l'assignatura es calcula a partir de la ponderació dels següents aspectes:

- Treball personal de les activitats del Pla de Treball: 20%
- Treball de grup (procés i resultat): 15%
- Treball individual (procés i resultat): 30%
- Prova escrita: 35%

Per aprovar l'assignatura cal superar satisfactòriament cada un dels apartats. En el Pla de Treball es concretaran els terminis i les possibilitats de recuperació dels apartats no superats dins el quadrimestre en el qual s'imparteix l'assignatura. Si després de les activitats de recuperació hi ha algun apartat no superat, l'assignatura queda pendent per al proper curs acadèmic.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Palacios, J.; Marchesi, A.; Coll, C. (2002) *Desarrollo psicológico y educación*. Madrid: Alianza.
- Papalia, D.; Olds, S.; Feldman R. (2005) *Psicología del desarrollo: de la infancia a la adolescencia*. Mèxic: McGraw-Hill.
- Sadurní, M.; Perinat, A.; Lalueza, J.L. (2003) *Psicología del desarrollo: un enfoque sistémico*. Barcelona: EDIUOC.
- Sadurní, M.; Rostan, C. i Serrat, E. (2002). *El desarrollo de los niños paso a paso*. Barcelona: UOC.
- Santrock, J.W. (2006). *Psicología del desarrollo*. Madrid: McGraw-Hill.
- Rodrigo, M.J.; Palacios, J. (ed.) (1998) *Familia y desarrollo humano*. Madrid: Alianza.
- Silvestre, N.; Solé, M.R; Pérez, M; Jodar, M. (1995). *Psicología Evolutiva. Adolescencia edad adulta y vejez*. Barcelona: CEAC, 1995.
- López, F. (coord.) (1999) *Desarrollo afectivo y social*. Madrid: Pirámide.
- Delval, J. A. (2002). *El desarrollo humano*. Madrid: Siglo XXI.

Complementària

- Castellví, P. (1999). *Psicologia del desenvolupament*. Barcelona: Pòrtic.
- Harris, P. L. (1992). *Los niños y las emociones*. Madrid: Alianza Editorial.
- Hoffman, L.; Paris, S.; Hall, E. (1995): *Psicología del desarrollo hoy*. Madrid: MacGraw-Hill.
- Craig, G. (2001). *Desarrollo psicológico*. Mèxic: Prentice-Hall.
- Bach, E.; Darder, P. (2003). *Sedueix-te per seduir*. Barcelona: Edicions 62.
- Salmurri, F. (2005) *Llibertat emocional*. Barcelona: La Magrana.
- Rodrigo, M.J.; Palacios, J. (1998). *Familia y desarrollo humano*. Madrid: Alianza Editorial.
- Delval, J. (1990). *Crecer y pensar*. Barcelona: Paidós.
- Gardner, H. (1993) *La mente no escolarizada*. Barcelona: Paidós.
- Martí, E. (1991) *Psicología Evolutiva. Teorías y ámbitos de investigación*. Barcelona: Anthropos.
- Triadó C. (1993) *Psicología Evolutiva*. Vic: Eumo Editorial.
- Pennac, D. (2008) *Mal d'escola*. Barcelona: Empúries.
- Belsky, J. (2000) *Psicología del envejecimiento*. Madrid: Thomson.

Ser Educadora i Educador Social

Obligatòria

Primer

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Marcel Barjuan Lloreda
- Rosa M. Guitart Aced

OBJECTIUS:

L'assignatura es planteja com una porta d'entrada al estudis d'Educació Social. Pretén oferir alguns elements fonamentals de l'Educació social com a àrea d'estudi. Es planteja introduir els i les estudiants en les tasques, funcions i responsabilitats de la persona educadora així com als diversos àmbits en els que treballa l'educació social per emmarcar-los dins del context en què s'articulen les diferents pràctiques, tenint en compte la relació educativa amb les persones i els referents ètics que fonamenten l'acció socioeducativa. Finalment l'assignatura també pretén que els i les estudiants puguin conèixer i analitzar amb quins recursos personals compten per afrontar la professió.

- Comprendre els diferents elements presents en l'educació social com a àmbit d'estudi i com a àmbit professional.
- Conèixer els diferents àmbits de l'educació social i emmarcar-los en el context que es desenvolupen les diferents pràctiques socioeducatives.
- Conèixer i reflexionar sobre les tasques, funcions i responsabilitats atorgades a la persona educadora
- Conèixer les bases del codi deontològic de la professió.
- Conèixer i promoure habilitats dirigides a l'autoconeixement i a la interrelació personal.
- Desenvolupar estratègies de recerca d'informació, d'anàlisi i de construcció de coneixement a partir de la pròpia experiència i la dels altres, saber-la documentar i fonamentar teòricament i comunicar-la de forma oral i escrita.
- Desenvolupar processos de comprensió i d'anàlisi de les pràctiques educatives de forma documentada.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Identifica els diferents àmbits professionals de l'educació social així com els diferents col·lectius amb els que pot treballar
- Coneix i reflexiona sobre les diferents funcions, tasques i responsabilitats de la persona educadora social
- Recerca informació de fonts diferents i sap analitzar-la utilitzant referents teòrics
- Reflexiona sobre les habilitats intrapersonals i interpersonals propies que es posen en joc en l'educació social

COMPETÈNCIES

Genèriques

- Comunicar-se de forma oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Desenvolupar una actitud receptiva i empàtica.
- Evidenciar l'adquisició i pràctica d'hàbits d'aprenentatge adequats i la capacitat d'emprendre les tasques.
- Posar els fonaments del coneixement bàsic de la professió.
- Saber justificar les decisions pròpies.
- Tenir habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).

Específiques

- Conèixer els diferents àmbits professionals de l'educació social.
- Conèixer les bases del codi deontològic de la professió.
- Identificar i reconèixer el coneixement educatiu viu i experiencial.
- Ser capaç d'establir relacions entre la teoria i pràctica professional.
- Ser capaç de desenvolupar habilitats dirigides a l'autoconeixement (maduresa, equilibri emocional, autocontrol, etc.).

Bàsiques

- Saber aplicar els coneixements a la feina i en la vocació d'una manera professional i posseir les competències que se solen demostrar mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes en l'àrea d'estudi pròpia.

CONTINGUTS:

Bloc I: L'educació Social com a àrea d'estudi i professional

- 1.1 Què és l'educació social?
- 1.2 Interpretacions i reduccionismes de l'educació social
- 1.3 Actors i actrius de la professió
- 1.4 Dilemes de l'educació social

Bloc II: Coneixement de diferents àmbits de treball dels educadors i les educadores socials

- 2.1 Orígens de l'àrea d'estudi i de la professió
- 2.2 Els àmbits de treball de l'Educació social

Bloc III: L'exercici de la professió

- 3.1 Sentit de la professió. Les intencions educatives que orienten les pràctiques
- 3.2 El paper de l'educador o educadora social.
- 3.3. Les pràctiques professionals
- 3.4 Fonaments de l'acció socioeducativa

3.5 L'ètica i la deontologia professional

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es planteja de forma continuada. L'assignatura té una única convocatòria oficial. S'estableix la setmana del 8 al 12 de juny de 2015 com a setmana de recuperació on s'hauran de presentar els treballs de l'assignatura que al final del període de docència no han estat aprovats.

- Avaluació del procés: 60%
 - Realització de les activitats i tasques que es plantegin
 - Assistència a les tutories grupals i individuals
 - Compliment dels terminis establerts

Pel seguiment òptim de l'assignatura es requereix l'assistència i la participació activa en totes les sessions presencials i les visites que es realitzaran fora de la universitat.

- Avaluació de resultats:
 - Treball en grup: Presentació de l'anàlisi d'una experiència pràctica. 20%
 - Treball individual: Presentació de l'autobiografia individual. 20%

És condició necessària per aprovar l'assignatura realitzar tots els treballs, activitats i instruments d'avaluació demanats així com aprovar cadascun d'ells.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Casal dels Infants del Raval (2006). *El cor del Raval. Parlen els joves*. Barcelona: Edicions 62.
- Delors, Jacques. (dir.) (1996). *Educació: hi ha un tresor amagat a dins*. Barcelona: UNESCO.
- Dueñas, Joan (2012). *Blanques juguen i guanyen. Reflexions ètiques d'un Educador social*. Barcelona: Setzevents
- Gruwell, Erin (2007). *Diarios de la calle*. Madrid: Elipsis.
- Romans, Mercè; Petrus, Antoni; Trilla, Jaume (2000). *De profesión educador(a) social*. Barcelona: Paidós.
- Riera, Jordi. (1998). *Concepto, formación y profesionalización de: el educador social, el trabajador social y el pedagogo social*. València: Nau Llibres.
- Sedó, Carles (1999). *Treballant com a educadora o educador social*. Barcelona: Edicions Pleniluni.
- Moyano Mangas, Segundo; Planella Ribera Jordi (coords.) (2011). *Voces de la educación social*. Barcelona: UOC
- Soler, Pere, (2005). *L'educació social avui, la intervenció educativa a Catalunya*. Girona: Universitat de Girona. Departament de Pedagogia, Estudis d'Educació Social.

Revistes i articles

- Caride, José Antonio (2003). Las identidades de la educación social a *Cuadernos de Pedagogía*, núm. 321 pp. 48-51.
- *Quaderns d'Educació Social*, any 2007. núm. 10. Ètica i educació social. La passió d'un repte.
- *Quaderns d'Educació Social*, any 2005. núm. 5. Educació social i polítiques socials. Una reflexió

necessària.

Enllaços

- Col·legi d'Educadores i educadors socials de Catalunya <http://www.ceesc.cat/>
- Portal de la Educación Social: <http://www.eduso.net/>
- RES, Revista de educación social <http://www.eduso.net/res/>
- Fundació Jaume Bofill: <http://www.fbofill.cat/>
- DIXIT. Centre de documentació de serveis socials. Departament de Benestar Social i Família <http://www20.gencat.cat/portal/site/dixit>

Societat i Cultura

Formació Bàsica

Primer

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Jacint Torrents Buxó

OBJECTIUS:

- L'assignatura vol formar l'estudiant en el coneixement de les bases conceptuals i metodològiques de les ciències socials que li permetin reconèixer la seva pròpia ubicació en la vida social. Marcs conceptuals que l'han de capacitar per acostar-se als diversos entorns socials de les persones o col·lectius en situació de conflicte social des d'una perspectiva local i global, a fi de poder planificar intervencions educatives amb una actitud de compromís.
- Donar el marc teòric i els recursos per conèixer l'entorn social des d'una perspectiva crítica, interessada i comunicativa d'intervenció educativa.
- Posar en valor el treball cooperatiu com a estratègia d'empatia i implicació amb els entorns socials i culturals.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Coneix els diferents àmbits de la vida en societat des de diferents perspectives: antropològica, cultural, econòmica, històrica, política i filosòfica.
- Té una actitud curiosa e inquieta cap a la realitat social, econòmica, cultural i política de la societat.
- Identifica les desigualtats que es produeixen en els diferents contextos d'intervenció professional.
- Analitza coneixements propis de l'àmbit i la seva contextualització en entorns nacionals e internacionals.
- Comprèn el aspectes teòrics i pràctics i la metodologia de treball de l'educació social.

COMPETÈNCIES

Genèriques

- Desenvolupar una actitud receptiva i empàtica.
- Saber argumentar i establir relacions sistèmiques entre diferents àmbits del coneixement.
- Ser capaç de respectar i fomentar els drets fonamentals de les persones.
- Tenir capacitat per generar noves idees (creativitat).
- Tenir habilitat per comunicar-se amb col·legues i experts d'altres camps.
- Tenir habilitats per a la crítica i autocrítica.

Específiques

- Conèixer els diferents àmbits de la vida en societat des d'una perspectiva antropològica, cultural, sociològica, històrica, política i filosòfica.
- Desenvolupar una actitud de coneixement de les persones i dels col·lectius participants dels diferents àmbits de l'educació social.
- Identificar les desigualtats i conèixer les estratègies i mecanismes de prevenció i compensació de les mateixes.
- Ser capaç de treballar en la complexitat i incertesa del context.

Bàsiques

- Demostrar posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, que se sol trobar en un nivell que, si bé recolza en llibres de text avançats, també inclou alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del camp d'estudi propi.

CONTINGUTS:

1. Les ciències de la societat i de la cultura. Orígens, camps d'estudi i mètodes. Conceptes i teories.
2. Els orígens i l'evolució de la humanitat. Les societats i les cultures. Les migracions humanes.
3. Les institucions socials. Família, clan, tribu, nació, estat. Grups d'adscripció identitària.
4. Les desigualtats socials. Exclusions de classe, d'edat, de gènere i d'ètnia. L'estat del benestar i l'exclusió social.
5. La societat de la informació. Societats i cultures en un món global. La gestió cultural en la intervenció social i educativa. Àgores globals.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés (20%):

- Al finalitzar cada un dels temes del programa es realitzaran exercicis en formats diversos de comprensió i síntesi dels continguts treballats. No recuperable. 10%.
- Observació i seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant i de cada grup de treball a partir de les tutories. No recuperable. 10%.

Avaluació de resultats (80%):

1. Redacció d'un treball individual en forma d'autobiografia educativa compartit amb totes les assignatures de primer quadrimestre. Treball individual. Recuperable. 20%.
2. Realització d'una prova final sobre els continguts del programa. Treball individual. Recuperable. 30%.
3. Elaboració d'un glossari de termes específics de ciències socials. Treball individual. Recuperable. 5%.
4. Realització i presentació d'un treball d'observació etnogràfica sobre un barri de Vic. Treball de grup. 15%.
5. Realització i presentació d'un treball de recerca bibliogràfica sobre una ètnia. Treball de grup. 10%.

Per aprovar l'assignatura cal superar satisfactòriament els instruments d'avaluació 1, 2 i 3 .

L'assignatura és de convocatòria única i per tant durant el període de proves i activitats de recuperació que s'especificaran en el pla de treball caldrà recuperar els elements d'avaluació no assolits en el període de docència, ja sigui presentant els treballs endarrerits, revisant els continguts de les tutories perdudes i/o recuperant l'examen.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Aguirre, A. (ed.) *Conceptos clave de antropología cultural*. Barcelona: Daimon, 1982.
- Ben Jelloun, T. *El racisme explicat a la meva filla*. Barcelona: Empúries, 1998.
- Besalú, X.; Campani, G.; Palaudàrias, J.M. *La educación intercultural en Europa*. Barcelona: Pomares-Corredor, 1998.
- Cachón, L. *La ?España inmigrante?: marco discriminatorio, mercado de trabajo y políticas de integración*. Barcelona: Antrhopos, 2009.
- Casquete, J. (Ed.) *Comunidades de muerte*. Barcelona: Antrhopos, 2009.
- Carbonell, F. *Inmigración: diversidad cultural, desigualdad social y educación*. Madrid: MEC, 1995.
- Cardús, S. (coord.) *La mirada del sociòleg* Barcelona: Proa / UOC, 1999.
- Castells, M. *La era de la información* 3 vols. Madrid: Alianza Editorial, 2001.
- Chomsky, N.; Dietrich, H. *La aldea global* Tafalla: Txalaparta, 1997.
- Diversos Autors. *Desigualtat i canvi*. Barcelona: Biblioteca Universitària, n. 34, Proa / UAB, 1997.
- Luque, C. *Ells truquen a la porta* Barcelona: La Campana, 2000.
- Llobera, J.R. *Manual de antropología social* Barcelona: UOC / Pòrtic, 1999.

Complementària

- Barley, N. *El antropòlogo inocente*. Barcelona: Anagrama, 1997.
- Barbosa, M.; Yébenes, Z. (coords.) *Silencios, discursos i miradas sobre la violencia*. Barcelona: Antrhopos, 2009.
- Berger, P.L. *Invitació a la sociologia. Una perspectiva humanística* Barcelona: Herder, 1986.
- Bourdieu, P. *Sobre la televisió* Barcelona: Edicions 62, 1997.
- Cavalli-Sforza, L.L. *Gens, pobles i cultures* Barcelona: Proa, 1997.
- Contreras, J. (comp.) *Los retos de la inmigración* Madrid: Talasa, 1994.
- Delgado, M. *Diversitat i integració* Barcelona: Empúries, 1998.
- Diversos Autors. *Las razas humanas* 8 vols. Barcelona: Oceano, 1995.
- Flecha, R. *La nueva desigualdad cultural*. Barcelona: El Roure, 1990.
- Geertz, C. *La interpretación de las culturas*. Barcelona: Gedisa, 1992.
- Goodall, J.; Bekoff, M. *Los diez mandamientos*. Barcelona: Paidós, 2003.
- Goytisolo, J. i Naïr, S. *El peaje de la vida*. Madrid: Aguilar, 2000.
- Harris, M. *Antropología cultural*. Madrid: Alianza, 1995.
- Leakey, R. E. *La formación de la humanidad*. Barcelona: Ediciones del Serbal, 1981.
- León, E. (Ed.) *Los rostros del Otro. Reconocimiento, invención y borramiento de la alteridad*. Barcelona: Antrhopos, 2009.
- Masllorens, A. *El quart món*. Barcelona: Barcanova, 1991.
- Naïr, S. *La inmigració explicada a la meva filla*. Plaza/Janés, 2001.
- Pérez de Cuéllar, J. *La nostra diversitat creativa*. Barcelona: Centre Unesco de Catalunya, 1997.
- Parcerisa, A. *Didáctica en educación social*. Barcelona: Graó, 1999.
- Pujadas, J. J. *Etnicidad. Identidad cultural de los pueblos*. Madrid. Eudema, 1993.
- Sartori, G. *La sociedad multiètnica*. Madrid: Taurus, 2001.
- Seglers, A. *La inmigració a Catalunya explicada als joves*. Barcelona: Pòrtic, 2001.

Revistes

- *Edgar Morin. Sociología* Antrhopos, 1982.
- *La pobreza* Antrhopos, 2002.
- *Fronteres identitàries, fronteres simbòliques* Revista d'Etnologia de Catalunya, núm: 33, 2008.
- *Noves famílies, noves identitats*.
- *Revista d'Etnologia de Catalunya*, núm: 32, 2008.
- *Inmigració: tres models* Revista d'Etnologia de Catalunya, núm: 24, 2004.
- *Etnografia, fronteres culturals i viatge* Revista d'Etnologia de Catalunya, núm: 22, 2003.

- *Nova antropologia de la Mediterrània* Revista d'Etnologia de Catalunya, núm: 16, 2000.
- *Cultures urbanes contemporànies* Revista d'Etnologia de Catalunya, núm 36, 2010.

Tècniques d'Expressió i Comunicació

Formació Bàsica

Primer

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Llorenç Soldevila Balart
- M. àngels Verdaguer Pajerols

OBJECTIUS:

L'assignatura és instrumental i serveix per introduir l'alumnat als gèneres discursius propis de la comunitat universitària, tant orals com escrits, així com també als gèneres discursius propis de l'àmbit professional específic. Aquest plantejament permet vincular-la amb altres assignatures del grau, en la mesura que dota l'alumnat d'eines per produir, comprendre i interpretar textos dels àmbits científic, acadèmic i professional en llengua catalana.

Els objectius específics són:

Objectius

- Conèixer i utilitzar els diferents gèneres discursius, orals i escrits, propis dels àmbits universitari i professional. B04, G05, E44, G28
- Aprendre a utilitzar la llengua amb rigor formal (convencions estilístiques, tipogràfiques, etc.) i lingüístic (estàndard oral i escrit de la llengua catalana). B03, G05
- Garantir que l'alumnat adquireixi un nivell de competència lingüística i comunicativa adequats per tal de poder-se comunicar amb eficàcia i precisió en l'àmbit acadèmic i professional. B04, B03, G05, E44, G22, G28
- Desenvolupar estratègies de recerca d'informació, d'anàlisi i de construcció de coneixement a partir de la pròpia experiència i la dels altres, saber-la documentar, fonamentar i comunicar de forma oral i escrita. G05, G07, G11, G21, G22, G28

RESULTATS D'APRENTATGE:

1. Sap expressar-se i comunicar-se oralment i per escrit.

1.1 Coneixement i domini dels diferents gèneres discursius, orals i escrits, propis dels àmbits universitari i professional.

2. Comunica a tot tipus de públic (especialitzat o no) de manera clara i precisa coneixements, metodologia, idees, problemes i solucions en l'àmbit de l'educació social i l'acció socioeducativa.

2.1 Capacitat d'utilitzar la llengua oralment i per escrit amb rigor formal i lingüístic.

2.2 Competència lingüística i comunicativa pròpia de l'àmbit acadèmic i professional.

3. Recopila i interpreta dades i informacions sobre les quals fonamenta les seves conclusions i les reflexions sobre temes socials, científics o ètics.

4. Demostra habilitats per a la reflexió crítica en els processos vinculats a l'exercici de la professió.

COMPETÈNCIES

Genèriques

- Comunicar-se de forma oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Evidenciar l'adquisició i pràctica d'hàbits d'aprenentatge adequats i la capacitat d'emprendre les tasques.
- Tenir capacitat per generar noves idees (creativitat).
- Tenir habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Tenir habilitat per treballar amb autonomia.
- Tenir habilitats per a la crítica i autocrítica.

Específiques

- Ser capaç de plantejar la investigació i redacció del coneixement professional.

CONTINGUTS:

1. La competència comunicativa oral i escrita
 1. El/la professional d'Educació Social i la comunicació
 2. L'escriptura acadèmica. Definició, objectius d'escriptura i tipus de destinatari en relació amb:
 1. el coneixement,
 2. el procés d'ensenyament-aprenentatge
 3. els requeriments de la universitat, i
 4. la comunicació
 3. Registre col·loquial respecte del registre formal: característiques en contrast.
2. El procés de composició textual.
 1. Planificació: objectiu d'escriptura, destinatari i representació de l'escrit.
 2. Textualització: anticipacions del destinatari. Model escriptor-lector.
 3. Revisió: revisions de contingut; revisions de forma. Guies de revisió.
3. El text acadèmic
 1. Adequació textual. Parts del text i funcionalitat.
 2. Coherència textual: organització de la informació i progressió temàtica. Puntuació i paràgrafs.
 3. Cohesió textual: mecanismes de referència, clàusules de relatiu, normalitzacions, connectors i marcadors d'ordre.
 4. Intertextualitat: citacions directes, citacions indirectes. Obstrucció del plagí.
 5. Ús convencional d'alguns signes gràfics: cursiva, cometes, canvi de font o de cos de lletra.
4. El discurs oral formal
 1. Estructura bàsica. Procés de planificació.
 2. Fluïdesa lingüística. Aspectes no verbals.
 3. Estratègies de captació de l'atenció. Suports visuals.
 4. Assaig i autoconfrontació.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

L'avaluació de l'assignatura és continuada. Al llarg del semestre l'alumnat realitzarà tres blocs (tasques orals i escrites, un projecte d'escriptura i una prova escrita final) que, d'acord amb un pla de treball, li permetran anar assolint els continguts de l'assignatura. El/la professor/a en farà el seguiment a les sessions de treball dirigit i a les tutories individuals. Hi haurà, també, la lectura obligatòria d'un llibre. Cal tenir en compte que:

- Totes les produccions, tant orals com escrites, es realitzaran en llengua catalana.
- S'han d'aprovar tots els blocs per separat (tasques, projecte i prova).
- El termini de lliurament/execució de totes les activitats de l'avaluació és improrrogable.
- Qualsevol activitat que presenti deficiències formals, de normativa o de redacció no serà avaluat de contingut.
- Cal consultar regularment l'aula virtual de l'assignatura.

Bloc I - Tasques orals i escrites

- Les tasques orals i escrites són activitats breus de caràcter individual i/o grupal, que es realitzaran a dins i fora de l'aula.
- La nota d'aquest bloc serà el resultat dels percentatges que s'establiran en aquesta part al llarg del semestre.
- Les tasques no realitzades o no presentades en el termini previst equivaldran a un 0 i no es podran lliurar posteriorment.

Bloc II - Projecte d'escriptura

El projecte d'escriptura consisteix en l'elaboració d'un text biogràfic a partir d'una o més lectures.

Bloc III - Prova escrita final

La prova escrita final és una activitat individual en què l'estudiant evidencia el seu procés d'aprenentatge a la darrera setmana de docència.

Avaluació de resultats:

L'assignatura té una única convocatòria oficial. La qualificació final serà el resultat de les tres notes obtingudes dels tres blocs, que cal tenir aprovats per separat, i en els percentatges que s'indiquen a continuació:

- Bloc I: Tasques orals i escrites 30%
- Bloc II: Projecte d'escriptura 40%
- Bloc III: Prova escrita final 30%

Durant la setmana de recuperació (juny) només es podrà recuperar el bloc III.

El projecte d'escriptura també és recuperable, sempre que s'hagi presentat dins el termini fixat. La recuperació es podrà fer, com a màxim, dins la setmana de tancament.

Pel que fa al bloc I, cal haver superat, separatament, el conjunt d'activitats orals i el conjunt d'activitats escrites. La recuperació d'un o tots dos conjunts d'activitats es farà durant la setmana de tancament.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Baró, Teresa. *Parlar i convèncer. Receptes per a fer bones presentacions en públic*. Barcelona: Serbal, 2011.
- Cassany, Daniel. *La cuina de l'escriptura*. Barcelona: Empúries, 2002.
- Coromina, Eusebi. *Manual de redacció i estil*. Vic: El 9 Nou, 2008.
- Cuenca, Maria Josep. *Gramàtica del text*. Alzira: Bromera, 2008.

Complementària

- Cassany, Daniel. *Esmolar l'eina. Guia de redacció per a professionals*. Barcelona: Empúries, 2007.
- Castellanos i Vila, Josep-Anton. *Quadern: normativa bàsica de la llengua catalana*. Bellaterra: Institut de Ciències de l'Educació, Universitat Autònoma de Barcelona, 1997.
- Castellanos i Vila, Josep-Anton. *Manual de pronunciació: criteris i exercicis d'elocució*. Vic: Eumo, 2004. Barcelona: Empúries, 2007.
- Cuenca, Maria Josep. *Sintaxi catalana*. Barcelona: UOC, 2003.

Webgrafia

- <http://www.iec.cat> (Institut d'Estudis Catalans)
- <http://www.termcat.cat> (TERMCAT)
- <http://sl.uvic.cat> (Serveis Lingüístics de la Universitat de Vic).
- <http://www.parla.cat> (Aprendre Català a Internet)
- http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert (ARGUMENTA. Competències lingüístiques i comunicatives)

Evolució de l'Educació Contemporània

Formació Bàsica

Segon

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Eulàlia Collelledemont Pujadas

OBJECTIUS:

El coneixement de l'evolució de l'educació contemporània ens dóna eines per comprendre millor la realitat educativa actual i un conjunt de pistes i orientacions de cara a afrontar la nostra tasca educativa en el futur. Després d'analitzar els principals elements que conformen el mapa de l'educació contemporània i estudiar el pensament i les experiències socioeducatives d'alguns dels pedagogs i pedagogues més rellevants, els continguts de l'assignatura també ens aproparan a l'evolució de l'educació social a Catalunya durant el segle XX.

Objectius:

- Analitzar els corrents pedagògics contemporanis més rellevants.
- Conèixer els plantejaments i les propostes educatives dels pedagogs i pensadors més rellevants de l'època contemporània.
- Conèixer la tipologia de les institucions socioeducatives, els objectius i finalitats i la seva organització a partir del coneixement de la seva evolució al llarg de l'època contemporània.
- Conèixer l'evolució dels diferents àmbits de l'educació social a Catalunya al llarg del segle XX.
- Dominar estratègies de comprensió de textos pedagògics escrits i documents visuals, captar-ne el significat i saber-los llegir i aplicar en el context actual.
- Desenvolupar estratègies de recerca d'informació i documentació, construir coneixements i saber-los comunicar de forma oral i escrita.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Ubica cronològicament moviments, fets, fenòmens i pràctiques educatives contemporànies
- Identifica els elements diferencials teòrics i pràctics que caracteritzen els paradigmes educatius contemporanis
- Recopila i analitza fonts primàries sobre educació tot recorrent a fonts secundàries com a suport
- Domina les claus d'interpretació dels moviments, fets, fenòmens i pràctiques educatives
- Mostra habilitats per a la reflexió crítica en els processos vinculats a l'exercici de la professió tot recorrent a les fonts històriques
- Comunica adequadament les seves recerques i reflexions històriques

COMPETÈNCIES

Genèriques

- Fomentar la cultura de la pau i els valors democràtics.
- Tenir capacitat d'expressió i comunicació oral i escrita en diferents llengües.
- Tenir capacitat per aprendre i reflexionar sobre el procés d'aprenentatge.
- Tenir curiositat intel·lectual.
- Tenir habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).

Específiques

- Analitzar i conèixer les dimensions ètica i política de l'educació.
- Conèixer els diferents àmbits professionals de l'educació social.
- Conèixer els fonaments del coneixement pedagògic, psicològic i sociològic de l'educació.
- Ser capaç d'establir relacions entre la teoria i pràctica professional.

Bàsiques

- Demostrar posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, que se sol trobar en un nivell que, si bé recolza en llibres de text avançats, també inclou alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del camp d'estudi propi.
- Demostrar posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, que se sol trobar en un nivell que, si bé recolza en llibres de text avançats, també inclou alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del camp d'estudi propi.
- Tenir la capacitat de recollir i interpretar dades rellevants (normalment dins de l'àrea d'estudi pròpia) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes importants de caràcter social, científic o ètic.

CONTINGUTS:

Introducció: El mapa de l'educació contemporània

1. Del progrés i el somni il·lustrat a la crisi de la modernitat: processos de construcció i processos de ruptura.
2. De l'escola a la ciutat educativa: l'educació per a tothom i l'educació al llarg de la vida.

Pedagogies i pràctiques d'educació social

1. Educació i llibertat: Paul Robin i la visió anarquista de l'educació integral. Ellen Key i l'educació en el ?segle de l'infant?. Fernand Deligny i la pedagogia sense projecte.
2. Educació i dimensió social: A.S. Makarenko, la col·lectivitat i el treball. Eglantine Jebb i la protecció de la infància a l'Europa d'entreguerres. Gramsci i el compromís polític amb l'educació. Amadou Hampaté Bâ i l'apropament a l'educació en les altres cultures.
3. Educació i participació: John Dewey i l'educació democràtica. Marthe Fillion, Lilli Lochner i Suzanne Lobstein a l'Home ?Chez Nous?: un model d'educació activa per a infants abandonats. Janusz Korczak i les repúbliques d'infants.
4. Educació i lluita contra les desigualtats: H.C. Kofoeds i el treball social amb persones adultes. Paulo Freire i l'educació alliberadora. Lorenzo Milani i la pedagogia de Barbiana. Ivan Illich i el moviment de la desescolarització.
5. Educació, temps lliure i animació sociocultural: Baden-Powell i l'escoltisme. Maria Zambrano i l'experiència de las Misiones Pedagógicas. Joaquim Franch i la pedagogia del grup i del projecte.

L'evolució de l'educació social a Catalunya al segle XX

1. Els drets de la infància i l'adolescència. Les institucions de protecció dels menors.
2. Dels ateneus obrers a les escoles d'adults: l'alfabetització de persones adultes i la formació permanent. La transició escola-treball, les escoles-taller i la inserció laboral.
3. L'educació en el lleure i l'animació sociocultural: colònies d'estiu, espais i moviments juvenils.

4. Els serveis d'atenció a les persones: de l'assistència social al desenvolupament comunitari.
5. L'atenció a la diversitat: de la segregació a la inclusió social.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Activitats de classe i de treball personal: comentari d'articles, textos i altres documents escrits o audiovisuals (pel·lícules, documentals, etc.); preparació de col·loquis en petit grup; debats col·lectius, etc. Es tracta d'activitats que es realitzaran o s'orientaran a la classe i tindran relació amb la part del programa que s'estigui treballant. Aquestes activitats s'avaluaran de forma continuada al llarg del quadrimestre.
- Entrevistes individuals d'avaluació: tutories individuals sobre el temari i les activitats de classe i treball personal i sobre la realització del treball individual escrit.
- Reunions grupals d'avaluació: tutories i reunions de grup sobre l'orientació i el seguiment del treball de preparació de l'exposició oral.

Avaluació de resultats:

L'avaluació dels resultats de l'assignatura es farà a partir dels següents elements:

a) Treball en grup: exposició oral a classe

Estudi sobre un educador/a i anàlisi d'una institució o experiència socioeducativa del segle XX a Catalunya. Preparació d'una exposició oral a la classe tot seguint les orientacions que es donaran a l'inici de curs.

b) Treball individual a partir de la lectura d'un llibre

Redacció d'un assaig a partir de la lectura d'un llibre que es podrà escollir entre els que es proposin a l'inici del curs. Durant els primers dies de classe es donaran orientacions i es presentaran els llibres que es podran escollir per a la realització d'aquest treball.

c) Prova escrita: comentari de text:

La prova consistirà en la realització, de forma individual, d'un comentari escrit a partir de textos de la pedagogia contemporània.

L'assignatura té una única convocatòria oficial. La nota final de l'assignatura es calcula a partir de la ponderació dels següents aspectes:

- Activitats de classe i treball personal..... 3
- Treball de grup: exposició oral..... 2
- Treball individual: lectura i comentari d'un llibre..... 3
- Prova escrita: comentari de text 2
- Total10

La suma només es farà quan els quatre apartats estiguin superats satisfactòriament. En el Pla de Treball es concretaran els terminis i les possibilitats de recuperació dels apartats no superats dins el quadrimestre en el qual s'imparteix l'assignatura. Si després de les activitats de recuperació hi ha algun apartat no superat, l'assignatura queda pendent per al proper curs acadèmic.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Cambi, F. *Las Pedagogías del siglo XX*. Madrid: Editorial Popular, 2006.
- Carreño, M. (ed.) *Teorías e instituciones contemporáneas de educación*. Madrid: Síntesis, 2000.
- Diversos autors. *Pedagogías del siglo XX*. Barcelona: CissPraxis/Cuadernos de Pedagogía, 2000.
- González-Agàpito, J.; Marquès, S.; Mayordomo, A.; Sureda, B. *Tradició i renovació pedagògica. 1898-1939*. Barcelona: Publicacions Abadia de Montserrat/ IEC, 2002.
- Houssaye, J. (dir.). *Quinze pedagogs: la seva influència, avui*. Barcelona: UOC/Proa, 1995.
- Mallart, J.; Teixidó, M.; Vilanou, C. (eds.) *Repensar la pedagogia, avui*. Barcelona: Societat Catalana de Pedagogia/Eumo Editorial, 2001.
- Negrín, O.; Vergara, J. *Teorías e instituciones contemporáneas de educación*. Madrid: Editorial Centro de estudios Ramon Areces, 2005 (2ª ed.)
- Planella, J. *Ser Educador. Entre Pedagogía y Nomadismo*. Barcelona: UOC, 2009.
- Pozo Andrés, M. del Mar (ed.) *Teorías e instituciones contemporáneas de educación*. Madrid: Biblioteca Nueva, 2004.
- Santolaria, F. *Marginación y educación. Historia de la educación social en la España moderna y contemporánea*. Barcelona: Ariel, 1997.
- Trilla, J. (coord.) *El legado pedagógico del siglo XX para la escuela del siglo XXI*. Barcelona: Graó, 2001.

Complementària:

- Borràs Llop, J.M. (dir.) *Historia de la infancia en la España contemporánea (1834-1936)*. Madrid: Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales: Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 1996.
- Colom, A.J. (coord.) *Teorías e instituciones contemporáneas de la educación*. Barcelona: Ariel, 1997.
- Colom, A.J. *La (de)construcción del conocimiento pedagógico*. Barcelona: Paidós, 2002.
- Diversos autors. *Les pedagogies del segle XX: un primer balanç*. Monografia, *Temps d'Educació*, núm. 24, 2000, p. 7-234.
- Duch, Ll. *La educación y la crisis de la modernidad*. Barcelona: Paidós, 1997.
- Feixa, C.; Saura, J.R.; Costa, C. (eds.) *Movimientos juveniles: de la globalización a la antiglobalización*. Barcelona: Ariel, 2002.
- Fullat, O. *Pedagogía existencialista y postmoderna*. Madrid: Síntesis, 2002.
- Heras, P.; Vilanou, C. (ed.) *Pedagogies del segle XX en femení*. Barcelona: UB/Facultat de Pedagogia, 2000.
- Meirieu, Ph. *Frankenstein educador*. Barcelona: Laertes, 1998.
- Monés, J. (coord.) *La educación en el siglo XX*. Barcelona: Praxis, 2006.
- Monés, J. (coord.) *Pedagogia, política i transformació social (1900-1917). L'educació en el context de la fundació de l'Institut d'Estudis Catalans*. Barcelona: Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana, 2008.
- Negrín, O.; Vergara, J. *Antología de textos de teorías e instituciones contemporáneas de educación*. Madrid: Editorial Centro de Estudios Ramon Areces, 2005.
- Otero, E. (ed.) *Las Misiones Pedagógicas 1931-1936*. Madrid: Sociedad Estatal de Conmemoraciones Culturales/Residencia de Estudiantes, 2006.
- Petrus, A. (coord.) *Pedagogía Social*. Barcelona: Ariel, 1998.
- Popkewitz, T.S.; Franklin, B.M.; Pereyra M.A. (comp.) *Historia cultural y educación*. Barcelona: Ediciones Pomares, 2003.
- Postman, N. *Fi de l'educació*. Vic: Eumo Editorial, 1999.
- Puig, E.; Vila, J. *Cent anys de colònies de vacances a Catalunya (1893-1993): dels inicis a la guerra civil*. Barcelona: Mediterrània, 2005.
- Quintana, J.M. *Educación social. Antología de textos clásicos*. Madrid: Narcea, 1994.
- Soler, P. *L'educació en el lleure a Girona*. Girona: Universitat de Girona/Llibres del Segle, 1995.
- Watson, P. *Historia intelectual del siglo XX*. Barcelona: Crítica, 2002.
- Zweig, S. *El món d'ahir. Memòries d'un europeu*. Barcelona: Quaderns Crema, 2001.

Enllaços

- Conferència Internacional permanent d'Història de l'Educació (ISCHE):
http://www.inrp.fr/she/ische/index_esp.htm
- Sociedad Española de Historia de la Educación: <http://www.sc.ehu.es/sfwsedhe/>
- UNESCO: <http://www.unesco.org>
- Pàgina web del professor Philippe Meirieu: <http://www.meirieu.com>
- Associació d'amics del Dr. Korczak (Drets de la infància): <http://www.aidh.org/korczak/>
- Oficina Internacional d'Educació: <http://www.ibe.unesco.org>

Llengua Anglesa per a Usos Acadèmics

Formació Bàsica

Segon

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Anglès

PROFESSORAT

- Jonathan Nicholas Alan Telford
- Laura Vilardell Domènech
- Marta Corominas Salom
- Núria Camps Casals

OBJECTIUS:

En el context global actual, l'accés a la informació ha assolit una importància cabdal. Es calcula que un 80% de la informació emmagatzemada en format electrònic és en llengua anglesa i al voltant d'un 50% de totes les publicacions científiques i acadèmiques s'escriuen en anglès. Per aquest motiu, en aquesta assignatura es treballarà la capacitat d'extreure, comprendre i produir informació en llengua anglesa de forma oral i escrita.

L'alumnat haurà de:

- adquirir l'hàbit de consultar documents escrits i orals en llengua anglesa com a font d'informació sobre els temes relacionats amb l'educació social
- adquirir eines, tècniques i estratègies per poder accedir a informació en documents escrits i orals en llengua anglesa
- adquirir recursos suficients per poder comprendre i interpretar textos dels àmbits científic, acadèmic i professional
- desenvolupar estratègies per expressar-se de forma escrita i oral en llengua anglesa
- desenvolupar la seva autonomia a l'hora de sintetitzar i resumir informació provinent dels textos orals i escrits
- conèixer i utilitzar les estructures gramaticals i vocabulari adients per al context acadèmic i la temàtica de l'educació social
- desenvolupar les habilitats per a presentacions orals en llengua anglesa

RESULTATS D'APRENTATGE:

es comunica de forma oral i escrita en llengua anglesa

- utilitza estratègies per expressar-se de forma escrita i oral en llengua anglesa
- utilitza estructures gramaticals i vocabulari adients per al context acadèmic i la temàtica de l'educació social

adquireix vocabulari específic en anglès en l'àmbit de l'educació social

comunica a tot tipus d'audiències (especialitzades o no) de manera clara i precisa coneixements, metodologia, problemes i solucions en l'àmbit de l'educació social

- porta a terme un treball escrit i una presentació oral en l'àmbit de l'educació social
- desenvolupa l'autonomia per sintetitzar i resumir informació provinent dels textos orals i escrits

entén missatges orals i escrits de diferent tipologia de forma completa expressats en anglès

- consulta documents escrits i orals en llengua anglesa sobre temes relacionats amb l'educació social
- utilitza les eines, tècniques i estratègies per poder accedir a informació en documents escrits i orals en llengua anglesa
- coneix i utilitza els recursos suficients per poder comprendre i interpretar textos dels àmbits científic, acadèmic i professional

realitza processos d'avaluació sobre la pròpia pràctica i la dels altres de forma crítica i responsable

COMPETÈNCIES

Genèriques

- Tenir capacitat d'expressió i comunicació oral i escrita en diferents llengües.
- Tenir capacitat de cerca, recopilació, classificació, anàlisi, síntesi i comunicació.
- Tenir capacitat per treballar en un context internacional i desenvolupar habilitats comunicatives en una llengua estrangera.
- Tenir habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).

Específiques

- Ser capaç de plantejar la investigació i redacció del coneixement professional.

Bàsiques

- Ser capaç de transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic especialitzat i no especialitzat.

CONTINGUTS:

1. Estratègies per la comprensió general d'un text
2. Estratègies per identificar l'argument d'un text i la informació específica
3. Estratègies per resumir la informació extreta d'un text
4. Estratègies per presentar la informació extreta d'un text de forma oral i escrita

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura serà continuada, a partir del treball personal, el treball dirigit, les proves parcials, la presentació oral, i la participació a l'aula. Per aprovar l'assignatura caldrà aprovar cadascun dels elements avaluats (2 exàmens, activitats de treball personal, activitats de classe, treball de recerca en grup que es presenta de forma escrita i oral, i participació activa a classe) per separat

Avaluació de procés:

- ? Treball personal: preparació, presentació i correcció dels treballs (lectures i produccions escrites) d'acord amb els terminis pactats
- ? Treball dirigit: seguiment del treball de preparació corresponent a la presentació oral en llengua anglesa d'un tema relacionat amb l'educació social

? Participació: assistir a les sessions amb la feina preparada i participar en les discussions dels exercicis d'una manera productiva. Participar d'una forma activa en els treballs en grup

Avaluació de resultats:

? 2 exàmens parcials: proves per avaluar l'assimilació del contingut

? Presentació del Treball de Recerca: presentació en llengua anglesa d'un tema relacionat amb l'educació social. La presentació es farà en grup, tot i que la nota és individual. S'avaluaran les habilitats pel treball en equip

La nota final es calcula a través dels components següents:

? Exàmens (2): 20%

? Treball en grup: 40%

? Activitats de treball personal: 30%

? Participació: 10%

La recuperació de la presentació oral i les activitats de classe es farà durant el període de tancament de l'assignatura. La recuperació dels exàmens i el treball escrit es farà durant el període de recuperació de setembre.

Per poder accedir a la recuperació, s'han d'haver presentat tots els treballs d'acord amb els terminis previstos. Seguint la normativa de la UVic, si el tant per cent de les parts suspeses supera el 50% de la nota global de l'assignatura, la recuperació no serà possible i l'assignatura quedarà suspesa.

Els treballs presentats han de ser inèdits i elaborats pel propi alumne/a.

BIBLIOGRAFIA:

- Diccionari: *Oxford pocket català per a estudiants d'anglès*, (2002), Oxford: Oxford University Press.
- Materials elaborats pel professorat

Polítiques i Serveis Socials

Obligatòria

Segon

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Guiomar Vargas Gómez

OBJECTIUS:

L'aparició de la Llei 12/2007 d'11 d'octubre de serveis socials configura un nou sistema de serveis socials que concreta criteris d'universalitat en l'accés a serveis i prestacions i deixa enrere sistemes més assistencialistes. En definitiva, estem davant un nou marc més garantista amb drets concrets reconeguts per a tota la població.

La figura de l'educador/a social resulta clau per desenvolupar l'esperit educatiu de la Llei 12/2007 de serveis socials on es posa de manifest que les prestacions i serveis han de cercar la millora i benestar dels ciutadans generant, quan sigui possible, comportaments autònoms i responsables. Els serveis socials de responsabilitat pública es converteixen doncs en una sortida professional interessant i factible per a nous educadors i educadores socials.

RESULTATS D'APRENTATGE:

1.

Coneix i identifica l'efecte i la repercussió de les polítiques socials en l'execució de projectes i en la disponibilitat de recursos públics per abordar les problemàtiques socials.

2. Coneix i identifica els principals models d'estat del benestar i els diferents nivells d'implicació dels estats en les diferents polítiques socials.

3.

Identifica el sistema públic de serveis socials i estableix la diferència entre serveis socials bàsics i serveis socials especialitzats.

4.

Coneix, analitza i reflexiona sobre la tasca educativa dins els equips bàsics d'atenció social de la xarxa pública i identifica les competències bàsiques necessàries per l'abordatge professional.

5. Coneix, actua i interacciona davant de casos simulats proposant actuacions argumentades i en sintonia amb la lògica de l'assignatura.

COMPETÈNCIES

Genèriques

- Aplicar el coneixement en la pràctica.
- Posar els fonaments del coneixement bàsic de la professió.
- Saber justificar les decisions pròpies.
- Tenir habilitat per comunicar-se amb col·legues i experts d'altres camps.

Específiques

- Conèixer els diferents àmbits professionals de l'educació social.
- Conèixer les principals causes i tipus d'exclusió i desadaptació social i els diferents models d'intervenció.
- Saber reconèixer els recursos culturals de valor social.
- Ser capaç d'analitzar i interpretar diagnòstics en l'àmbit socioeducatiu.

Bàsiques

- Saber aplicar els coneixements a la feina i en la vocació d'una manera professional i posseir les competències que se solen demostrar mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes en l'àrea d'estudi pròpia.

CONTINGUTS:

Política social i serveis socials.

- Política i educació. El marc socioeducatiu.
- Les necessitats socials.
- Models d'intervenció social.
- Introducció als conceptes de marginació social i exclusió social.

Organització territorial dels Serveis Socials:

- Principis de l'organització territorial.
- Equips Bàsics d'Atenció Social Primària (EBASP).
- Organització funcional de la xarxa pública dels serveis socials:

Serveis Socials Bàsics: destinataris del servei, nivells d'atenció, serveis, prestacions i programes.

- EBASP: Eix vertebrador dels serveis socials bàsics. Definició i funcions.
- L'educador/a social dins l'EBASP. Funcions i límits de la tasca educativa.
- L'educador/a social dins un equip multi disciplinar.
- La derivació de casos entre els serveis socials bàsics i els especialitzats.
- El suport social o econòmic com part d'un pla de treball (PEI).

Serveis Socials Especialitzats: funcions i àmbits d'intervenció.

Serveis de protecció a la infància i adolescència (DGAIA, EAIA, i altres....)

Serveis de salut mental d'adults (CSMA)

Serveis de salut mental per infants i joves (CDIAP i CSMIJ)

Serveis d'atenció a les drogodependències (CAS, i altres...)

Alguns àmbits d'intervenció des dels EBASP:

- Dificultats i problemàtiques socials: la manca d'habitatge o amb la desestructuració familiar.
- Vulnerabilitat, risc i desemparament en la infància i l'adolescència.
- Les drogodependències i altres addiccions (des de la prevenció).
- Violència de gènere i les diverses manifestacions de violència familiar.
- Algunes prestacions, programes i serveis utilitzats des dels EBASP: absentisme escolar, centres oberts, Renda Mínima d'Inserció, ajuts econòmics, ...).

AVALUACIÓ:

Avaluació del procés:

Després d'abordar la part general i teòrica de l'assignatura s'efectuarà una prova de coneixements teòrics. L'abordatge pràctic de l'assignatura es realitzarà de forma paral·lela al contingut teòric i tindrà els seus propis mecanismes avaluatius, en forma d'exercicis pràctics (casos reals) relacionats amb els diferents àmbits d'intervenció de l'educador social als SSAP.

Per tant, s'avaluarà al llarg del procés formatiu i mitjançant la observació de la participació dels alumnes. El seguiment dels treballs individuals i/o grupals proposats des de l'assignatura, el complement de formació (en forma de lectures) i la prova de coneixements teòrics, complementen el fil conductor dels aspectes bàsics de l'assignatura.

Avaluació de resultats:

Prova de coneixements teòrics (Bloc 1): Es realitza una prova al final del quadrimestre. S'avaluen els coneixements adquirits durant el curs. Representa el 60% de la nota final del curs.

Lectures (Bloc 2): Lectura obligatòria d'articles, capítols o llibres proposats pel professor i amb relació directa amb l'assignatura. Un cop llegits cal presentar una fitxa de lectura amb el format indicat al guio de l'assignatura que es facilita a l'inici de curs. Les lectures poden ser un mínim de dues i fins a un màxim de cinc durant el curs. Cal llegir-les totes i presentar les fitxes dins el termini indicat. La mitjana de totes les lectures representarà el 10% de la nota final de curs.

Abordatge de casos pràctics (Bloc 3): el professor exposarà casos i situacions reals on sigui necessària la intervenció de l'educador/a social dels serveis socials. L'alumne/a haurà de plantejar i dissenyar el tipus de preguntes que faria, com intervindrà, a on i quins aspectes abordaria. Aquest bloc s'abordarà a la part final del quadrimestre per tal que l'alumne/a pugui utilitzar els coneixements adquirits a la pròpia assignatura en la realització dels exercicis. Els exercicis dels casos pràctics són obligatoris, la mitjana de tots ells representarà el 30% de la nota final de curs.

NOTA FINAL DE L'ASSIGNATURA:

Prova de coneixements: 60%

Lectures i presentació de fitxes: 10%

Exercicis de casos pràctics: 30%

Per aprovar l'assignatura cal assolir 5 punts sobre els 10 possibles. És requisit indispensable haver fet tot els exercicis i haver realitzat la prova de coneixements.

Les persones que no compleixin els requisits de presentació dels exercicis o prova de coneixement hauran de presentar-se a una segona convocatòria un cop finalitzat el període de docència.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Adelantado, J.; Noguera, Jose A i Rambla, X. *¿El marco de análisis: Las relaciones complejas entre estructura social y políticas sociales?*. Adelantado, J. (coord.): *Cambios en el estado del Bienestar*. Barcelona: Icaria-UAB. 2000.
- Benejam, P.; Pagès, J. *Enseñar y aprender ciencia sociales*. Barcelona: Institut Ciències de l'Educació UB, 1997.
- Esping-Andersen, G.: *Los tres mundos del estado del bienestar*. València: Edicions Algons el Magnànim, 1993.
- Herrera, M.; Castón, P. *Las políticas sociales en las sociedades complejas*. Barcelona: Ariel, 2003.

- Montagut, T. *Política social. Una introducción*. Barcelona: Ariel, 2000.
- Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials. DOGC núm. 4990, de 18/10/2007.
- Parcerisa, A. *Didáctica en la educación social*. Barcelona: Graó, 1999.
- Petrus, A. (coord.). *Pedagogia social*. Barcelona: Ariel, 1997.
- Romans, M. et. al. *De profesión: educador/a social*. Barcelona: Pòrtic, 1999.
- Santolaria, F. *Marginación y educación. Historia de la educación social en la España moderna y contemporánea*. Barcelona: Ariel, 1997.
- UNICEF. *Convención sobre los derechos del niño*. Madrid: Comité español de la Unicef, 1998.

Complementària

- De Mause, L. *Historia de la infancia*. Madrid: Alianza universidad, 1974.
- Nuñez, V.; Planas, T. *La educación social especializada. Historia y perspectivas: una propuesta metodológica*. Petrus, A. (coord.). *Pedagogía social*. Barcelona: Ariel, 1997.
- Ortega Esteban, J. (coord.). *Pedagogia social especializada*. Barcelona: Ariel, 1999b.

Altres:

- www.eduso.net
- www.escohotado.org
- www.educacion-social.com
- www.ceesc.cat
- www.gencat.cat/benestar/
- www.gencat.cat/justicia/
- www.savethechildren.es

Psicologia Social

Formació Bàsica

Segon

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Pilar Prat Viñolas

OBJECTIUS:

- Adquirir coneixements bàsics sobre els models més rellevants de la Psicologia Social.
- Adquirir coneixements dels conceptes i processos psicosocials fonamentals.
- Prendre consciència de la repercussió dels processos socials i organitzatius en l'individu.
- Ser capaç d'analitzar els factors psicosocials presents en els diferents contextos d'intervenció educativa

RESULTATS D'APRENTATGE:

Identifica i analitza els factors psicosocials i les necessitats educatives presents en els diferents contextes d'intervenció socioeducativa.

Mostra habilitats per a la reflexió crítica en els processos vinculats amb l'exercici de la professió.

Resol problemes i situacions pròpies del rol professional amb actituds emprenedores i innovadores.

Recopila i interpreta dades i informacions sobre els que fonamentar les seves conclusions, incloent reflexions sobre temes socials, científics o ètics.

COMPETÈNCIES

Genèriques

- Desenvolupar una actitud receptiva i empàtica.
- Tenir habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).

Específiques

- Conèixer els diferents àmbits de la vida en societat des d'una perspectiva antropològica, cultural, sociològica, històrica, política i filosòfica.
- Desenvolupar una actitud de coneixement de les persones i dels col·lectius participants dels diferents àmbits de l'educació social.
- Detectar els factors biològics, ecològics i ambientals que afecten els processos socioeducatius.
- Ser capaç d'analitzar els factors psicosocials presents en els diferents contextos d'intervenció pedagògica.
- Ser capaç d'establir relacions entre la teoria i pràctica professional.
- Tenir coneixements sobre els conceptes i processos psicosocials fonamentals.

CONTINGUTS:

Bloc I. Introducció a la Psicologia Social

- Història de la Psicologia Social
- Mètodes de recerca de la Psicologia Social
- Principals models teòrics

Bloc II. La percepció i la cognició social.

- Actituds
- Atribució causal.

Bloc III La influència social

- La conformitat
- L'obediència
- La influència de les minories
- La facilitació social
- La ganduleria social

Bloc IV Les relacions socials

- Els estereotips, els prejudicis i la discriminació
- L'agressivitat
- L'atracció interpersonal
- La conducta prosocial

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

Per l'avaluació del procés de l'assignatura es tindrà en compte la realització de les activitats realitzades a la classe i el treball personal (exercicis, dinàmiques i reflexions que es proposin en el desenvolupament dels diferents temes, individuals i/o grupals), que s'especificaran en el Pla de Treball.

També es tindran en compte les tutories ja siguin individuals o grupals per fer el seguiment del procés de cada estudiant.

Avaluació de resultats:

L'assignatura té una única convocatòria oficial. La nota final de l'assignatura es calcula a partir de la ponderació dels següents aspectes

- Treball personal i individual (procés i resultat) 20%
- Treball de grup (procés i resultat) 30%
- Realització d'una prova escrita individual 50%

Per aprovar l'assignatura cal superar satisfactòriament els tres apartats. En el Pla de Treball es concretaran els terminis i les possibilitats de recuperació dels apartats no superats dins el quadrimestre en el qual s'imparteix l'assignatura.

Si després de les activitats de recuperació hi ha algun apartat no superat, l'assignatura queda pendent per al proper curs acadèmic.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Abric, J.; Moscovici, S. (1999). *Psicología social* (4a ed.). Barcelona: Paidós.
- Arias Orduña, A.V.; Morales, J.F. (2007). *Psicología social* (3a ed.). Madrid: McGraw-Hill.
- Aronson, E.; Escotado, A.; Gómez, P. (2000). *El animal social*. Madrid: Alianza Editorial.
- Baron, R.A.; Byrne, D. (2005). *Psicología social* (10a ed.). Madrid: Prentice Hall.
- Myers, D.G. (2008). *Exploraciones de la psicología social* (4a ed.). Madrid: McGraw-Hill.
- Myers, D.G.; Dávila Martínez, J.F.J.; Treviño Rosales, M.E.; Pineda Ayala, L.E. (2005). *Psicología social* (4ª ed.). Mèxic: McGraw-Hill.
- Sánchez Vidal, A.; Morales, J.F. (2002). *Psicología social aplicada: Teoría, método y práctica*. Madrid: Prentice Hall.

Complementària

- Cuesta, U. (2000). *Psicología social de la comunicación*. Madrid: Cátedra.
- Cuesta, U. (2004). *Psicología social cognitiva de la publicidad*. Madrid: Fragua.
- Ibáñez Gracia, T. (1997). *Psicología social de l'ensenyament*. Barcelona: Edicions de la Universitat Oberta de Catalunya.
- Morales, J.F. (2008). *Método, teoría e investigación en psicología social*. Madrid: Pearson Educación.
- Vendrell Guarro, E.; Ayer, J.C. (1999). *Dinàmica de grups i psicologia dels grups*. Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona.

Recursos Expressius Corporals

Formació Bàsica

Segon

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Eva Marichalar Freixa

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura vol ser un espai creatiu que permeti a l'alumnat adquirir consciència d'un mateix com a persona i com a educador/a social mitjançant l'expressió corporal i les arts dramàtiques. L'assignatura es basarà, doncs, en tres eixos centrals: el cos, l'expressió i l'art.

Objectius:

- Desenvolupar habilitats sensoperceptives i d'exploració a partir del cos.
- Mostrar les bases de l'expressió corporal i les arts performàtiques en relació a la dimensió de corporeïtat.
- Introduir-se i conèixer diferents tipus d'experiències i tècniques en l'àmbit de l'expressió corporal i dramàtica relacionades amb les línies del grau i de la futura professió.
- Crear un espai reflexiu des d'on explorar transversalment diferents àmbits d'actuació a partir de les arts performàtiques.

RESULTATS D'APRENTATGE:

18. 1. Coneix i aplica recursos expressius corporals per dur a terme en la pràctica socioeducativa

18. 1. 2 Utilitza el llenguatge corporal i els seus recursos per a expressar-se i comunicar-se

19. 1. Mostra habilitats dirigides a l'autoconeixement i a la reflexió (dimensió cos i entorn)

20. 1. Mostra una actitud de curiositat vers la pràctica de les arts performàtiques en contextos socials diversos.

COMPETÈNCIES

Genèriques

- Aplicar el coneixement en la pràctica.
- Tenir capacitat per adaptar-se a situacions noves.
- Tenir capacitat per generar noves idees (creativitat).
- Tenir habilitat per treballar en un equip interdisciplinari.

Específiques

- Conèixer propostes organitzatives, metodologies i recursos didàctics per a l'acció socioeducativa en l'àmbit del desenvolupament comunitari.
- Promoure processos de participació i acció comunitària.
- Saber reconèixer els recursos culturals de valor social.
- Ser capaç de desenvolupar habilitats dirigides a l'autoconeixement (maduresa, equilibri emocional, autocontrol, etc.).

Bàsiques

- Desenvolupar les habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un grau alt d'autonomia.
- Saber aplicar els coneixements a la feina i en la vocació d'una manera professional i posseir les competències que se solen demostrar mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes en l'àrea d'estudi pròpia.
- Tenir la capacitat de recollir i interpretar dades rellevants (normalment dins de l'àrea d'estudi pròpia) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes importants de caràcter social, científic o ètic.

Transversals

- Esdevenir l'actor principal del propi procés formatiu amb l'objectiu d'aconseguir una millora personal i professional i d'adquirir una formació integral que permeti aprendre i viure en un context de diversitat lingüística, amb realitats socials, culturals i econòmiques molt diverses.
- Exercir la ciutadania activa i la responsabilitat individual amb compromís amb els valors democràtics, de sostenibilitat i de disseny universal, a partir de pràctiques basades en l'aprenentatge i servei i en la inclusió social.

CONTINGUTS:

1. Introducció al cos i la seva expressió
 1. Sentir, explorar, compartir
 2. Arts performàtiques i corporeïtat
 3. Espontaneïtat i tècnica
2. Art i comunitat
 1. El teatre de l'oprimit
 2. Joc dramàtic i teatre comunitari
 3. La performance
 4. Art urbà
 5. Dansa i moviment
3. El procés creatiu
 1. Escoltar
 2. Perdre's i remenar
 3. Construir
 4. Presentar

AVALUACIÓ:

El procés d'aprenentatge de l'alumnat s'avaluarà com s'indica a continuació:

1. **Observació** a l'aula 25% RA 18.1.2 RA 20.1
2. **Seguiment** personalitzat de l'alumne/a 25% RA 20.1

3. **Autoinformes** per part de l'alumnat 25% RA 19.1

4. **Treballs** de tancament entorn els eixos centrals de l'assignatura 25% RA 18. 1

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Goleman, D; Kaufman, P; Ray, M. *El espíritu creativo*. Barcelona: Zeta, 2009.
- Motos Teruel, T.; Aranda, L.G. *Práctica de expresión corporal*. Ciudad Real: Ñaque, 2004.

Complementària

- Abellan, J. *Boal contra Boal [manuscrit]*. Barcelona: Institut del Teatre, 2001
- Aymerich, M.; Aymerich, C. *L'expressió mitjà de desenvolupament*. Barcelona: Llar del llibre, 1980.
- Boal, A. *Juegos para actores y no actores*. Alba Editorial, 2002.
- Boal, A. *El arco iris del deseo*. Alba Editorial, 2004.
- Caride, J.A.; Vieites, M. F. *De la educación social a la animación teatral*. Gijón: Trea, 2006.
- Castillo, C. *Improvisación. El arte de crear el momento*. Ciudad Real: Ñaque, 2007.
- Greene, M. *Liberar la imaginación*. Barcelona: Graó, 2005
- Motos Teruel, T.; Tejedo, F. *Prácticas de dramatización*. Barcelona: Humanitas, 1987.
- Ridocci Fernández, M. *Creatividad corporal*. Ciudad Real: Ñaque, 2005.
- Root-Bernstein, R.M. *El secreto de la creatividad*. Barcelona: Kairós, 2002.
- Ucar Martínez, X. *Animació socio-cultural i teatre: avaluació de la intervenció socio-cultural amb tècniques i elements teatrals*. Universitat Autònoma de Barcelona: 1993.
- Ucar Martínez, X. *El teatro en la animación sociocultural: técnicas de intervención*. Madrid: Diagrama, 1992.

Enllaços

- Forn del teatre Pa'tothom: <http://www.patothom.org>
- Associació Teatre Social i de l'Oprimit, Barcelona: <http://www.impactateatre.org>

ASSIGNATURES DE SEGON CURS

Acció Socioeducativa en l'Àmbit de la Infància i la Joventut

Obligatòria

Primer

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Joan Sala Baiget

OBJECTIUS:

- Pretén que els estudiants s'apropin a l'estudi i a les diferents realitats de les distintes situacions d'exclusió social que afecten especialment la infància i adolescència.
- Que compreguin els principis segons els quals es treballa a Catalunya en els diferents àmbits on es té cura d'infants i joves amb risc d'exclusió social.
- Que tinguin coneixement dels diferents enfocaments teòrics en què es treballa en aquests àmbits i els problemes de coordinació que impliquen.
- Que coneguin el circuit de Protecció de la Infància i Adolescència a Catalunya i els diferents recursos en què es compta en cada àmbit, en funció de la mancança detectada.

RESULTATS D'APRENTATGE:

54.1 Identifica els diferents àmbits professionals en l'àmbit de la infància i joventut,

55.1 Identifica i analitza els factors socioeducatius presents en els diferents contextos en la infància, tant el l'àmbit de protecció com de Justícia Juvenil

57.1 Resol problemes i situacions pròpies de la tasca professional en l'àmbit de la infància en risc social amb actituds innovadores i útils.

58 Assumeix diferents responsabilitats en el treball individual col·laboratiu i avalua els resultats obtinguts.

59.1 Analitza èticament situacions d'injustícies i desigualtats en l'àmbit de la infància en risc social i proposa mesures de compensació.

COMPETÈNCIES

Genèriques

- Desenvolupar una actitud receptiva i empàtica.
- Ser capaç de respectar i fomentar els drets fonamentals de les persones.
- Tenir capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Tenir capacitat d'organitzar i planificar.
- Tenir capacitat per adaptar-se a situacions noves.

Específiques

- Conèixer i analitzar les diferents funcions i tasques de la persona educadora social.
- Conèixer les principals causes i tipus d'exclusió i desadaptació social i els diferents models d'intervenció.
- Conèixer propostes organitzatives, metodologies i recursos didàctics per a l'acció socioeducativa en l'àmbit de la infància i la joventut.
- Identificar les desigualtats i conèixer les estratègies i mecanismes de prevenció i compensació de les mateixes.
- Saber elaborar, desenvolupar i aplicar plans, programes i projectes d'acció socioeducativa tenint en compte la diversitat dels subjectes i les característiques dels contextos.
- Ser capaç d'analitzar els factors psicosocials presents en els diferents contextos d'intervenció pedagògica.
- Ser capaç d'elaborar i formalitzar els documents bàsics que regulen l'acció socioeducativa (projecte educatiu individualitzat, projectes de centre, reglament de règim intern i altres informes educatius).
- Ser capaç d'establir relacions entre la teoria i pràctica professional.
- Ser capaç de desenvolupar una actitud curiosa i inquieta cap a la realitat social, econòmica, cultural i política de la societat.
- Ser capaç de trobar l'equilibri i la distància professional òptima davant les situacions socioeducatives.

Bàsiques

- Desenvolupar les habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un grau alt d'autonomia.

Transversals

- Exercir la ciutadania activa i la responsabilitat individual amb compromís amb els valors democràtics, de sostenibilitat i de disseny universal, a partir de pràctiques basades en l'aprenentatge i servei i en la inclusió social.
- Interactuar en contextos globals i internacionals per identificar necessitats i noves realitats que permetin transferir el coneixement cap a àmbits de desenvolupament professional actuals o emergents, amb capacitat d'adaptació i d'autodirecció en els processos professionals i de recerca.
- Projectar els valors de l'emprenedoria i la innovació en l'exercici de la trajectòria personal acadèmica i professional, a través del contacte amb diferents realitats de la pràctica i amb motivació envers el desenvolupament professional.

CONTINGUTS:

1. L'exclusió social d'infants i adolescents:
 1. Concepte, definicions, tipus, trets essencials objectius i repercussions subjectives de l'exclusió social.
 2. Socialització, sociabilitat i dissociabilitat.
 3. Alteracions i dificultats de l'infant i/o jove en situació d'exclusió social
2. Casos greus, efectes per als infants i possibilitats d'intervenció:
 1. Els diferents tipus de maltractaments infantils i els seus indicadors
 2. El caràcter resilient de molts infants i adolescents
3. Diferents models d'ideologies i de pràctiques de l'acció educativa
 1. Etapa Repressiva
 2. Etapa Benèfica assistencial
 3. Etapa Terapèutica i les seves diferents versions
 4. Etapa educativa i responsabilitzadora
4. Principis d'acció educativa que inspiren el treball amb infants i adolescents en risc d'exclusió social:
 1. Principis Fenomenològics
 2. Principis d'Orientació Educativa

3. Principis relacionats amb la dignitat del menor
4. Principis generals recollits en la nova Llei dels drets i les oportunitats de la infància i adolescència
5. Circuits, eines i recursos dels Àmbits d'Acció en Protecció d'Infants i Adolescents:
 1. El circuit ordinari del Sistema Català de Protecció a la Infància i Adolescència:
 2. Serveis Socials d'Assistència Primària
 3. EAIA i EFIS de la Direcció General d'Atenció a la Infància i Adolescència (DGAIA)
 4. El treball en Centres d'Acolliments, CRAES i CREIS
 5. Funcionament dels Acolliments i de les Adopcions: ICAAA
 6. Àrea Suport al Jove Tutelats i Extutelat (ASJTET)
 7. Treball en casos d'urgència: UDEPMI i EVAMI
6. Circuits, eines i recursos dels Àmbits d'Acció en Justícia Juvenil:
 1. Marc Legal i mesures previstes per la Llei Orgànica 5/00 de 13 de gener de 2000.
 2. El DAM i el treball en Medi Obert
 3. Tipologia i diferents formes de treballar en els centres de Justícia Juvenil:
 1. Oberts
 2. Semioberts
 3. Tancats

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

1- Elaborar i lliurar les STD que es facin al llarg del curs en el termini fixat i sempre abans de l'acabament de la docència de l'assignatura. 15% de la nota. S'han d'haver lliurat tots. Es poden recuperar fent el lliurament abans de la 2ª convocatòria.

Avaluació de resultats:

1. Realització i lliurament del treball individual abans d'acabar la docència de l'assignatura. Té el 25% de la nota. Es pot recuperar lliurant-lo abans de la 2ª convocatòria.
2. Realització d'una prova a la meitat de l'assignatura. Té un 30% de la nota. Es pot recuperar en la segona convocatòria
3. Realització d'una prova al final de l'assignatura. Té un 30% de la nota i es pot recuperar en la segona convocatòria
4. Per a la nota final es farà una mitjana ponderada, segons els tants per cent fixats. Només es podrà fer el promig quan les proves i el treball s'hagin superat amb un mínim de 5 punts sobre 10 i totes les STD elaborades i lliurades.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Aichhorn, A. *Juventud desamparada*. Barcelona: Gedisa, 2006.
- Casas, F: *Infancia: perspectivas psicosociales*. Barcelona: Paidós, 1998.
- Delgado, B. *Historia de la infancia*. Barcelona: Ariel, 1998.
- Fernández Del Valle, J.; Fuertes, I. *El acogimiento residencial en la protección a la infancia*. Madrid: Pirámide, 2000.
- Funes, J. *Intervenció psicopedagògica sobre problemes de desadaptació social*. Barcelona: EDIUOC, 1997.
- Garrido, V. *La reeducación del delincuente juvenil*. València: Tirant lo Blanch, 1992.
- Gervilla, A. *Familia y sociedad: menores en situación de riesgo*. Madrid: Dykinson, 2000.
- Inglés, A. *El maltractament d'infants a Catalunya*. Barcelona: DEJFE. Departament de Justícia. Generalitat de Catalunya, 2000.
- Marzo, M. *Educador social i infància en situació de risc*. Generalitat de Catalunya, DASC, 2009.

- Panchón, C. *Manual de Pedagogía de la inadaptación social*. Barcelona: Dulac Edicions, 1998.
- Panchón, C. *Situación de menores de 16 a 18 años en centros de protección*. Barcelona: Dulac Edicions, 2001.
- Parcerisas, A. *Didáctica en educación social*. Barcelona: Graó, 1999.

Webs:

- Departament D'Acció Social i Ciutadania de la Generalitat de Catalunya
- Secretaria d'Infància
- Direcció General d'Atenció a la Infància i Adolescència
- Departament de Justícia
- Secretaria de Serveis Penitenciaris, Rehabilitació i Justícia Juvenil

Complementària

- Bringiotty, I. *La escuela ante los niños maltratados*. Barcelona: Paidós, 2000.
- Capdevila, M. i Ferran, M. *Els menors estrangers indocumentats no acompanyats*. Barcelona: CEJFE. Departament de Justícia. Generalitat de Catalunya, 2003.
- Costa, P. *Tribus Urbanas*. Barcelona: Paidós, 1997.
- DGAI. *Què són els EAIA?* Barcelona: CEJFE. Departament de Justícia. Generalitat de Catalunya, 1988.
- DGAI. *Projecte Educatiu marc del Servei de Centres*. Barcelona: CEJFE. Departament de Justícia. Generalitat de Catalunya, 1992.
- Folch i Soler, A.; Ramon Albó i Martí. Barcelona: Oikos-tau, 1995.
- Funes, J. *Mediació i justícia juvenil*. Barcelona: CEJFE. Departament de Justícia. Generalitat de Catalunya, 1994.
- Núñez, V. *Modelos de educación social en la época contemporánea*. Barcelona: PPU, 1990.
- Sala, J. *De Casa Moreta al Centre Residencial Osona*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, DASC, 2010.
- Sánchez- Valverde, Carlos. *La Junta Provincial de Protección a la Infancia de Barcelona 1908-1985*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, DASC, 2009.
- Santolaria, F. *Marginación y educación: Historia de la educación social en la España moderna y contemporánea*. Barcelona: Ariel Educación, 1997.
- Singer, L.R. *Resolución de conflictos*. Barcelona: Paidós, 1996.

Didàctica

Obligatòria

Primer

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Núria Simó Gil

OBJECTIUS:

L'assignatura proposa treballar cinc eixos en relació al treball educatiu reflexiu d'educadores i educadors socials: el sentit educatiu de l'acció socioeducativa, la relació educativa, les decisions metodològiques, la planificació de propostes educatives i la reflexió sobre la pràctica. L'assignatura ofereix, també, les eines conceptuals i d'anàlisi al voltant del treball educatiu que planifiquen i duen a terme els educadors i educadores socials del projecte, centre o institució que s'estudiarà en l'assignatura Treball Interdisciplinari.

Objectius

- Identificar i analitzar els diferents elements presents en les accions educatives de les educadores i els educador socials.
- Aprofundir en els elements presents en la relació educativa entre educador/a i educands en els processos d'ensenyament i aprenentatge.
- Conèixer, planificar, aplicar i valorar estratègies metodològiques i recursos que permetin elaborar propostes d'acció educativa en l'àmbit de l'educació social.
- Contextualitzar les accions educatives en relació a l'entorn on es duen a terme i a les possibilitats i límits dels educadors i educadores socials

RESULTATS D'APRENTATGE:

Compren els fonaments teòrics i els aspectes pràctics de diferents recursos socioeducatius en l'educació social

Desenvolupa la capacitat reflexiva a l'hora de relacionar els aspectes procedimentals de les metodologies educatives de l'educació social i els fonaments de l'educació

Utilitza criteris i informació adequada i coherent a l'hora de dissenyar, posar en pràctica i avaluar propostes d'acció educativa

Mostra sensibilitat i compromís a l'hora de plantejar el treball educatiu amb persones de diferents contextos socials

Mostra actitud de respecte cap a la diversitat socioeconòmica, cultural i lingüística.

Assumeix diferents responsabilitats en el treball individual i també en el de grup i avalua els resultats obtinguts.

COMPETÈNCIES

Genèriques

- Adoptar un compromís ètic.
- Apreciar la diversitat i multiculturalitat.
- Comunicar-se de forma oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Desenvolupar una actitud receptiva i empàtica.
- Posseir habilitats interpersonals.
- Preocupar-se per la qualitat professional.
- Ser capaç de respectar i fomentar els drets fonamentals de les persones.
- Tenir capacitat d'organitzar i planificar.
- Tenir capacitat per aprendre i reflexionar sobre el procés d'aprenentatge.
- Tenir capacitat per prendre decisions.
- Tenir habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Tenir habilitats per a la crítica i autocrítica.

Específiques

- Conèixer els fonaments del disseny i ús dels recursos socioeducatius en la pràctica educativa.
- Conèixer i analitzar les diferents funcions i tasques de la persona educadora social.
- Conèixer i utilitzar les estratègies i els recursos socioeducatius propis dels diferents àmbits de l'educació social.
- Desenvolupar l'avaluació contínua dels processos socioeducatius amb la persona, el grup i la comunitat.
- Identificar i reconèixer el coneixement educatiu viu i experiencial.

Bàsiques

- Saber aplicar els coneixements a la feina i en la vocació d'una manera professional i posseir les competències que se solen demostrar mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes en l'àrea d'estudi pròpia.

CONTINGUTS:

Bloc 1: El sentit de l'acció socioeducativa

- Per a què eduquem?: Finalitats que orienten l'acció socioeducativa
- Didàctica i educació social: Trets definitoris d'aquesta relació
- El concepte d'acció socioeducativa: Com l'orientem

Bloc 2: La relació educativa

- Els llocs de les relacions educatives
- Els indrets personals de cada educadora o educador
- Les possibilitats i oportunitats d'aprendre de les persones

Bloc 3: Les decisions metodològiques

- Els paradigmes que guien les decisions de les educadores i els educadors socials
- Les accions educatives: els continguts que ens proposem
- Estratègies metodològiques: la coherència entre el sentit educatiu i l'acció
- El sentit educatiu de l'avaluació

Bloc 4: Planificació de les propostes educatives

- Les finalitats educatives
- Els continguts educatius
- Les estratègies metodològiques
- L'avaluació formativa

Bloc 5: Reflexió sobre la pràctica

- La innovació educativa en les propostes
- La investigació-acció
- El treball educatiu en xarxa

Bloc 6: Proposta d'acció educativa de la institució

- El projecte educatiu
- Anàlisi d'un projecte d'acció educativa. Valoració didàctica
- La pràctica educativa: metodologies d'acció socioeducativa

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés: (40%)

- Seguiment individual del diari personal que expliqui la relació educativa que s'ha establert amb una persona concreta
- Seguiment del treball en petit grup al voltant de la planificació, posada en pràctica i avaluació d'una proposta educativa
- Realització de treballs en petit grup i individuals
- Assistència i implicació en les sessions de classe

Avaluació de Resultats: (60%)

- Treball Individual a partir de la relació educativa establerta amb una persona concreta (20%)
- Treball en grup: Realització, posada en pràctica i avaluació d'una proposta educativa a la resta del grup classe.(20%)
- Treball individual: Reflexió educativa de les propostes de la resta dels grups de la classe (20%)

En el cas de no superar l'avaluació de procés caldrà presentar-se a una prova individual final durant les setmanes de recuperació.

En el cas de no superar l'avaluació de resultats caldrà recuperar les parts corresponents durant les setmanes de recuperació.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Carbonell, Francesc i Martucelli, Danilo (2009) *La reconversió de l'ofici d'educar*. Vic/Barcelona: Eumo Editorial/Fundació Jaume Bofill.
- Delors, Jacques (1996) *Educació: Hi ha un tresor amagat a dins*. Barcelona: UNESCO.
- Forés, Anna i Parcerisa, Artur (2003) 'Didàctica i educació social: una convivència plena de possibilitats??' *Educació social. Revista d'intervenció Socioeducativa* núm. 25.
- Forés, Anna; Vallvé, Montserrat (2005) *Quan la didàctica porta el nom d'educació social*. Barcelona: Claret.
- Flecha, Ramon (1997) *Compartiendo palabras. El aprendizaje de las personas adultas a través del diálogo*. Barcelona: Paidós.

- Funes, Jaume (2010) *9 ideas clave: educar en la adolescencia*. Barcelona: Graó.
- Gimeno Sacristan, José (coord.) *Saberes e incertidumbres sobre el currículum*. Madrid: Morata.
- Meirieu, Philippe (1998) *Frankenstein educador*. Barcelona: Laertes.
- Morin, Edgar (2001) *Los siete saberes necesarios para la educación del futuro*. Barcelona: Paidós.
- Parcerisa, Artur (1999) *Didáctica de la educación social. Enseñar y aprender fuera de la escuela*. Barcelona: Graó.

Complementària

- Angulo, José Felix; Blanco, Nieves (1994) *Teoría y desarrollo del currículum*. Màlaga: Aljibe.
- Berga, Anna (2007) *Adolescència femenina i risc social*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Col·lecció Aportacions, 30.
- Comas, Marta; Molina, Encarna; Tolosanas, M. (2008) *Identitats. Educació, immigració i construcció identitària*. Vic: Eumo Editorial/Barcelona: Fundació Jaume Bofill.

Educació al Llarg de la Vida

Formació Bàsica

Primer

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Xavier Tornafoch Yuste

OBJECTIUS:

L'assignatura proposa als alumnes un marc teòric i d'anàlisi dels processos socioeducatius presents i necessaris en la societat contemporània. L'educació al llarg de la vida ha estat present i considerada en diversos moments de la història, però és en la societat actual quan emergeix com una necessitat reconeguda, lligada a la vida de les persones. L'assignatura pretén una aproximació global al concepte d'educació al llarg de la vida a partir de la introducció al marc teòric, de la descripció i anàlisi de les implicacions i relacions respecte la societat actual, del paper de l'educació social i d'algunes qüestions per al debat i la reflexió en el marc del context actual.

- Conèixer i comprendre el concepte, els fonaments teòrics i la perspectiva històrica de l'educació al llarg de la vida.
- Reconèixer, interrelacionar i integrar el paper de l'educació social en diferents àmbits i dimensions que comprèn l'educació al llarg de la vida.
- Conèixer i analitzar algunes experiències d'educació permanent.
- Analitzar i reflexionar sobre la realitat actual en perspectiva de necessitat i oportunitat per a l'educació al llarg de tota la vida.
- Identificar i analitzar els processos d'aprenentatge de les persones, grups o col·lectius a través de les històries de vida.
- Desenvolupar actituds crítiques, obertes, actives i compromeses amb un mateix i amb l'entorn social en el marc de l'educació al llarg de la vida.

RESULTATS D'APRENTATGE:

1. Coneix els diferents àmbits de la vida en societat des d'una perspectiva antropològica, cultural, sociològica, històrica, política i filosòfica.
 - Relaciona aquests àmbits amb els processos educatius i les seves diverses manifestacions.
 - Coneix les institucions educatives que condicionen aquests àmbits.
2. Identifica les desigualtats que es produeixen en els processos educatius i conèix les estratègies i mecanismes de prevenció i compensació.
3. Distingeix les característiques pròpies, els conceptes i els objectius de diverses experiències d'educació permanent.
4. Es capaç de relacionar les exigències de la societat actual amb les oportunitats que ofereix l'educació al llarg de la vida.

5. Adquireix una consciència ètica de compromís amb els seu entorn i valora el paper de l'educació al llarg de la vida en aquest esforç de transformació.

COMPETÈNCIES

Genèriques

- Appreciar la diversitat i multiculturalitat.
- Desenvolupar una actitud receptiva i empàtica.
- Fomentar la cultura de la pau i els valors democràtics.
- Posseir habilitats interpersonals.
- Ser capaç de respectar i fomentar els drets fonamentals de les persones.
- Tenir capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Tenir capacitat d'organitzar i planificar.
- Tenir capacitat per aprendre i reflexionar sobre el procés d'aprenentatge.
- Tenir curiositat intel·lectual.

Específiques

- Acompanyar i intervenir en processos educatius.
- Aplicar de manera crítica i reflexiva la raó en la pràctica educativa.
- Desenvolupar actituds i valors en la pràctica educativa relacionats amb els drets humans.
- Desenvolupar una actitud de coneixement de les persones i dels col·lectius participants dels diferents àmbits de l'educació social.
- Identificar i reconèixer el coneixement educatiu viu i experiencial.
- Ser capaç d'establir relacions entre la teoria i pràctica professional.
- Ser capaç de treballar en la complexitat i incertesa del context.

CONTINGUTS:

Bloc 1. Introducció al marc teòric del concepte d'educació al llarg de la vida.

- Definició i aproximació terminològica.
- Conceptes fonamentals vinculats a l'educació al llarg de la vida. Àmbits i dimensions.
- Descripció de la perspectiva històrica del concepte.

Bloc 2. L'educació al llarg de la vida a la societat actual.

- Globalització econòmica v. mundialització solidària.
- La societat contemporània i les sinergies educatives.
- Les ciutats educatives.

Bloc 3. L'educació social i l'educació al llarg de la vida.

- El paper de l'educació social.
- Experiències d'educació permanent.
- Les històries de vida.

Bloc 4. Debats i reflexions actuals entorn l'educació al llarg de la vida.

- Model econòmic v. model integral.
- Allargament de l'educació bàsica v. educació al llarg de la vida.
- L'educació al llarg de la vida: algunes paradoxes i reflexions.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura inclou tres àmbits:

Realització d'un treball individual (50% de la nota final):

- Valoració del procés d'elaboració. (25%)
- Memòria escrita (25%)

Examen escrit (25% de la nota final)

Debats i discussions en les sessions dirigides (25% de la nota final):

- Presentació dels documents de discussió (15%)
- Participació en els debats (10%)

Per aprovar l'assignatura és indispensable superar els tres àmbits.

En el cas de no superar algun dels tres àmbits d'avaluació (examen, treball individual, debats), caldrà presentar-se a les proves corresponents de les diverses parts durant les setmanes de recuperació, per tal d'aprovar l'assignatura. Aquestes proves i activitats de recuperació es concretaran en el pla de treball a l'inici del semestre.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Cabello, M.J. *Educación permanente y educación social*. Málaga: Aljibe, 2002.
- Caride, J.A. "Las identidades de la Educación Social", *Cuadernos de Pedagogía*, n. 321. Barcelona, 2003.
- Charlot, B. *La relación con el saber, formación de maestros y profesores, educación y globalización. Cuestiones para la educación de hoy*. Uruguay: Ediciones Trilce, 2008.
- Faure, E.; et al. *Aprender a ser. La educación del futuro*. Madrid: Alianza Editorial/Unesco, 1973.
- Freire, P. *Bajo la sombra de éste árbol*. Barcelona: El Roure, 1997.
- Freire, P. *L'Educació com a pràctica de la llibertat*. Vic: Eumo Editorial, col. Textos Pedagògics, n. 13, 1987.
- Freire, P. *Pedagogía del oprimido*. Madrid: Siglo XXI, 1970.
- Gelpi E. *Educación permanente. Problemas laborales y perspectivas educativas*. Madrid: Editorial Popular/EOI, 1990.
- Gelpi E. *Identidades, conflictos y educación de adultos*. Madrid: Diálogos y Universidad, 1998.
- Marchioni, M. *Comunidad, participación y desarrollo*. Madrid: Editorial Popular, 1999.
- Morin, E. *Los siete saberes necesarios para la educación del futuro*. Barcelona: Paidós Studio 2001.
- Morin, E. *Tenir el cap clar. Per organitzar els coneixements i aprendre a viure*. Barcelona: la Campana, 2001.
- Petrus, A., Romand, M. i Trilla, J. *De profesión: Educador (a) social*. Barcelona: Paidós.

Complementària

- Ayuste, A. *Planteamientos de la pedagogia crítica. Comunicar es transformar*. Barcelona: Graó, 1994.
- Barker, P. (coordinador) *Vivir como iguales*. Buenos Aires: Paidós Studio, 1996.
- BICE (Bureau International Catholique de l'Enfance) *La resiliència o el realisme de l'esperança*. Barcelona: Claret, 1999.
- Caritas Española. *Intervenciones ante la exclusión social*. Documentación social, número 135. Octubre/desembre de 2004.
- Caritas Española. *La empresa de inserción a debate*. Documentación social. Caritas española, 2000.
- Castells, M. *La era de la información. Economía y sociedad cultura*. Madrid: Alianza, 1997.
- Delors, J. *Educació: hi ha un tresor amagat a dins*. Barcelona: Centre Unesco de Catalunya, 1996.

- Del Río, E. *Formación y empleo. Estrategias posibles*. Barcelona: Paidós, 1991.
- Diputació de Barcelona. *Diversitat i Ciutadania. Bibliografia bàsica*. Diputació de Barcelona 2005
- Font, T.; Allepuz, R. *Per una globalització més justa. Parlem?* Barcelona: Justícia i Pau, 2002.
- Galeano, E. *Patas arriba. La escuela del mundo al revés*. Madrid: Siglo XXI, 2001.
- Hallak, J.: *Globalización, derechos humanos y educación*. Dins *El Seminario para el Desarrollo Internacional (ASDI) en Estocolmo*. París: UNESCO-Instituto Internacional de Planeamiento de la Educación, 1999.
- Makarenko, A. *Poema Pedagògic*. Vic: Eumo Editorial, 2006. (ISBN: 978-84-9766-195-9). / *El poema pedagógico*. Madrid: Akal, 1996.
- Navarro, S. *Redes sociales y construcción comunitària*. Editorial CCS, 2004.

Organització d'Institucions Socioeducatives

Obligatòria

Primer

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Maria Carme Aligué Pagès

OBJECTIUS:

L'assignatura d'Organització d'Institucions Socioeducatives es planteja com una introducció i aproximació a l'estudi de la gestió i de les realitats que caracteritzen les distintes institucions educatives no formals. La naturalesa de tota organització no formal l'analitzarem des de tres aspectes concrets: els objectius de l'organització, l'estructura organitzativa, que està directament relacionada amb l'ordenació del capital humà, amb la gestió dels recursos materials i, finalment des del sistema relacional com a component bàsic que conforma la realitat organitzativa.

Aquests darrers anys l'actual context socioeconòmic ens ha plantejat nous reptes i oportunitats tant pel que fa al funcionament organitzatiu com a procés de recerca de noves línies de treball, detecció de sectors emergents i potenciació de serveis més innovadors capaços de respondre a les necessitats dels col·lectius més vulnerables enfortint l'entramat de xarxes socials. Això també ha significat un canvi en els perfils professionals que obliga a redefinir les competències i responsabilitats de tots els agents implicats.

L'assignatura té un caràcter professionalitzador. Per aquesta raó s'orientarà des d'una perspectiva pràctica i aplicada que implicarà a l'alumnat a la creació d'una entitat o organització de l'àmbit no formal on s'hauran d'aplicar els coneixements adquirits.

L'alumnat que cursarà l'assignatura podrà adquirir un seguit de coneixements i habilitats vinculades a l'àmbit de la gestió i organització institucional, i més concretament podrà:

1. Relacionar els conceptes i la naturalesa de les organitzacions en general.
2. Saber identificar diferents realitats organitzatives i les variables que intervenen en la gestió de centres.
3. Comprendre les pràctiques organitzatives del funcionament i de la gestió dels centres o institucions d'educació no formal.
4. Dissenyar intervencions per optimitzar els processos de gestió de les institucions.
5. Aplicar estratègies i eines d'intervenció per al desenvolupament de les organitzacions.

RESULTATS D'APRENENTATGE:

1. Aprendre a aplicar tècniques i recursos per dur a terme processos d'organització i planificació.
2. Conèixer i analitzar els elements que afecten a la viabilitat d'una organització en el context actual.
3. Aprendre a identificar i interpretar les tendències de l'entorn i aportar idees i alternatives viables per convertir-les en transformació innovadora de les institucions.
4. Formular i estructurar processos de planificació institucional
5. Descriure els rols i funcions del capital humà en una organització.
6. Elaborar i descriure estructures organitzatives i estratègies dirigides a millorar la gestió
7. Conèixer un model de gestió que faciliti el desenvolupament competencial de tot l'equip humà, intern i extern a l'organització.

8. Seleccionar les estratègies per difondre i promocionar els serveis i iniciatives institucional
9. Conèixer les tendències actuals de les organitzacions

COMPETÈNCIES

Genèriques

- Desenvolupar capacitats i habilitats per al treball en xarxa i en equips multiprofessionals.
- Posseir habilitats per al treball en equip.
- Tenir capacitat d'organitzar i planificar.

Específiques

- Ser capaç d'analitzar contextos institucionalitzats.
- Ser capaç de participar en la gestió i organització de les institucions socials i educatives.

Bàsiques

- Saber aplicar els coneixements a la feina i en la vocació d'una manera professional i posseir les competències que se solen demostrar mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes en l'àrea d'estudi pròpia.

CONTINGUTS:

Bloc I: Les organitzacions educatives no formals

- Conceptes i tipus d'organitzacions educatives en l'àmbit no formal
- Característiques i principis organitzatius de les institucions socioeducatives
- Marc legal. Formes jurídiques de les institucions
- Condicionants i tendències en la gestió de centres

Bloc II: Components organitzatius en els centres educatius no formals

Les estructures organitzatives

- El capital humà
- Recursos materials
- Recursos funcionals

Les dinàmiques organitzatives i gestores

- La gestió de comandament: modalitats i estils de direcció
- Model de gestió competencial

El sistema relacional

- La comunicació i la gestió de la informació
- La motivació
- La presa de decisions i la delegació
- La mediació i la resolució de conflictes
- El treball en equip
- Processos de participació
- El treball en xarxa

Bloc III: El màrqueting social

- Què es el màrqueting social?
- El màrqueting en una organització
- Passos per a la creació d'un pla de comunicació
- El tercer sector i les tecnologies 2.0.

Bloc IV: Avaluació d'institucions educatives no formals

- La gestió de la qualitat

Bloc V: Noves tendències organitzatives

AVALUACIÓ:

L'assignatura té una única convocatòria oficial. Per poder ser valorat l'alumne demostrarà que ha assistit a un mínim de 80% de sessions presencials i ha d'haver treballat de forma efectiva en el seu grup de treball. Serà a partir d'aquestes dues consideracions que l'avaluació de l'assignatura és calcularà partint de la ponderació dels següents aspectes:

Avaluació de procés (20%)

L'avaluació de procés consta de diferents indicadors que han de tenir-se aprovats individualment per poder superar l'assignatura. Els indicadors són:

- L'assistència i implicació en les sessions de classe
- La participació en activitats relacionades amb entitats i institucions dins o fora de l'aula
- Tutoria individual del procés d'aprenentatge
- Les tutories per al seguiment del treball grupal i la preparació de la corresponent exposició oral.

Avaluació dels resultats (80%)

Els diferents indicadors que han de tenir-se aprovats per poder superar l'assignatura són:

- Les activitats vinculades a cada un dels blocs temàtics que treballarem i que els/les estudiants hauran de lliurar individualment i/o en grup (10%)
- Treball en grup i exposició oral sobre l'organització d'una institució vinculada a l'àmbit socioeducatiu (procés i resultat) (40%)
- Prova individual escrita de caràcter general sobre els continguts del programa (30%)

Altres: tots els indicadors per a l'avaluació final faran mitja sempre i quan cap d'ells estigui per sota 4/10.

Els estudiants que durant el curs hagin fet un seguiment adequat de l'assignatura i, tot i així, els quedi algun aspecte per assolir se'ls donarà l'oportunitat de poder superar-ho refent les activitats no superades o realitzant algun treball autònom addicional. Cada situació es única i personal, caldrà valorar cada cas.

Totes les activitats avaluables estaran sotmeses a criteris formals, entre ells ortografia, redactat i presentació.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Ajuntament de Barcelona (1999): Manual de gestió de les organitzacions no lucratives, Barcelona: Staff Empresarial.
- Connors, T.D. [ed] (1998). *Manual de les organitzacions no lucratives (2 volums)*. Barcelona: Pleniluni.
- Fantova, F.(2001). *La gestión de organizaciones no lucrativas*. Madrid: CCS.

- Gairín, J (2010). Nuevas estrategias formativas para las organizaciones. Madrid: Wolters Kluwer.
- Gairín, J (2012) La gestión del conocimiento y el desarrollo organizativo: formación i fomració corporativa. Madrid: Wolters Kluwer.
- Leal, A. (2000). *Gestión del marketing social*. Madrid: McGraw-Hill.
- Vernis, A. [et al.] (2004). *Los retos en la gestión de las organizaciones no lucrativas*. Barcelona: Granica

Complementària

- Armengol, C., Feixas, M., Pallarès, R.M. (2000) *Seguint el fil de l'organització*. Bellaterra: UAB.
- Bornstein David. *Cómo cambiar el mundo. Los emprendedores sociales y el poder de las nuevas ideas*. España: Debate 2005.
- Bretones, X. (2004) *Noves formes de finançament associatiu*. Barcelona: Torres Jussana.
- Gairín, J. (1988). *La organización de instituciones de educación no formal*. *Educar* 13. Sección de Ciencias de la Educación UAB Barcelona. pp.43-68.
- Generalitat de Catalunya Departament de Treball & SURT (2008). *Claus Tutorials. Guia per a l'acompanyament i el suport tutorial*.
- Schar Gonzalo. (2003) *La empresa socialmente responsable*. Madrid: F. Cideal.
- Taula d'Entitats Tercer Sector i Observatori del Tercer Sector (2013) *.Anuari Tercer Sector Social a Catalunya*.
- Garcia Jané, Ruggeri Andrés i Iameti Anna. (2012). *Autogestión y economía solidaria*. Papeles economía solidaria. Reas Euskadi.
- Via Llop J, Garcia Jané J, Xirinachs LL. M. (2006), *La dimensión cooperativa*. Barcelona: Icària Editorial

Societat i Entorn

Obligatòria

Primer

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Josep Casanovas Prat

OBJECTIUS:

Aquesta és una assignatura de fonamentació teòrica, que ha de permetre a l'alumne analitzar i interpretar la societat, fixant-se en aquells entorns on hi ha risc d'exclusió social. Condició útil per al treball d'educació social.

És una assignatura relacionada des del punt de vista dels continguts amb l'assignatura de primer curs Societat i Cultura. També és una assignatura que ofereix bases conceptuals i instruments d'anàlisi útils per al desenvolupament del treball interdisciplinari de segon curs.

Els objectius generals de l'assignatura són els següents:

- Donar elements per interpretar críticament el món canviant en què vivim.
- Analitzar la influència de l'entorn en la societat.
- Tractar l'entorn social característic dels principals àmbits d'actuació de l'educació social.
- Utilitzar instruments d'anàlisi de la societat

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Coneix les característiques fonamentals dels entorns socials i laborals d'acció socioeducativa i els emmarca en un context institucional. (E01, E03, E06)
- Identifica les diferents polítiques socials, culturals y educatives en el marc autonòmic, estatal, europeu i internacional. (E7)
- Manifesta una actitud de curiositat i investigació cap a la realitat social, econòmica, cultural i política de la societat. (E17)
- Identifica desigualtats i mostra actituds de respecte cap a la diversitat lingüística, social i cultural. (E18) (CT5)
- És capaç d'afrontar situacions complexes o que requereixen el desenvolupament de noves solucions en l'àmbit acadèmic. (B2)

COMPETÈNCIES

Genèriques

- Ser capaç de respectar i fomentar els drets fonamentals de les persones.
- Tenir capacitat de cerca, recopilació, classificació, anàlisi, síntesi i comunicació.
- Tenir coneixements bàsics generals.
- Tenir habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts

diferents).

Específiques

- Conèixer els diferents àmbits de la vida en societat des d'una perspectiva antropològica, cultural, sociològica, històrica, política i filosòfica.
- Conèixer les característiques fonamentals dels entorns socials i laborals d'acció educativa.
- Identificar les desigualtats i conèixer les estratègies i mecanismes de prevenció i compensació de les mateixes.
- Ser capaç de desenvolupar una actitud curiosa i inquieta cap a la realitat social, econòmica, cultural i política de la societat.

Bàsiques

- Saber aplicar els coneixements a la feina i en la vocació d'una manera professional i posseir les competències que se solen demostrar mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes en l'àrea d'estudi pròpia.

CONTINGUTS:

1. Bases conceptuals de la societat i l'entorn.
2. El coneixement de l'entorn social.
3. La globalització a escala local i mundial.
4. L'ordenació del territori i l'administració pública.
5. El món urbà com a marc d'intervenció social i educativa.
6. L'habitatge i la cohesió social.
7. Anàlisi de les preocupacions socials rellevants (treball, atur, seguretat ciutadana, immigració, violència de gènere, habitatge, participació ciutadana, oci?)

AVALUACIÓ:

L'avaluació del procés d'aprenentatge es farà a partir de les diverses activitats individuals i en grup que realitzin els alumnes. Es farà un seguiment a través de tutories individuals i en grup.

L'avaluació dels resultats constarà dels elements següents:

- Activitat anàlisi d'un barri 10%
- Treball individual sobre fotografies urbanes 10%
- Comentari de dades socioeconòmiques 20%
- Treball en grup sobre problemàtiques socials 20%
- Prova escrita 40%

La nota final s'obtéindrà de la suma dels elements anteriors. En el cas que algun alumne no aprovi la prova escrita, encara que la suma de totes les parts doni 5 o més, haurà de recuperar la prova escrita durant la setmana de recuperació. La resta d'elements d'avaluació es recuperen en la setmana de tancament, sempre que no superin el 50% i no s'hagin lliurat en les dues setmanes finals de les classes.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Benejam, P.; Pagès, J. *Enseñar y aprender ciencias sociales*. Barcelona: Institut de Ciències de l'Educació de la UB, 1997.
- Bauman, Z. *Globalització. Les conseqüències humanes*. Barcelona: Portic: 2001.
- Cabré, A. *El sistema català de reproducció*. Barcelona: Proa, 1999.
- Carreras, C. *Geografia humana*. Barcelona: Edicions de la UB, 1998.
- Diversos Autors, *Les desigualtats socials a Catalunya*. Barcelona: Mediterrània, 1999.
- Giner, S. (dir.) *La societat catalana*. Barcelona: Institut d'Estadística de Catalunya, 1998.
- Jouvenel, H. de; Roque, M.A. (dir) *Catalunya a l'horitzó 2010*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1993.
- Risques, M. (dir.) *Història de la Catalunya Contemporània*. Barcelona: Pòrtic, 1999.

Complementària

- Aisa, F.; Vidal, M. *El Raval, un espai al marge*. Barcelona: Editorial Base, 2006.
- Batista, A. *Okupes a Catalunya*. Barcelona: Rosa dels Vents, 2002.
- Bosque, J. et. al. *Pràcticas de geografía de la percepción y de la actividad cotidiana*. Vilassar: Oikos-tau, 1992.
- Carbonell, F.; Martuccelli, D. *La reconversió de l'ofici d'educar. Globalització, migracions i educació*. Vic: Emmo Editorial/ Barcelona: Fundació Jaume Bofill, 2009.
- *Construcció del civisme i gestió de la convivència a l'espai públic de la ciutat de Barcelona*. Observatori del Sistema Penal i els Drets Humans - Universitat de Barcelona, Fundació Jaume Bofill, 2009.
- Estefanía, J. *Hija, ¿qué es la globalización? La primera revolución del siglo XXI*. Madrid: Aguilar, 2001.
- Tugores, Joan. *I després de la globalització?* Vic: Eumo Editorial, 2008.
- Viejo, R. (ed.) *Les raons dels indignats*. Barcelona: Pòrtic, 2011.

Webgrafia

- Institut d'Estadística de Catalunya: <http://www.idescat.cat/>
- Instituto Nacional de Estadística: <http://www.ine.es/>
- Observatori de la immigració a Catalunya <http://www.migracat.cat/>
- Vision of humanity: <http://www.visionofhumanity.org/>

Treball Interdisciplinari

Obligatòria

Primer

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Josep Casanovas Prat
- Maria Carme Aligué Pagès
- Núria Simó Gil
- Rosa M. Guitart Aced
- Xavier Tornafoch Yuste

OBJECTIUS:

L'objecte de treball de l'assignatura és l'observació i l'anàlisi d'una realitat social i educativa: un centre d'educació social, el seu context i l'activitat educativa que s'hi duu a terme. L'apropament i l'estudi del centre que s'haurà de realitzar es planteja de forma sistèmica, essent necessari la utilització del coneixement adquirit en les assignatures del semestre per analitzar la realitat concreta. L'assignatura per tant pretén interrelacionar els diferents coneixements de les assignatures del semestre i aplicar-los a l'estudi d'un centre així com orientar el treball a realitzar en la realitat concreta objecte d'estudi.

OBJECTIUS

- Prendre consciència de la funcionalitat de les diferents assignatures del quadrimestre així com de la necessitat d'utilitzar-les per a dur a terme la tasca a realitzar en l'assignatura
- Aplicar els coneixements adquirits en el quadrimestre a una realitat determinada
- Apropar-se i investigar un centre d'educació no formal i les relacions que estableix amb l'entorn amb mirada sistèmica
- Conèixer i aplicar instruments d'investigació a una realitat determinada
- Posar en pràctica dinàmiques de treball cooperatiu

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Analitza contextos institucionals utilitzant indicadors de diferents disciplines
- Argumenta i estableix relacions sistèmiques entre els diferents àmbits de coneixement del semestre
- Sap treballar en equip, assumeix responsabilitats diverses i du a terme les tasques encomanades dins del grup
- Sap aplicar un coneixement transversal a una realitat institucional determinada per analitzar-lo
- Utilitza correctament l'observació i l'entrevista com a instruments investigadors

COMPETÈNCIES

Específiques

- Conèixer i analitzar les diferents funcions i tasques de la persona educadora social.
- Conèixer i saber emmarcar el context institucional i marc legislatiu de l'educació i els serveis socials.
- Ser capaç d'analitzar contextos institucionalitzats.
- Ser capaç d'analitzar els factors psicosocials presents en els diferents contextos d'intervenció pedagògica.
- Ser capaç de desenvolupar una actitud curiosa i inquieta cap a la realitat social, econòmica, cultural i política de la societat.

Bàsiques

- Saber aplicar els coneixements a la feina i en la vocació d'una manera professional i posseir les competències que se solen demostrar mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes en l'àrea d'estudi pròpia.

CONTINGUTS:

1. El treball cooperatiu

- El treball en equip
- Característiques del treball cooperatiu
- Condicions per treballar de forma cooperativa

2. L'índex: El sentit del treball com un tot

- Què necessitem saber

3. La informació necessària. Fonts i instruments per obtenir-la i analitzar-la

- Tècniques de recollida d'informació: entrevista, qüestionari, observació i notes de camp, anàlisi de documentació del centre

4. La relació amb les institucions

- La comunicació
- Les habilitats comunicatives
- Presentació, negociació
- Devolució de la informació
- L'ètica en les relacions i la investigació

5. La comprensió del marc jurídic per contextualitzar les institucions

6. La redacció i presentació final del treball

- Característiques de la informació rellevant
- Formats de presentació: oral, escrit, audiovisual

AVALUACIÓ:

- Avaluació de procés (10%)

Pel seguiment òptim de l'assignatura es requereix l'assistència i la participació activa en totes les sessions presencials

? Realització de les activitats i tasques que es plantegin en les sessions de classe

- ? Assistència a les tutories grupals i individuals
- ? Compliment dels terminis establerts en les diferents fases del treball
- ? Implicació i aportacions als grups de treball
 - Avaluació de resultats: 90%
- ? Treball en grup: Exposició del treball grupal: 10%
- ? Treball en grup: Dossier grupal sobre l'anàlisi d'una realitat social i educativa: 50%
- ? Treball individual: Presentació escrita de les reflexions personals sobre un tema transversal educatiu aplicat al centre o servei investigat: 30%

BIBLIOGRAFIA:

- Ballesteros, B., de Lara, E. (2007): *Métodos de investigación en Educación social*. Madrid, UNED
- Blaxter, L.; Hughes, C; Tight, M. (2005): *Cómo se investiga*. Barcelona, Graó
- Cohen, L.; Manion, L. (2000): *Métodos de investigación educativa*. Madrid, Muralla
- Corominas, E., Casacoberta X., Quintana, D. (2000) *El treball de recerca*. Vic, Euma
- Escudero, José (2004): *Análisis de la realidad local. Técnicas y métodos de investigación desde la Animación Sociocultural*. Madrid, Narcea, 2004
- Ètica i Educació social. La passió d'un repte. Monogràfic *Quaderns d'educació social*, 10, octubre 2007
- Pujolàs, Pere (2008): *El aprendizaje cooperativo*. Barcelona, Graó
- Rincon, D. i altres (1995): *Técnicas de investigación en ciencias sociales*. Madrid, Dykinson
- Rué, Joan (1991): *El Treball Cooperatiu*. Barcelona, Barcanova
- Sandín Esteban, Mª Paz (2003): *Investigación cualitativa en educación: fundamentos y tradiciones*. Madrid, McGraw-Hill

Acció Socioeducativa amb Persones Adultes

Obligatòria

Segon

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Anna Gómez Mundó

OBJECTIUS:

L'educació de persones adultes és un àmbit complex, ampli, divers i en contínua transformació per l'estreta relació que manté amb les esferes econòmiques, culturals i simbòliques del context on es desenvolupa. L'assignatura vol aproximar aquesta realitat a l'estudiant per conèixer les possibilitats i frems que el nostre present ofereix per al desenvolupament de propostes educatives, tenint en compte les principals aportacions teòriques que s'han fet en relació a l'etapa adulta des de diferents àrees de coneixement, així com el coneixement d'experiències concretes que ajudin a pensar els aspectes ètics, organitzatius, epistemològics i didàctics fonamentals a tenir en compte en la pràctica educativa amb persones adultes.

Objectius

- Desenvolupar una actitud intel·lectual reflexiva i crítica de les diferents propostes que es presenten en el marc de l'educació de persones adultes.
- Desenvolupar la comprensió i anàlisi dels coneixements que diferents disciplines aporten a la teoria i a la pràctica de l'educació amb persones adultes.
- Conèixer les realitats culturals, econòmiques, socials, polítiques i simbòliques contemporànies que intervenen en les concepcions, preses de decisions i pràctiques educatives amb persones adultes.
- Conèixer propostes organitzatives, metodologies i materials didàctics per a l'educació de persones adultes.
- Col·laborar en la construcció de criteri propi, amb fonamentació teòrica i capacitat reflexiva, com a educadora i educador social en l'àmbit de la formació amb persones adultes.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Coneix les aportacions fetes a l'àmbit de l'educació amb persones adultes per part de diferents disciplines
- Analitza contextos i situacions educatives amb persones adultes
- Identifica, valora i proposa diferents propostes metodològiques i recursos didàctics
- Adopta una actitud crítica i reflexiva davant els contextos educatius.
- Argumenta la seva posició com a educadora i educador social amb un criteri propi fonamentat amb marc teòric.

COMPETÈNCIES

Genèriques

- Adoptar un compromís ètic.
- Saber argumentar i establir relacions sistèmiques entre diferents àmbits del coneixement.
- Tenir capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Tenir capacitat per aprendre i reflexionar sobre el procés d'aprenentatge.

Específiques

- Aplicar de manera crítica i reflexiva la raó en la pràctica educativa.
- Conèixer propostes organitzatives, metodologies i recursos didàctics per a l'educació de persones adultes.
- Desenvolupar habilitats per detectar les necessitats educatives d'un context determinat.
- Ser capaç d'establir relacions entre la teoria i pràctica professional.
- Ser capaç de treballar en la complexitat i incertesa del context.

Bàsiques

- Desenvolupar les habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un grau alt d'autonomia.

CONTINGUTS:

1. Perspectives actuals de l'Educació Bàsica de Persones Adultes:
 1. Sentits i necessitats de l'E.P.A. en la societat contemporània.
 2. Àmbits, modalitats i propostes educatives en l'educació de persones adultes.
 2. Les persones adultes com a aprenents:
 1. Actituds, estereotips vers les persones adultes i el seu procés d'aprenentatge.
 2. Persones participants: aprenents i ensenyants.
 3. Les intel·ligències en les persones adultes. Bases teòriques i concrecions pràctiques.
 3. Propostes educatives amb persones adultes:
 1. Les finalitats educatives: control i desenvolupament; el procés educatiu possibilitador o inhibidor.
 2. L'educació de persones adultes com a pràctica de relació: singularitat, disparitat i diferències; poder i autoritat; els temps en la relació d'aprenentatges.
 4. Criteris metodològics en l'educació bàsica de persones adultes:
 1. Concepcions de coneixement, sabers i cultura i la seva concreció en la praxis educativa amb persones adultes.
 2. Orientacions didàctiques: diferents propostes curriculars (disciplinar, interdisciplinar i globalitzador) i principis orientadors de la pràctica educativa.
 3. Aportacions de Paulo Freire. La dimensió política de l'educació i la seva proposta metodològica.
 4. Recursos per a l'educació bàsica de persones adultes: materials i espais.
1. Experiències d'educació amb persones adultes. (Aquest punt serà transversal, ja que s'aprofitarà el desenvolupament de continguts de cada bloc temàtic per conèixer un o més projectes o activitats relatius als diferents tipus de programes d'educació de persones adultes):
 - Alfabetització i Educació Bàsica.
 - Animació i dinamització sociocultural.
 - Participació i desenvolupament comunitari.
 - Formació laboral (contínua i ocupacional).

AVALUACIÓ:

La metodologia obliga que l'assignatura sigui una experiència viva de la complexitat de tot procés d'aprenentatge. Per aquest motiu l'escriptura dels relats d'aprenentatge individual on es reflexioni i es plasmi tot el procés d'aprenentatge viscut al llarg de l'assignatura constitueix un element important per a l'avaluació de procés. Al llarg del semestre l'estudiant pot anar presentant petites entregues a la professora

en les sessions de tutoria individual.

- Observació: Assistència, participació i implicació en desenvolupament de les sessions de classe. Tutories individuals d'avaluació del propi procés d'aprenentatge.
- Activitats de seguiment: realització d'activitats d'observació, comprensió, anàlisi i reflexió a partir de lectures d'articles i documents audiovisuals. Aquestes podran ser activitats individuals o grupals.
- Proves: Prova escrita dels continguts plantejats a l'assignatura.
- Treball: Relats d'aprenentatge (individual). Relat-informe reflexiu d'una sessió de classe (grupal)

L'assignatura té una única convocatòria oficial. La nota final de l'assignatura es calcula a partir de la ponderació dels següents aspectes:

- Activitats de seguiment: 15%
- Prova escrita: 25%
- Treball en grup: 30%
- Treball individual: 30%

Per aprovar l'assignatura cal superar satisfactòriament tots els apartats a avaluar. En el Pla de Treball es concretaran les activitats i els terminis de lliurament d'aquestes.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Ayuste, Anna. et al. *La formació bàsica de persones adultes: imaginari social, aproximació teòrica, organització democràtica*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 2009.
- Diversos autors. *Nuevas perspectivas críticas en educación*. Barcelona: Paidós, 1994.
- Diótima. *El perfume de la maestra*. Barcelona: Icaria, 2002.
- Flecha, Ramón. *Compartiendo palabras. El aprendizaje de las personas adultas a través del diálogo*. Barcelona: El Roure, 1997.
- Freire, Paulo. *La importancia de leer y el proceso de liberación*. Madrid: Siglo XXI, 1984.
- Freire, Paulo. *L'educació com a pràctica de la llibertat*. Vic: Eumo, 1987.
- Freire, Paulo. *A la sombra de este árbol*. Barcelona: El Roure, 1997.
- Freire, Paulo; Macedo, Donaldo. *Alfabetización. Lectura de la palabra y lectura de la realidad*. Barcelona: Paidós, 1989.
- Freire, Paulo. *Pedagogia de l'autonomia*. Xàtiva: Crec i Denes Editorial, 2003
- Galeano, Eduardo. *Las palabras andantes*. Madrid: Siglo XXI, 1999.
- Gelpi, Ettore. *Identidades, conflictos y educación de adultos*. Palma de Mallorca, UIB, Diálogos, 1998.
- Giroux, Henry; Flecha, Ramón. *Igualdad educativa y diferencia cultural*. Barcelona: El Roure, 1992.
- Larrosa, Jorge.; Pérez de Lara, Núria. (comp.) *Imágenes del otro*. Barcelona: Virus, 1997.
- Piussi, Anna M^a; Mañeru, Ana (coords.) *Educación, nombre común femenino*. Barcelona: Octaedro, 2006.
- Skliar, Carlos. *¿Y si el otro no estuviera ahí?. Notas para una pedagogía (improbable) de la diferencia*. Buenos Aires: Miño y Dávila, 2002.

Complementària

- Edwards, Derek.; Mercer, Neil. *El conocimiento compartido*. Barcelona: Paidós, 1988.
- Giroux, Henry. *Cruzando límites. Trabajadores culturales y políticas educativas*. Barcelona: Paidós, 1997.
- Kristof, Agota. *L'analfabeta*. Barcelona: Laertes, 2005
- Medina, Oscar. *Modelos de educación de personas adultas*. Barcelona: El Roure, 1997.
- Mercer, Neil. *La construcción guiada del conocimiento. El habla de profesoras y alumnos*. Barcelona: Paidós, 1997.
- Pascual, Agustí. *Hacia una sociología curricular en educación de personas adultas*. Barcelona: Octaedro, 2000.

- Trilla, Jaume. *Otras educaciones. Animación sociocultural, formación de adultos y ciudad educativa*. Barcelona: Anthropos, 1993.

Acció Socioeducativa en l'Àmbit Laboral

Obligatòria

Segon

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Esther Fatsini Matheu

OBJECTIUS:

La formació s'ha convertit, en el context actual, en el mitjà per accedir a una feina, millorar-la o canviar-la, i en una font de riquesa no només acadèmica i laboral, sinó personal i social. Tenir un determinat nivell formatiu dóna accés a una inserció en el mercat de treball que també ve condicionada per altres factors bé siguin personals (moment evolutiu en el que es troba la persona, la seva situació social, el gènere o la cultura, entre altres), bé siguin contextuals (estat de l'economia, nivells d'atur, noves ocupacions). En l'assignatura es farà un repàs d'alguns d'aquests processos de construcció d'una identitat professional i ocupacional en les persones.

Objectius

- Conèixer el paper i la necessitat de la formació per al treball.
- Reconèixer els diferents organismes que gestionen la formació i la inserció ocupacional.
- Conèixer algunes mesures per facilitar la transició al mercat de treball.
- Valorar les perspectives de treball professional en aquest àmbit.

RESULTATS D'APRENTATGE:

Identifica l'àmbit d'intervenció laboral dins dels diferents àmbits professionals de l'educació social

Identifica i sap analitzar els factors socioeducatius presents en el context d'intervenció laboral

Coneix propostes organitzatives, metodològiques i recursos didàctics pel treball educatiu en el context d'intervenció laboral

Resol problemes i situacions pròpies del desenvolupament professional en l'àmbit laboral amb actituds innovadores

Analitza èticament situacions d'injustícies i desigualtats en l'àmbit laboral i proposa mesures de compensació

COMPETÈNCIES

Específiques

- Conèixer els fonaments teòrics dels processos d'orientació i intervenció per a la integració social i laboral.
- Conèixer les característiques fonamentals dels entorns socials i laborals d'acció educativa.
- Conèixer les principals causes i tipus d'exclusió i desadaptació social i els diferents models d'intervenció.
- Conèixer propostes organitzatives, metodologies i recursos didàctics per a l'acció socioeducativa en l'àmbit del desenvolupament comunitari.
- Identificar les desigualtats i conèixer les estratègies i mecanismes de prevenció i compensació de les mateixes.
- Saber elaborar, desenvolupar i aplicar plans, programes i projectes d'acció socioeducativa tenint en compte la diversitat dels subjectes i les característiques dels contextos.

Bàsiques

- Desenvolupar les habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un grau alt d'autonomia.
- Desenvolupar les habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un grau alt d'autonomia.
- Desenvolupar les habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un grau alt d'autonomia.
- Desenvolupar les habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un grau alt d'autonomia.

CONTINGUTS:

1. La formació
 1. El sistema educatiu. Legislació educativa i laboral.
 2. La formació professional reglada. Els cicles formatius. Catàleg de títols de formació professional
 3. Formació ocupacional i contínua. Certificats de professionalitat.
 4. Inserció, orientació i formació.
 5. Qualificacions i nivells de competència.
2. El mercat de treball: característiques i problemàtiques.
 1. Característiques del mercat de treball. L'ocupació i l'atur.
 2. Precarietat social laboral.
 3. Els serveis d'ocupació.
 4. Mesures d'actuació per al foment de l'ocupació.
3. La transició a la vida activa. Estratègies d'inserció/reinserció laboral i comunitària.
 1. Els intermediaris en el mercat de treball. Treball en xarxa.
 2. Les tècniques de recerca de feina com a complementàries a la formació.
 3. El paper de les noves tecnologies en el procés d'inserció/reinserció
4. Transversal: Experiències i programes d'inserció/reinserció laboral.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés (30%):

- Seguiment d'activitats individuals i/o col·lectives: seguiment del procés a partir de la presentació dels resultats per escrit (treballs, pòsters, anàlisi de textos...), presentacions orals col·lectives (debats, col·loquis...) i/o individualitzades (dossier de curs, tutories personalitzades...).

Criteris d'avaluació:

- Utilització d'instruments d'autoavaluació, coavaluació, si escau.
 - Cal obtenir una puntuació igual o superior a 5 per aprovar en els casos en els que les activitats proposades siguin avaluades numèricament.
 - Si la nota és inferior a 5, caldrà tornar a elaborar l'activitat en els 15 dies següents al retorn corregit d'aquesta.
 - Totes les notes obtingudes durant el procés seran tingudes en compte per la nota final, incloses les suspeses i posteriorment aprovades.
- Treball de grup: seguiment i orientació dels continguts.

Criteris d'avaluació:

- L'absència superior al 20% en les sessions de tutoria o realització del treball implicarà la baixa automàtica de la persona al grup de treball.

Avaluació de resultats (70%):

- Realització d'una prova d'avaluació individual (20%)
- Realització d'una síntesi final de reflexió sobre els continguts (20%)
- Realització d'un treball de grup (30%)

Criteris d'avaluació en tots els casos:

- Utilització d'instruments d'autoavaluació, coavaluació, si escau.
- Cal obtenir una puntuació igual o superior a 5 per aprovar. En cas contrari, es donarà la possibilitat de recuperar l'exercici en la setmana de recuperacions establerta en el calendari d'avaluacions de la Facultat.
- Totes les notes obtingudes seran tingudes en compte per la nota final, incloses les suspeses i posteriorment aprovades.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Adame, M. Teresa (coord.) *Orientació per a la inserció sociolaboral dels joves: Recull d'experiències i materials*. Palma: Universitat de les Illes Balears, 1999.
- Ancín, Ana M^a. *Conciliación de la vida laboral, familiar y personal: hacia una guía de buenas prácticas*. Sevilla: Servicio Andaluz de Empleo, Consejería de Empleo, Junta de Andalucía: Instituto de Desarrollo Regional, Fundación Universitaria, cop, 2009.
- Catalunya. Anuari laboral i d'ocupació [Recurs electrònic]. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Treball i Indústria, 2004.
- Gómez, Mercè, et al. *La inserció laboral com a procés d'intervenció educativa* [Diversos articles]. Barcelona: Fundació Pere Tarrés-Escola de l'Esplai, 2009.
- Grupo Cifo *El formador de formación profesional ocupacional*. Barcelona: Octaedro, 2000.
- Hernando, César *Formación y orientación laboral*. Madrid: Santillana Educación, 2008.
- Orteu, Xavier *La construcción de itinerarios de inserción laboral: una propuesta metodológica*. Barcelona: Gedisa, 2007.
- Palací, Francisco José; Moriano León, Juan Antonio *El Nuevo mercado laboral: Estrategias de inserción*

- y desarrollo profesional. Madrid: Universidad Nacional de Educación a Distancia, 2003.
- Pallisera, Maria *Anem a treballar: programa de formació laboral: quadern de l'alumne*. Girona: Universitat de Girona, 2008.
 - Pallisera, Maria *Anem a treballar: programa de formació laboral: quadern de l'educador*. Girona: Universitat de Girona, 2008.
 - Pérez-Díaz, Víctor; Rodríguez, Juan Carlos *La educación profesional en España*. Madrid: Fundación Santillana, 2002.
 - Puchol, Luis *Reorientación de carreras profesionales*. Madrid: Esic, 1994.
 - Riart, Joan *Elegir una profesión. Proceso de reflexión para elegir bien una profesión*. Barcelona: PPU, 1996.
 - Rodríguez, M. Luisa *El mundo del trabajo y las funciones del orientador*. Barcelona: Barcanova, 1992.
 - Rodríguez, M. Luisa *Dels estudis universitaris al món del treball: la construcció del projecte professional*. Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona, 2008. (Llibre web).
 - Salvà, Francesca; Nicolau, Inmaculada *Formación e inserción laboral: conceptos básicos, políticas, programas y recursos para la intervención*. Madrid: Pirámide, 2000. (Psicología).
 - Sánchez, Angel-Rodrigo *Información y orientación para la inserción laboral*. Ed. Corr. Bilbao: Lugano, 2004.
 - Santana, L.E., et al. *Homenatge a ?Kikiriki? [Diversos articles]: educar y orientar para la vida activa*. Barcelona: Graó Educació, 2009.
 - Vaillant, Denise; Marcelo, Carlos *Las tareas del formador*. Archidona: Aljibe, 2001.
 - Valls, Mercè *El Pla de transició al treball, programa de garantia social: un model de transició inclusiva*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament d'Educació, 2008.

Complementària

- Alba, Alfonso; Moreno, Fernando *Discapacidad y mercado de trabajo*. Madrid: Gente Interactiva, 2004.
- Altau, Amelia *Los más emprendedores del instituto*. Barcelona: Fontalba, 2010.
- ALOMAR, Elisabeth, et al. *Treball amb suport [Diversos articles]*. Vic: Eumo Editorial, 2007.
- Barà Temes, Javier *Gènere i inserció laboral del col·lectiu universitari*. Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya, 2010.
- Centre de Formació i Treball Flor de Maig *Nous reptes de formació i treball per a persones amb especial dificultat: Documentació ponències*. Barcelona: Diputació de Barcelona. Xarxa de Municipis, 2002.
- Cañedo-Argüelles, Cecilia *Escuela de segunda oportunidad*. Barcelona: Fontalba, 2003.
- Castell, Pere; Santana, Joan Antoni *Immigració i mercat de treball a Catalunya*. Barcelona: CTESC, Consell de Treball Econòmic i Social de Catalunya, 2008.
- Colmenares, Marleny *Menors estrangers: formació i treball: guia per a l'atenció dels menors estrangers en l'accés a la formació i la inserció al mercat laboral*. 2a ed. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, Institut Municipal d'Educació, 2009. (Quaderns / Projecte Educatiu de Ciutat Barcelona).
- COPSA. Fons Social Europeu *Insertactiv: nova metodologia per a l'orientació professional i inserció laboral amb col·lectius amb especials dificultats d'inserció*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Servei d'Ocupació de Catalunya, 2004. (Col·lecció NEO: Noves Eines d'Ocupació).
- COPSA. Fons Social Europeu *Plusmotiv: la motivació com a eina metodològica per a la inserció laboral en la població de dones maltractades*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Servei d'Ocupació de Catalunya, 2004. (Col·lecció NEO: Noves Eines d'Ocupació).
- Cortés i Nieto, Tània; Castro, Montserrat *La Reinserció sociolaboral penitenciària a Catalunya*. Universitat de Girona, 2006.
- Cruells, Marta; Igareda, Noelia; Associació de Dones per la Inserció Laboral SURT *Mujeres, integración y prisión*. Barcelona: Aurea, 2005.
- Filella, Gemma (coord.) *La intervenció psicopedagògica en el context no formal. Models d'orientació*. Lleida: Pagès, 1999.
- Filella, Gemma; Amador, Miquel; Universitat de Barcelona *Orientació per a la recerca d'ocupació en la formació ocupacional als centres penitenciaris*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 2009.
- Garrell, Daniel. *Situació laboral de la població estrangera a Catalunya: informe 2011*. Barcelona:

CERES, Centre d'Estudis i Recerca Sindicals, 2011.

- Heim, Daniela; Puig Dorall, Eva *Surt! Prostitución y exclusión social informe de investigación*. Barcelona: Surt, 2007.
- McCann, Robert M. *Discriminació laboral per raons d'edat*. Barcelona: editorial UOC, 2011.
- Orteu i Guiu, Xavier *Guia d'inserció sociolaboral adreçada als professionals de l'àmbit de les drogodependències*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Salut, 2007.
- Rica Goiricelava, Sara de la [et al.]. *Mujeres y mercado laboral en España: cuatro estudios sobre la discriminación salarial y la segregación laboral*. Bilbao: Fundación BBVA, 2010.
- Rodríguez, Isabel; Franzoni, Laura *Ocupa't: guia metodològica per a l'orientació i la inserció laboral de les dones*. Solsona: Centre Tecnològic Forestal de Catalunya, 2007.
- Santiago, Josep; Pallisera, Maria *Vull treballar!* Universitat de Girona, 2003.
- Vilà, Montserrat; Pallisera, Maria *Acciones a desarrollar desde el centro educativo para facilitar los procesos de inserción laboral de las personas con discapacidad: aportaciones a partir de una investigación*. Madrid: Sociedad Española de Pedagogía, 2006.

Llengua i Societat

Formació Bàsica

Segon

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Llorenç Comajoan Colomé
- Rosa Maria Güell Devesa

OBJECTIUS:

L'assignatura és una introducció a l'observació i a l'anàlisi del fet lingüístic en la nostra societat i, especialment, en els àmbits professionals propis de l'Educació Social. A partir d'aquesta mirada, els estudiants podran conèixer i aplicar estratègies i recursos per al foment del coneixement i l'ús social de la llengua en tant que element de cohesió social.

Objectius

- Proporcionar als estudiants eines i instruments que els permetin entendre i prendre consciència de la complexitat del fet lingüístic d'acord amb la seva dimensió cultural, social i política tot fent atenció als territoris de parla catalana.
- Proporcionar als estudiants criteris, experiències, recursos i estratègies metodològiques adequades per a fomentar el coneixement i l'ús socials de la llengua catalana tot fent atenció a les noves migracions.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Conèixer la diversitat lingüística actual
- Conèixer la situació sociolingüística del català a Catalunya
- Argumentar des d'un punt de vista sociolingüístic
- Conèixer com s'aprenen les llengües primeres i segones
- Conèixer els recursos i materials per a l'ensenyament de llengües en l'educació formal i no formal
- Avaluar recursos i materials per a l'ensenyament de llengües

COMPETÈNCIES

Genèriques

- Saber argumentar i establir relacions sistèmiques entre diferents àmbits del coneixement.
- Tenir capacitat d'organitzar i planificar.
- Tenir habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Tenir habilitat en l'ús elemental de la informàtica.
- Tenir habilitat per treballar en un equip interdisciplinari.

Específiques

- Conèixer els diferents àmbits de la vida en societat des d'una perspectiva antropològica, cultural, sociològica, històrica, política i filosòfica.
- Conèixer propostes organitzatives, metodologies i recursos didàctics per a l'acció socioeducativa en l'àmbit de la infància i la joventut.
- Conèixer propostes organitzatives, metodologies i recursos didàctics per a l'educació de persones adultes.
- Desenvolupar habilitats per detectar les necessitats educatives d'un context determinat.
- Desenvolupar una actitud de coneixement de les persones i dels col·lectius participants dels diferents àmbits de l'educació social.
- Dominar els mètodes i les tècniques d'investigació social.
- Saber elaborar, desenvolupar i aplicar plans, programes i projectes d'acció socioeducativa tenint en compte la diversitat dels subjectes i les característiques dels contextos.
- Saber reconèixer els recursos culturals de valor social.
- Ser capaç d'establir relacions entre la teoria i pràctica professional.
- Ser capaç de desenvolupar una actitud curiosa i inquieta cap a la realitat social, econòmica, cultural i política de la societat.

CONTINGUTS:

1. Diversitat lingüística
 - 1.1. Característiques de la diversitat lingüística. Factors explicatius de la diversitat lingüística
 - 1.2. Models d'acollida lingüística
2. La situació sociolingüística a Catalunya
 - 2.1. Aspectes normatius
 - 2.2. Els joves i les llengües
3. Dinamització lingüística
 - 3.1. Ensenyament de llengües a adults
 - 3.2. Recursos per a l'ensenyament de llengües

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés

L'avaluació de l'assignatura és continuada. Al llarg del semestre l'alumnat realitzarà diverses tasques orals i escrites, individuals i grupals, a dins i a fora de l'aula, que d'acord amb un pla de treball li permetran anar assolint els continguts de l'assignatura. La professora en farà el seguiment a les sessions de treball dirigit i a les tutories individuals. Convé tenir en compte que:

- S'han d'aprovar tots els instruments d'avaluació per separat.
- El termini de lliurament/execució de totes les activitats de l'avaluació és improrrogable.
- Qualsevol activitat que presenti deficiències formals, normativa o de redacció, es considerarà no superada.

Avaluació de resultats

La nota final de l'assignatura serà el resultat de les següents notes parcials, que faran mitjana sols en el cas que cadascuna d'elles sigui igual o superior a aprovat (5), i en els percentatges que s'indiquen a continuació:

- Activitats de curs avaluables (individuals i grupals): 15%
- Treball de curs: 20%
- Presentació oral del treball de curs: 5%
- Prova escrita 1: 25%
- Prova escrita 2: 25%
- Participació activa: 10%

La recuperació d'una o més notes parcials es farà durant el període de recuperació de proves i activitats d'avaluació sempre i quan aquestes tasques o activitats s'hagin realitzat i lliurat prèviament, d'acord amb el pla de treball de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Articles de Didàctica de la Llengua i de la Literatura. *Llengües, ètnies i cultures a l'ensenyament*, núm. 23, gener de 2001.
- Boix, E; Vila, F.X. *Sociolingüística de la llengua catalana*. Barcelona: Ariel, 1998.
- Casas, M; Danés, A. *Tots els colors de la llengua*. Vic: Edicions l'Àlber, 2004.
- Gràcia, Ll. *Llengua i immigració*. Vic: Eumo Editorial, 2010.
- Junyent, C. (coord.). *Llengua i acollida*. Barcelona: Horsori, 2009.
- Vila, I. (coord.) *Bilingüisme i educació*. Barcelona: UOC-Proa, 1998.

Complementària

- Aznar, S.; Terradellas, M.R (coord.). *Incorporació tardana de l'alumnat estranger. 2n simposi Llengua, educació i immigració*. Girona: ICE UdG/ Ed. Horsori, 1999.
- Bastardas, A. *Ecologia de les llengües. Medi, contacte i dinàmica sociolingüística*. Barcelona: Proa, 1996.
- Bibiloni, G. *Llengua estàndard i variació lingüística*. València: 3 i 4, 1997.
- Delgado, M. *Diversitat i integració*. Barcelona: Edicions 62, 1998.
- Delors, J. (coord.). *Educació: hi ha un tresor amagat a dins. Informe per a la UNESCO de la Comissió Internacional sobre Educació per al segle XXI*. Barcelona: 1996.
- Escardó, M. *La biblioteca, un espai de convivència, un espai educador*. Barcelona: Centre Unesco de Catalunya / Ajuntament de Parets del Vallès, 2002.
- Galindo, M; Vila, F.X. ?Els factors explicatius dels usos lingüístics informals entre l'alumnat català: llengua inicial, xarxes socials, competència i llengua vehicular d'ensenyament?. *Noves SL*, hivern 2008 [en línia] http://www6.gencat.cat/llengcat/noves/hm09hivern/docs/Galindo_vila.pdf
- Miguélez, F.; García, T.; Rebollo, T.; Sánchez, C.; Romero, A. *Desigualtat i canvi. L'estructura social contemporània*. Barcelona: Proa-Universitat Autònoma de Barcelona, 1997.
- Querol, E. *Llengua i societat als territoris de parla catalana a l'inici del segle XXI*. Barcelona: Secretaria de Política Lingüística, 2007.
- Secretaria de Política Lingüística. ?Les llengües a Catalunya: resultats de l'Enquesta d'usos lingüístics a la població 2008?. *Llengua i Ús*, 45, p. 75-91.
- Serra, J. M. *Immersion lingüística, rendiment acadèmic i classe social*. Barcelona: Horsori, 1997.
- Solé i Camardons, J. *El poliedre sociolingüístic: una iniciació a la sociolingüística del conflicte*. Barcelona: 3 i 4, 2001.

Pràctiques I

Pràctiques Externes

Segon

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Jordi Bernabeu Farrús
- Marcel Barjuan Lloreda

OBJECTIUS:

Aquesta és la primera assignatura que té crèdits de pràctiques dins del Grau d'Educació Social. La seva finalitat és combinar un període intensiu de contacte amb els diferents centres i/o serveis, així com utilitzar la metodologia de l'anàlisi de cas perquè l'alumnat estudiï amb profunditat una determinada situació i sigui capaç d'arribar a una comprensió holística de la mateixa.

Objectius

- a) Adquirir coneixements bàsics sobre l'anàlisi de casos com una metodologia que ens proporciona dades concretes sobre les quals reflexionar, analitzar i discutir en grup.
- b) Adquirir habilitats de treball cooperatiu per tal de contrastar opinions, acceptar suggeriments i prendre decisions en equip.
- c) Aproximar-se al treball socioeducatiu dels centres de pràctiques
- d) Reflexionar sobre la pràctica de l'educador o educadora social dins els centres.
- e) Saber integrar els coneixements adquirits des de diferents matèries i àrees de coneixement per tal de tenir una comprensió més holística de les diferents realitats socioeducatives.

RESULTATS D'APRENTATGE:

1. Aplica la metodologia d'anàlisi de casos per resoldre les diferents situacions exposades
2. Exposar i defensar en grup la proposta treballada davant dels casos treballats
3. Compleix l'estada al centre de pràctiques
4. Elaborar un diari de pràctiques i memòria de camp de l'estada al centre de pràctiques
5. Utilitza tècniques d'anàlisi i recerca d'informació davant de les diferents situacions exposades a l'assignatura

COMPETÈNCIES

Genèriques

- Adoptar un compromís ètic.
- Aplicar el coneixement en la pràctica.
- Desenvolupar capacitats i habilitats per al treball en xarxa i en equips multiprofessionals.
- Desenvolupar una actitud receptiva i empàtica.
- Posar els fonaments del coneixement bàsic de la professió.
- Posseir habilitats per al treball en equip.

- Preocupar-se per la qualitat professional.
- Saber argumentar i establir relacions sistèmiques entre diferents àmbits del coneixement.
- Saber argumentar i establir relacions sistèmiques entre diferents àmbits del coneixement.
- Saber justificar les decisions pròpies.
- Ser capaç de respectar i fomentar els drets fonamentals de les persones.
- Tenir capacitat de cerca, recopilació, classificació, anàlisi, síntesi i comunicació.
- Tenir capacitat per aprendre a aprendre.
- Tenir capacitat per aprendre i reflexionar sobre el procés d'aprenentatge.
- Tenir capacitat per generar noves idees (creativitat).
- Tenir capacitat per prendre decisions.
- Tenir capacitat per resoldre problemes.
- Tenir habilitats per a la crítica i autocrítica.

Específiques

- Aplicar de manera crítica i reflexiva la raó en la pràctica educativa.
- Conèixer les característiques fonamentals dels entorns socials i laborals d'acció educativa.
- Desenvolupar una actitud de coneixement de les persones i dels col·lectius participants dels diferents àmbits de l'educació social.
- Identificar i reconèixer el coneixement educatiu viu i experiencial.
- Ser capaç d'acollir els moments d'ambivalència professional i desenvolupar coneixement a partir d'ells.
- Ser capaç d'establir relacions entre la teoria i pràctica professional.
- Ser capaç de desenvolupar una actitud curiosa i inquieta cap a la realitat social, econòmica, cultural i política de la societat.
- Ser capaç de treballar en la complexitat i incertesa del context.
- Ser capaç de trobar l'equilibri i la distància professional òptima davant les situacions socioeducatives.

Bàsiques

- Saber aplicar els coneixements a la feina i en la vocació d'una manera professional i posseir les competències que se solen demostrar mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes en l'àrea d'estudi pròpia.
- Tenir la capacitat de recollir i interpretar dades rellevants (normalment dins de l'àrea d'estudi pròpia) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes importants de caràcter social, científic o ètic.

CONTINGUTS:

Bloc I.

L'anàlisi de cas com a mètode d'estudi.

Tècniques d'observació i de recollida de dades.

Bloc II

Estada de pràctiques a centres i / o serveis

Bloc III.

Models i desenvolupament del Mètode d'Anàlisi de Cas.

- a. Casos descriptius
- b. Casos avaluatius
- c. Casos enfocats a elaborar decisions.

AVALUACIÓ:

L'assignatura té una única convocatòria oficial. La nota final de l'assignatura es calcula a partir de la ponderació dels següents aspectes

- Període de pràctiques i Diari de Camp (40%)
- Treballs de grup -informes i exposicions- (20%)
- Participació, implicació i actitud durant l'assignatura (10%)
- Treball final en grup -document i exposició- (30%)

Per aprovar l'assignatura cal superar satisfactòriament els dos apartats. El període de pràctiques no és recuperable, si resulta suspès s'entèn que l'assignatura queda suspesa en la seva totalitat.

L'assistència és obligatòria. No es podran avaluar aquells o aquelles estudiants que no hagin assistit a un mínim d'un 80% de les sessions.

BIBLIOGRAFIA:

- López Caballero, A. (1997). *Iniciación al análisis de casos : Una metodología activa de aprendizaje en grupos*. Bilbao: Mensajero.
- Martínez Sánchez, A.; Musitu Ochoa, G. (1995). *El estudio de casos: Para profesionales de la acción social*. Madrid: Narcea.
- Nuevo González, E.; Sánchez González, D. (2009). *Adolescentes: 50 casos problemáticos: Análisis psicológico y propuestas educativas*. Madrid: Ccs.
- Gimeno Sacristán, J (2010) *Saberes e incertidumbres sobre el currículum*. Madrid: Morata
- Stake, R.E.; Filella, R. (1998). *Investigación con estudio de casos*. Madrid: Morata.
- Wassermann, S. (1999). *El estudio de casos como método de enseñanza*. Buenos Aires: Amorrortu.

ASSIGNATURES DE TERCER CURS

Acció Socioeducativa per a l'Atenció a la Diversitat

Obligatòria

Primer

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Olga Pedragosa Xuclà

OBJECTIUS:

L'assignatura aporta les bases fonamentals per a l'atenció socioeducativa en contextos educatius no formals diversos i plurals. Els principis inclusius d'atenció són l'eix fonamental de l'assignatura, i aporten estratègies i eines d'atenció directa als usuaris en aquest marc d'intervenció. Paral·lelament es desenvolupa també el marc normatiu i legislatiu de referència.

RESULTATS D'APRENTATGE:

1. Conèixer les principals directrius normatives i legislatives vigents actualment en el camp de l'atenció socioeducativa a col·lectius específics.
2. Reflexionar i analitzar situacions i contextos socioeducatius multiculturals i plurals. Intervenció de l'educador social en aquest marc.
3. Identificar els principis d'acció educativa adreçats a l'atenció de tots els usuaris des de l'àmbit de la discapacitat i altres col·lectius en risc d'exclusió.
4. Disposar d'eines i recursos per al disseny de propostes d'intervenció ajustades a les necessitats de l'educand.

COMPETÈNCIES

Específiques

- Conèixer els diferents àmbits de la vida en societat des d'una perspectiva antropològica, cultural, sociològica, històrica, política i filosòfica.
- Conèixer les característiques fonamentals dels entorns socials i laborals d'acció educativa.
- Conèixer les característiques fonamentals dels entorns socials i laborals d'acció educativa.
- Conèixer les diferents polítiques socials, culturals i educatives en el marc autonòmic, estatal, europeu i internacional.
- Conèixer propostes organitzatives, metodologies i recursos didàctics per a l'acció socioeducativa en l'àmbit de la infància i la joventut.
- Desenvolupar habilitats per detectar les necessitats educatives d'un context determinat.
- Identificar les desigualtats i conèixer les estratègies i mecanismes de prevenció i compensació de les mateixes.

CONTINGUTS:

- Introducció a les diferències individuals. Construcció social de la diferència.
- Evolució històrica i tendències actuals entorn la comprensió de la diferència i la diversitat humana. Organització actual a nivell Europeu i Català.
- Disposicions legislatives entorn les persones amb discapacitat i altres factors d'exclusió social.
- Factors de diversitat: discapacitat i exclusió social.
- L'acció socieducativa al llarg del cicle vital. Paper de l'educador social: atenció precoç, escolarització, suport a les famílies, promoció laboral i ocupació, oci i comunitat.
- Disseny i organització de la intervenció socieducativa.
- Ajudes tècniques i tecnològiques per a una atenció de qualitat.
- Serveis i recursos d'assessorament i suport.

AVALUACIÓ:

L'avaluació serà continuada i constarà de la realització de diferents proves individuals sobre el contingut treballat a l'assignatura. A més a més, es farà el seguiment i avaluació de les diferents activitats realitzades individualment i en grup en el marc de les diferents STD i a partir del treball personal de l'alumnat. Per tal de superar l'assignatura, serà imprescindible tenir tots els elements d'avaluació superats per tal d'aprovar l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

- Alonso, J. (2004): *Autismo y Síndrome de Asperger. Guía para familiares, amigos y profesionales*. Salamanca: Amarú Ediciones.
- Arnaiz, P. de Haro, R. (1997) (Eds.) *10 años de integración en España: análisis de la realidad y perspectivas de futuro*. Murcia: Universidad de Murcia.
- Asociación Americana sobre Retraso Mental (2004). *Retraso mental: definición, clasificación y sistemas de apoyo*. Madrid: Alianza Editorial.
- Barton, L. (1998) (Comp.). *Discapacidad y sociedad*. Madrid: Morata.
- Bueno Martín M. i altres. (2000). *Niños y niñas con ceguera: Recomendaciones para la familia y la escuela*. Málaga: Aljibe
- Cabrerizo, J.; Rubio, M.J. (2007): *Atención a la diversidad. Teoría y Práctica*. Madrid: Pearson.
- Diversos autors (2009) *Buenas prácticas de escuela inclusiva: la inclusión de alumnado con discapacidad: un reto, una necesidad*. Barcelona: Graó.
- Gallardo, M.V.; Salvador, M.L. (1994). *Discapacidad motórica. Aspectos psicoevolutivos y educativos*. Málaga: Aljibe.
- García, C. (2005). *Educación y diversidad*. Málaga: Aljibe.
- Goodman, J. (2000). "Educación para una democracia crítica". *Kikiriki*, 55-56, pp. 55-71
- Ortiz, C. (1995): "Las personas con necesidades educativas especiales. Evolución histórica del concepto?". Dins: Verdugo, M.A. (dir.) *Personas con discapacidad*. Madrid. Siglo XXI.
- Soriano Ayala, E. (coord.) (2001): *Identidad cultural y ciudadanía intercultural*. Aula Abierta, Madrid: La Muralla.
- Torres, J.A. (1999): *Educación y diversidad. Bases didácticas y organizativas*. Málaga, Aljibe.
- UNESCO (1995). *Conferencia Mundial sobre Necesidades Educativas Especiales: acceso y calidad*. Madrid.

Acció Socioeducativa per a la Comunitat

Obligatòria

Primer

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Jordi Valldeoriola Roquet

OBJECTIUS:

L'assignatura forma l'alumne per a la intervenció socioeducativa en i des de la comunitat. Els objectius principals són:

1. Conèixer la història, la conceptualització bàsica i el marc teòric del desenvolupament comunitari i les seves relacions amb altres accions de l'univers educatiu.
2. Reflexionar sobre els fonaments metodològics dels plans de desenvolupament comunitari
3. Conèixer les diferents tradicions acadèmiques i professionals de l'educació sociocomunitària.
4. Aprendre a dissenyar i aplicar un projecte d'educació sociocomunitària en una realitat concreta.
5. Conèixer i saber aplicar els mètodes, tècniques i activitats d'educació sociocomunitària.
6. Analitzar diferents experiències de treball socioeducatiu amb la comunitat i conèixer els recursos existents.

RESULTATS D'APRENTATGE:

1. Conèixer els diferents paradigmes d'intervenció socioeducativa amb la comunitat
2. Conèixer les diferents fases d'un projecte comunitari (PDC)
3. Aprendre a realitzar un diagnòstic participatiu
4. Saber utilitzar les principals tècniques del treball comunitari
5. Conèixer els diferents tipus i mecanismes de participació social

COMPETÈNCIES

Genèriques

- Adoptar un compromís ètic.
- Posseir habilitats per al treball en equip.
- Tenir capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Tenir capacitat d'expressió i comunicació oral i escrita en diferents llengües.
- Tenir habilitats per a la crítica i autocrítica.

Específiques

- Conèixer els plans de desenvolupament comunitari i local.
- Conèixer propostes organitzatives, metodologies i recursos didàctics per a l'acció socioeducativa en l'àmbit del desenvolupament comunitari.
- Desenvolupar actituds i valors en la pràctica educativa relacionats amb els drets humans.
- Saber elaborar, desenvolupar i aplicar plans, programes i projectes d'acció socioeducativa tenint en compte la diversitat dels subjectes i les característiques dels contextos.
- Saber reconèixer els recursos culturals de valor social.
- Ser capaç d'analitzar i interpretar diagnòstics en l'àmbit socioeducatiu.

Bàsiques

- Desenvolupar les habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un grau alt d'autonomia.

CONTINGUTS:

1. Història i fonaments de l'acció socioeducativa ?per? i ?amb? la comunitat
2. Conceptualització bàsica de l'educació sociocomunitària: la tradició francòfona i la tradició anglosaxona
3. Fonamentació epistemològica: la IAP com a metodologia d'intervenció social
4. Funcions de l'acció socioeducativa en l'àmbit comunitari:
5. Models i àmbits d'intervenció:
 - a. Lleure
 - b. Cultural
 - c. Desenvolupament comunitari
 - d. Assistència socioeducativa
6. La participació social i el treball en xarxa com a estratègia educativa
7. La funció de l'educador/a social en el treball comunitari.
8. Planificació i disseny de plans, programes i accions de desenvolupament comunitari
9. Experiències i projectes d'educació sociocomunitària

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà al llarg de tot el curs acadèmic mitjançant les activitats descrites en el punt anterior. L'assistència a les classes presencials de l'assignatura és obligatòria. L'estudiant ha d'assistir a un mínim d'un 80% de les classes, en cas contrari es considerarà no presentat. Per poder aprovar l'assignatura s'han de superar totes les activitats d'avaluació.

Avaluació procés (individual i grupal)

Exercicis d'aula, comentaris de text, casos pràctics, estudis de casos, visionat pel·lícula, etc. (20%)

Disseny i elaboració d'un projecte d'educació sociocomunitària en una realitat concreta (40%)

Avaluació resultat (individual)

Examen final (40%)

Els estudiants que durant el curs hagin fet un seguiment adequat de l'assignatura i tot i així els quedi algun aspecte no assolit se'ls donarà l'oportunitat de poder superar la matèria realitzant un treball autònom addicional o refent a alguna de les activitats lliurades o realitzades.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Calvo, A. (2002), *La animación sociocultural. Una estrategia educativa para la participación*. Madrid: Alianza
- Gillet, J.C. (2006) *La animación en la Comunidad. Un modelo de animación socioeducativa*. Barcelona : Graò.
- Llana, A.; Parcerisa, A.; Úcar, X (2009) *10 Ideas clave. La acción comunitaria*. Barcelona: Graò.
- Marchioni, M. (Coord.) (2001) *Comunidad y cambio social. Teoría y praxis de la acción comunitaria*. Madrid: Popular.
- Úcar, X.; Llana, A. (Coords.) (2006) *Miradas y diálogos en torno a la acción comunitaria*. Barcelona: Graò.
- Úcar, X. (Coord.) (2009) *Enfoques y experiencias internacionales de acción comunitaria*. Barcelona : Grao.

Complementària

- Aguilar, M.J. (1991) *Como animar un grupo*. Mèxic: Editorial El Ateneo.
- Froufe, S. (1998). *Técnicas de grupo en animación comunitaria*. Salamanca: Editorial Amaru,
- Perez Serrano, G. (1993) *Elaboración de proyectos sociales. Casos prácticos*. Madrid: Narcea.
- Perez-Campanero, M.P. (1991) *Como detectar las necesidades de intervención socioeducativa*. Madrid: Narcea.
- Taylor, S.; Bogdan, R. (2002). *Introducción a los métodos cualitativos de investigación*. México. Paidós.
- Trilla, J. (1997) (Coord): *Animación sociocultural. Modelos, teorías y ámbitos*. Barcelona: Ariel,
- Ventosa, J.V. (2001) *Desarrollo y evaluación de proyectos socioculturales*. Madrid: CCS
- Villasante, T.R. i altres (Coord.) (2001) *La investigación social participativa*. Barcelona : El viejo Topo.

webgrafia

- Red Iberoamericana de Animación Sociocultural (<http://rianimacion.org/>)
- Revista semestral para animador@s socioculturales y educador@s sociales (<http://quadernsanimacio.net/>)
- Blog de Tècnics superiors en Integració Social i Animador sociocultural pertanyents o afins a la Red Nacional de Integradores y animadores en el Territorio español. (<http://ascprofesional.blogspot.com/>)
- Coordinadora per a l'Animació Sociocultural de Catalunya (CASCAT): (<http://www.cascats.org>)
- Pàgina personal de Mario Viché González (<http://www.quadernsanimacio.net/marioviche/>)
- Revista de pràctiques d'Animació. Brasil (<http://revistapraticasdeanimacao.googlepages.com/>)

Educació Social a Europa

Obligatòria

Primer

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Anglès

PROFESSORAT

- Jonathan Nicholas Alan Telford

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura presenta una introducció a la diversitat del treball que es fa avui en dia a Europa en el camp de l'educació social. El primer bloc examina com el concepte de l'educació social ha evolucionat amb el temps, i avalua els reptes actuals que afronten als que treballen en aquest camp. El segon bloc presenta algunes experiències personals de feina amb persones en risc d'exclusió social en diferents països europeus. L'objectiu global és el de proporcionar als estudiants algunes eines per contextualitzar l'educació social a Catalunya i per desenvolupar una avaluació crítica de la seva pràctica.

Educació Social a Europa s'imparteix en anglès com a part del compromís de la universitat per preparar els estudiants per viure i treballar en aquest món cada vegada més mòbil i multilingüe. Per tant, a més de donar a conèixer la diversitat de concepcions i estratègies que s'utilitzen actualment en l'educació social, i incrementar les capacitats de recerca dels estudiants, aquesta assignatura també té com a objectiu desenvolupar les competències dels estudiants en l'ús de la llengua anglesa.

RESULTATS D'APRENTATGE:

coneix la diversitat de concepcions de l'educació social que existeixen a Europa, i identifica els processos socials, culturals i polítics que han influenciat en la creació d'aquesta diversitat

demostra una actitud de curiositat envers les realitats socials, econòmiques, polítiques i culturals de les societats europees

mostra una actitud de respecte envers la diversitat lingüística, social i cultural

demostra una capacitat d'adaptar-se a situacions de complexitat que requereixen el desenvolupament de noves solucions tant en l'àmbit acadèmic com professional

té competències en llengua anglesa, sobre tot a l'hora d'entendre, sintetitzar, resumir i comunicar informació provinent de textos orals i escrits en anglès

COMPETÈNCIES

Genèriques

- Tenir capacitat d'expressió i comunicació oral i escrita en diferents llengües.
- Tenir capacitat de cerca, recopilació, classificació, anàlisi, síntesi i comunicació.
- Tenir capacitat per treballar en un context internacional i desenvolupar habilitats comunicatives en una llengua estrangera.

Específiques

- Conèixer les bases i els fonaments de la pràctica de l'educació social a Europa.

Bàsiques

- Saber aplicar els coneixements a la feina i en la vocació d'una manera professional i posseir les competències que se solen demostrar mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes en l'àrea d'estudi pròpia.

CONTINGUTS:

El curs està dividit en dos blocs. El primer ofereix una perspectiva teòrica que permet entendre la diversitat de l'educació social que s'està realitzant a Europa:

- una classificació inicial dels diferents models de l'educació social
- una exploració d'alguns dels processos socials, polítics i culturals que han generat les diferents concepcions de l'educació social

El segon bloc ofereix experiències personals en l'educació social en diferents països europeus (Finlàndia, Àustria, Anglaterra, Alemanya, ...)

Al llarg de tota l'assignatura, i com a fil conductor que uneix aquests dos blocs, els estudiants realitzaran en grup un projecte de recerca. L'objectiu és el d'identificar i entendre la feina d'un projecte d'educació social en un país europeu, i els processos socials, polítics i culturals que l'han marcat.

AVALUACIÓ:

S'avalua tant el procés d'aprenentatge dels alumnes (treball a classe, participació en el treball en grup, i tutories) com els resultats d'aquest aprenentatge (treball personal, exàmens, presentacions orals i escrites del treball en grup).

Instruments d'avaluació:

- 2 exàmens escrits (1, al final de cada bloc): 30% de la nota final
- Treball personal (2 activitats): 20% de la nota final
- Treball en grup (preparació i presentació: oral i escrita): 40% de la nota final
- Participació: 10% de la nota final

Per aprovar l'assignatura, s'ha d'aprovar tots els elements per separat. Si s'escau, els estudiants tenen la possibilitat de recuperar aquells elements no aprovats. No obstant, seguint la normativa de la UVic, si el tant per cent de les parts suspeses supera el 50% de la nota global de l'assignatura, la recuperació no serà possible i l'assignatura quedarà suspesa.

La recuperació de la presentació oral i les activitats de treball personal es farà durant el període de tancament de l'assignatura. La recuperació dels exàmens i el treball escrit es farà durant el període de recuperació de juny. Els elements recuperats amb èxit obtindran una nota màxima de 5.

La participació activa en els treballs de classe, el treball en grup, i les tutories, és imprescindible. Aquest element de l'avaluació no és recuperable.

Per poder accedir a la recuperació, s'han d'haver presentat tots els treballs d'acord amb els terminis previstos. Treballs no presentats, o presentats fora de termini, no poden ser recuperats.

Els treballs presentats han de ser inèdits i elaborats pel propi alumne/a.

BIBLIOGRAFIA:

Recursos i documents online que fan referència a diversos projectes d'educació social

Seminari de Pràctiques II

Pràctiques Externes

Primer

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Itxaso Tellado Ruiz De Gauna
- Xavier Tornafoch Yuste

OBJECTIUS:

Treballar els buits d'aprenentatge que tindrà l'alumnat davant l'estada de pràctiques en els centres:

- Elements a conèixer i instruments a utilitzar en la relació centre-entorn
- Característiques específiques d'alguns centres
- Situacions polítiques/legislatives d'alguns àmbits d'intervenció social
- Característiques de les tipologies dels col·lectius que atén el centre
- Instruments a utilitzar en les pràctiques (en la detecció de necessitats, en l'observació dels col·lectius...)
- Diari de pràctiques
- Característiques d'un aprenentatge-servei
- Orientar la tasca a realitzar en el centre
- Reflexionar sobre les experiències i vivències de l'alumnat en els centres de pràctiques a partir del treball col·laboratiu de l'alumnat.
- Acompanyar a l'alumnat en l'elaboració de la memòria de pràctiques

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Utilitza adequadament el llenguatge oral (verbal i no verbal) en la interacció personal i professional.
- Recopila i interpreta dades i informacions sobre les que fonamentar le seves conclusions incloent, les reflexions sobre temes socials, científics o ètics.
- Realitza processos d'avaluació sobre la pròpia pràctica i la dels demás de forma crítica i responsable.
- Aplica els seus coneixements a la resolució de problemes en àmbits laborals complexos o professionals i especialitzats que requereixen l'ús d'idees creatives i innovadores.
- Avalúa de forma global els processos d'aprenentatge portats a terme d'acord amb les planificacions i objectius plantejats i estableix mesures de millora individual.

COMPETÈNCIES

Específiques

- Aplicar de manera crítica i reflexiva la raó en la pràctica educativa.
- Conèixer els diferents àmbits professionals de l'educació social.
- Conèixer els fonaments teòrics dels processos d'orientació i intervenció per a la integració social i laboral.
- Promoure processos de participació i acció comunitària.

- Ser capaç d'analitzar contextos institucionalitzats.
- Ser capaç de desenvolupar una actitud curiosa i inquieta cap a la realitat social, econòmica, cultural i política de la societat.
- Ser capaç de participar en la gestió i organització de les institucions socials i educatives.

Bàsiques

- Saber aplicar els coneixements a la feina i en la vocació d'una manera professional i posseir les competències que se solen demostrar mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes en l'àrea d'estudi pròpia.
- Tenir la capacitat de recollir i interpretar dades rellevants (normalment dins de l'àrea d'estudi pròpia) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes importants de caràcter social, científic o ètic.

CONTINGUTS:

- Els coneixements anteriors
- Pràctiques anteriors: a partir de les Pràctiques I fetes a un centre a 2n i de les visites als centres del treball interdisciplinari
- El centre de pràctiques
- El context territorial i social del centre de pràctiques: quina informació rellevant es necessita en funció de les característiques del centre?
- El centre: tipologia segons l'àmbit
- El col·lectiu que atén el centre
- Característiques generals de la tipologia del col·lectiu
- Legislació
- La legislació. En relació al col·lectiu, al centre i als professionals del centre
- Preparació de l'estada al centre
- Preparació de les visites als centres i les intervencions socioeducatives
- El treball personal de les pràctiques als centres
- El diari de pràctiques
- Codi deontològic
- Temes específics d'interès de l'alumnat: ex. *Burnout*
- Bones pràctiques metodològiques, organitzacionals
- Tasca del paper del educador/a, les eines de l'educador/a
- Funcionalitat dels centres i les tasques del centre de pràctiques
- Interrelacions
- Context sociopolític

AVALUACIÓ:

S'avaluaran i hauran d'estar aprovats tots els treballs individuals i col·lectius que es realitzin al llarg de l'assignatura. L'assistència es obligatòria. Amb menys d'un 80% d'assistència l'assignatura no podrà ser avaluada satisfactòriament.

Presentació de treball individual (guió-esquema) 50%

- Seleccionar text (revistes científiques) tema relacionat amb les pràctiques
- Enviar text o referència del text a llegir a la classe i professors
- Elaborar guió-esquema per presentar tema
- Presentar durant 10-15 minuts el tema

Participació a classe i presentació de comentari-reflexió 50%

- Llegir els textos
- Seleccionar paràgrafs per comentar
- Elaborar un comentari de cada text màxim de 5 línies per entregar

BIBLIOGRAFIA:

La bibliografia es recomanarà al llarg del seminari

Pràctiques II

Pràctiques Externes

Segon

Crèdits: 12.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Anna Gómez Mundó
- Anna M. Vallbona González
- Berta Vila Saborit
- David Altimir Sans
- Dolors Rusiñol Cirera
- Francesca Davoli
- Gil Pla Campas
- Jesús Soldevila Pérez
- Jonathan Nicholas Alan Telford
- M. Carme Bernal Creus
- Mariano Pasarello Clerice
- Marta Corominas Salom
- Núria Simó Gil
- Rosa Sambola Alcobé
- Rosa M. Guitart Aced
- Sílvia Codinachs Pujols
- Àngel Custodio Raluy Alonso

OBJECTIUS:

Les Pràctiques II és una assignatura obligatòria de 12 crèdits ECTS que es realitza a tercer curs de Grau. Està associada al Seminari de Pràctiques II de 6 crèdits ECTS.

L'alumnat parteix del coneixement adquirit el curs anterior, més concretament de l'aprenentatge realitzat en el Treball interdisciplinari sobre la realitat dels centres o serveis d'educació social així com dels aprenentatges realitzats a l'assignatura d'Anàlisi de Casos-Pràctiques I.

El període d'estada als centres o serveis és de vuit setmanes amb un total de 200 hores a realitzar.

En aquest període, l'alumne/a a més de les tasques a realitzar en el centre o servei de pràctiques, ha de dur a terme les tasques establertes per la persona tutora de la Universitat relacionades amb el seu procés formatiu i que continuen en el segon semestre després de l'estada al centre o servei.

Objectius

- Conèixer i observar l'organització i el funcionament del centre o servei de pràctiques així com el seu entorn i les interrelacions que s'estableixen amb la xarxa de serveis i/o entitats del barri o municipi.
- Conèixer la realitat social i cultural de les persones i col·lectius atesos en el centre o servei.
- Conèixer de prop el treball educatiu que es duu a terme en el centre o servei de pràctiques i observar la pràctica educativa que se'n deriva.
- Participar com a persona col·laboradora en les tasques a realitzar en el centre o servei a partir dels criteris a establir per la persona tutora del centre.
- Dur a terme una intervenció educativa en el centre o servei planificada, executada i valorada.
- Relacionar les accions pròpies realitzades en el centre o servei i l'aprenentatge demanat a les

pràctiques amb els coneixements discursius universitaris.

- Reflexionar de forma sistemàtica sobre les accions pròpies dutes a terme a les pràctiques a partir de la utilització del Diari de pràctiques.

COMPETÈNCIES

Específiques

- Aplicar de manera crítica i reflexiva la raó en la pràctica educativa.
- Conèixer els fonaments del disseny i ús dels recursos socioeducatius en la pràctica educativa.
- Conèixer i analitzar les diferents funcions i tasques de la persona educadora social.
- Conèixer i utilitzar les estratègies i els recursos socioeducatius propis dels diferents àmbits de l'educació social.
- Desenvolupar habilitats per detectar les necessitats educatives d'un context determinat.
- Ser capaç d'analitzar els factors psicosocials presents en els diferents contextos d'intervenció pedagògica.
- Ser capaç d'analitzar els factors psicosocials presents en els diferents contextos d'intervenció pedagògica.
- Ser capaç de desenvolupar una actitud curiosa i inquieta cap a la realitat social, econòmica, cultural i política de la societat.
- Ser capaç de trobar l'equilibri i la distància professional òptima davant les situacions socioeducatives.

CONTINGUTS:

1. El servei o centre de pràctiques i el seu context
2. Estudi sobre el grup o el col·lectiu de persones ateses en el centre o servei
3. Treball d'acció socioeducativa realitzat
4. Valoració general de les pràctiques
5. Reflexió sobre el procés d'aprenentatge realitzat

AVALUACIÓ:

L'avaluació de les Pràctiques II té una única convocatòria oficial. La Memòria de Pràctiques es pot recuperar, si és el cas, en la setmana prevista per a la recuperació de la memòria de pràctiques. L'estada al centre, però, no té recuperació. Si no es realitzen satisfactòriament, l'assignatura queda suspesa.

La nota final –que serà posada pel tutor o tutora de la Universitat– serà el resultat de les notes parcials següents:

- Estada al centre o servei: 50%
- Memòria de pràctiques: 50%

Les notes parcials han de ser iguals o superiors al 5.

BIBLIOGRAFIA:

La bibliografia està en funció del col·lectiu tractat a les pràctiques així com de la tipologia del centre o servei de pràctiques

Projectes Socials i Tecnologies de la Informació i la Comunicació

Obligatòria

Segon

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Marta Marimón Martí

OBJECTIUS:

Aquesta és una assignatura de tercer curs del Grau d'Educació Social, que s'orienta al disseny i a l'anàlisi de projectes d'intervenció socioeducativa mitjançant les tecnologies de la informació i la comunicació. Aquesta finalitat es concreta en els objectius següents:

1. Prendre consciència de l'impacte social de les tecnologies de la informació i de la comunicació (TIC) a la societat actual.
2. Adquirir destreses en la utilització dels diversos tipus de programes informàtics d'accés, gestió i tractament de la informació.
3. Conèixer experiències i recursos digitals per a l'acció social i per al treball socioeducatiu en xarxa.
4. Analitzar els efectes dels mitjans de comunicació de masses com a agents educatius.
5. Planificar projectes d'acció socioeducativa en els quals s'utilitzin les TIC.
6. Potenciar la innovació educativa i professional.

COMPETÈNCIES

Genèriques

- Desenvolupar capacitats i habilitats per al treball en xarxa i en equips multiprofessionals.
- Tenir capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Tenir capacitat d'organitzar i planificar.
- Tenir capacitat de cerca, recopilació, classificació, anàlisi, síntesi i comunicació.
- Tenir habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Tenir habilitat en l'ús elemental de la informàtica.

Específiques

- Conèixer els fonaments del disseny i ús dels recursos socioeducatius en la pràctica educativa.
- Conèixer i utilitzar les TIC i el seu potencial educatiu en el teixit social, cultural i laboral.
- Conèixer les principals causes i tipus d'exclusió i desadaptació social i els diferents models d'intervenció.
- Conèixer propostes organitzatives, metodologies i recursos didàctics per a l'acció socioeducativa en l'àmbit de la infància i la joventut.
- Conèixer propostes organitzatives, metodologies i recursos didàctics per a l'acció socioeducativa en l'àmbit de la infància i la joventut.
- Conèixer propostes organitzatives, metodologies i recursos didàctics per a l'educació de persones adultes.

CONTINGUTS:

1. Implicacions socials i culturals de la Societat de la Informació

- Implicacions de les TIC sobre la cultura i l'educació
- Competència digital des d'un enfocament comunicatiu, social i participatiu
- Processos de comunicació i interacció pel treball socioeducatiu en xarxa i les comunitats d'aprenentatge

2. Els Mitjans de Comunicació de masses com a agents educatius

- Coneixement de la naturalesa dels mitjans de comunicació de masses i del llenguatge audiovisual
- El paper de l'educació en la construcció de la capacitat crítica davant dels missatges dels mitjans de comunicació de masses.

3. Eines i recursos digitals aplicats a l'educació social

- Software específic d'accés, gestió i tractament de la informació
- Metodologies formatives d'acció socioeducativa mitjançant les TIC
- Aplicacions del Web 2.0
- Recursos i portals educatius en Xarxa

4. Projectes d'acció socioeducativa amb el suport de les TIC

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Acompliment del pla de treball.
- Procés individual d'aprenentatge seguit per cada estudiant.
- Procés de treball de grup seguit per cada equip de treball.
- Tutories individuals per al seguiment de les activitats de classe.
- Tutories de petit grup per al seguiment del treball.

Avaluació de resultats:

- Realització de les activitats de classe (30%)
- Portafoli reflexiu (20%)
- Realització i exposició d'un treball grupal que contempli l'aplicació de tecnologies digitals a un dels àmbits de l'acció socioeducativa (50%)

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Casado, R. *Alfabetización digital ¿Qué es y cómo debemos entenderla?* A Casado, R. (coord.) "Claves de la alfabetización digital". Barcelona: Ariel, 2007.
- Castells, M. *La era de la información. Economía, sociedad y cultura*. Vol. 1, 2, 3. Madrid: Alianza, 1997.
- Cobo, C.; Moravec, J. W. *Aprendizaje Invisible. Hacia una nueva ecología de la educación*. Barcelona: Laboratori de mitjans interactius. Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, 2011.
- de Pablos, J. *Tecnología Educativa. La formación del profesorado en la era de Internet*. Málaga: Aljibe, 2009.
- March, M.X. "Els mitjans de comunicació social com a agents d'educació social". *Educació Social, revista d'intervenció socioeducativa*, 1997, núm. 7, p.21-40.
- Martínez, A. "La enseñanza y el aprendizaje de las tecnologías de la información y la comunicación en la intervención socioeducativa". *Cuadernos de trabajo social*, 2004, vol. 17, p.237-253.

- Ortoll, E. et al (coord.). *L'alfabetització digital en els processos d'inclusió social*. Barcelona: UOC, 2006.
- O'Reilly (2006). *Qué es web 2.0. Patrones del diseño y modelos del negocio para la siguiente generación del software* [en línia]. [Consulta: 29 de juny de 2012]. Disponible a: <http://sociadaddelainformacion.telefonica.es/jsp/articulos/detalle.jsp?elem=2146>
- Planella, J.; Vilar, J.; Pie, A.; Sáez, J.; Úcar, X. *La pedagogía social en la sociedad de la información*. Barcelona: UOC, 2006.
- Prensky, M. *Digital Natives, Digital Immigrants* [en línia]. MCB University Press, 2001, Vol. 9 No. 5. [Consulta: 29 de juny de 2012]. Disponible a: <http://www.marcprensky.com/writing/Prensky%20-%20Digital%20Natives,%20Digital%20Immigrants%20-%20Part1.pdf>
- Reig R. *Medios de comunicación y poder en España prensa, radio, televisión y mundo editorial*. Barcelona: Paidós, 1998.
- Sevillano, M. *Nuevas Tecnologías en Educación Social*. Madrid: McGraw-Hill / Interamericana de España, 2008.
- Rodríguez Illera, J.L., Londoño Monroy, G.M. (2009). *Los relatos digitales y su interés educativo*. Educação, Formação y Tecnologias, 2(1), 5-18. Disponible a: <http://eft.educom.pt>
- Travieso, J.L.; Planella, J. "La alfabetización digital como factor de inclusión social: una mirada crítica". UOC Papers, 2008, n. 6.
- Wolf, M. *Los efectos sociales de los media*. Barcelona: Paidós, 1994.
- Wolton, D. *Internet, ¿y después? Una teoría crítica de los nuevos medios de comunicación*. Barcelona: Gedisa, 2000.

Complementària

- Gutiérrez, M. *Alfabetización digital. Algo más que ratones y teclas*. Barcelona: Gedisa, 2003.
- Hernández, M.J.; García, E.; Pizarro, N. *El valor de la participación digital: consideraciones educativas para la web 2.0*. IV Congreso Educared, octubre 2007.
- Majó, J.; Marquès, P. *La revolució educativa en la era Internet*. Barcelona: Cisspraxis, 2002.
- McLuhan, M. *La aldea global transformaciones en la vida y los medios de comunicación mundiales en el siglo XXI*. Barcelona: Gedisa, 1995.
- Negroponte, N. *El mundo digital un futuro que ya ha llegado*. Barcelona: Ediciones B, 1999.
- Postman, N. *La desaparició de la infantesa*. Vic: Eumo Editorial, 1990.
- Sancho, J.M. *Para una tecnología educativa*. Barcelona: Gedisa, 2000.

Webgrafia

- Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de Catalunya. <http://www.ceesc.es>
- El Portal d'Educació Social. <http://www.eduso.net>
- Projecte Òmnia. Accés a les Noves Tecnologies. <http://www.xarxa-omnia.org>
- Ministerio de Educación y Ciencia. Tecnologías de la Información y la Comunicación educativas. <http://www.mec.es/educa/tice/index.html>
- Unesco. <http://www.unesco.org>
- Pangea, Internet solidario. <http://www.pangea.org>
- Revista Mitjans. <http://mitjans.pangea.org/>
- Enciclopedia virtual de Tecnología Educativa. <http://dewey.uab.es/pmarques/evte.htm>
- Digital Storytelling. <http://storytelling.greav.net/es/>

ASSIGNATURES DE QUART CURS

Mètodes d'Investigació Social

Obligatòria

Primer

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Núria Simó Gil

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pretén oferir eines i recursos per a la reflexió sobre la pràctica professional de les educadores i educadors socials de forma rigorosa i sistematitzada. La recerca s'aprèn fent-la i prenent decisions sobre els fenòmens socials i educatius que volem conèixer i comprendre, per després millorar-los. És per aquesta raó que l'assignatura es planteja de forma pràctica amb la intenció d'aprendre a utilitzar els conceptes teòrics bàsics de la recerca educativa.

Objectius:

- Conèixer els mètodes d'investigació social i diferenciar entre els quantitius i els qualitius. Comprendre el sentit que tenen per a l'educació social.
- Desenvolupar processos d'anàlisi i d'interpretació de les dades en el context d'una recerca socioeducativa
- Conèixer i posar en pràctica les diferents tècniques de recollida de dades en una recerca.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Diferencia els diferents mètodes d'investigació educativa i el seu ús pertinent en els àmbits professionals de l'educació social
- Dissenya un petit projecte de recerca de forma ajustada al context i al problema plantejat
- Posa en marxa processos de presa de decisions de forma argumentada per poder desenvolupar un projecte de recerca
- Recull, ordena i classifica dades quantitatives i qualitatives utilitzant diferents eines de recollida d'informació
- Analitza i interpreta les dades en relació als objectius de la recerca
- Analitza de forma crítica diferents informes d'investigació educativa

COMPETÈNCIES

Genèriques

- Adoptar un compromís ètic.
- Aplicar el coneixement en la pràctica.
- Posseir habilitats per al treball en equip.
- Tenir capacitat de cerca, recopilació, classificació, anàlisi, síntesi i comunicació.
- Tenir capacitat per adaptar-se a situacions noves.
- Tenir curiositat intel·lectual.

Específiques

- Aplicar de manera crítica i reflexiva la raó en la pràctica educativa.
- Identificar i reconèixer el coneixement educatiu viu i experiencial.
- Ser capaç de desenvolupar una actitud curiosa i inquieta cap a la realitat social, econòmica, cultural i política de la societat.

Bàsiques

- Desenvolupar les habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un grau alt d'autonomia.
- Desenvolupar les habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un grau alt d'autonomia.
- Ser capaç de transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic especialitzat i no especialitzat.
- Ser capaç de transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic especialitzat i no especialitzat.
- Tenir la capacitat de recollir i interpretar dades rellevants (normalment dins de l'àrea d'estudi pròpia) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes importants de caràcter social, científic o ètic.
- Tenir la capacitat de recollir i interpretar dades rellevants (normalment dins de l'àrea d'estudi pròpia) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes importants de caràcter social, científic o ètic.

CONTINGUTS:

Tema 1: Evolució, concepte i fonaments de la investigació educativa

1. La ciència i el coneixement. El coneixement científic i el coneixement quotidià
2. Perspectives d'investigació en recerca educativa
3. La recerca educativa. Les fonts documentals. El rigor científic i l'ètica de l'investigador/a

Tema 2: Metodologies de la investigació educativa

1. Delimitació de conceptes
2. Metodologies i tipus d'investigació
3. Metodologia d'orientació empíricoanalítica (quantitativa)
4. Metodologia qualitativa orientada a la interpretació i la comprensió
5. Metodologia qualitativa orientada a la presa de decisions i el canvi

Tema 3: El disseny en la investigació educativa

1. Objectius de la recerca i recursos disponibles
2. El disseny i les fases en la recerca socioeducativa
3. La complementarietat de metodologies qualitatives i quantitatives

Tema 4: Les tècniques de recollida de dades

1. Les enquestes i els qüestionaris
2. Les entrevistes i els grups de discussió
3. Les observacions directes

4. Les notes de camp i els diaris de recerca
5. La recollida de dades documental

Tema 5: L'anàlisi de dades

1. Triangulació i contrast
2. La categorització
3. Fases per a la realització de l'anàlisi

Tema 6: L'informe de recerca

1. Diferents formats per a diferents metodologies de recerca
2. Diferents formats per a diferents audiències

AVALUACIÓ:

L'assignatura té una única convocatòria oficial.

Avaluació de procés: (40%)

- Seguiment del treball en petit grup sobre la realització de les diferents tècniques de recollida i anàlisi de dades en una recerca (20%).
- Realització de treballs en petit grup i individuals (10%).
- Assistència i implicació en les sessions de classe (10%).

En el cas de no superar l'avaluació de procés caldrà presentar-se a una prova individual final durant la setmana de recuperació.

Avaluació de Resultats: (60%)

L'avaluació de l'assignatura s'estructura en tres parts diferenciades:

- Treball en grup centrat centrat en la realització d'una petita recerca en grup (30%)
- Treball Individual. Cal triar una de les dues opcions: (30%)

Opció A) Realització de set activitats individuals relacionades amb els temes de l'assignatura. Condicions:

- Cal penjar puntualment cada activitat
- Una activitat no presentada en la data acordada fa passar a l'Opció B.
- Seguiment del progrés en la realització de les activitats individuals

Opció B) Realització d'una Prova Final:

- Les activitats són el suport per preparar la Prova Final
- L'estudiant demanarà 2 tutories per fer seguiment del treball realitzat dins del període lectiu

En el cas de no superar l'avaluació de resultats caldrà recuperar les parts corresponents durant la setmana de tancament.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Arnaus, R. (1996) *Complicitat i interpretació. El relat d'una etnografia educativa*. Barcelona: Universitat de Barcelona.
- Ballesteros, B.; De Lara, E. (2007) *Métodos de investigación en Educación Social*. Madrid: UNED.
- Barney, N. (2004) *L'antropòleg innocent. Notes des d'una cabana de fang*. Barcelona: Edicions 62.

- Blaxter, L.; Hughes, Ch.; Tight, M. (2008) *Cómo se investiga*. Barcelona: Graó. Col·lecció: Crítica y Fundamentos, 20.
- Latorre, A.; Del Rincón, D.; Aarnal, J. (1996) *Bases metodológicas de la investigación educativa*. Barcelona: GR92.

Complementària

- Escudero, J. M. (1990): "Tendencias actuales en la investigación educativa: los desafíos de la investigación crítica". *Curriculum*, 2, pàg. 3-25.

Pedagogia Social és una assignatura de fonamentació que des de diferents perspectives teòriques i pràctiques, i en interacció amb els sabers d'altres àmbits de coneixement, vol oferir una mirada multidisciplinària i sistèmica a l'entorn de la pedagogia com a espai de pensament i projecció de l'educació en una societat globalitzada. L'assignatura considera la dimensió política, social i ètica de l'educació a partir d'aportacions diverses que obren a la comprensió, la deliberació i la conscienciació, elements necessaris per pensar una educació crítica i transformadora, expressió del compromís responsable d'educadores i educadors amb la realitat.

Objectius

- Aproximar-se a la pedagogia social a partir de la seva delimitació conceptual i reflexionar sobre l'educació en els contextos actuals, les seves significacions i les seves pràctiques.
- Comprendre l'educació en les societats globalitzades, les seves característiques, els seus conflictes i els seus reptes.
- Reflexionar sobre la dimensió ètica de l'educació en les societats contemporànies marcades per les crisis i la fragilitat dels drets humans.
- Reflexionar sobre els marcs ideològics de les polítiques públiques i els seus impactes d'inclusió o exclusió i reproducció de desigualtats educatives i socials.
- Conèixer aportacions teòriques diverses que permeten conformar pedagogies del compromís que possibiliten entorns de justícia que fan possible pràctiques educatives crítiques i transformadores.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Analitza críticament la complexitat de l'educació i de les polítiques internacionals i nacionals en les societats actuals.
- Comprèn els sabers pedagògics que es desprenen d'àmbits de coneixement diversos i elabora pensament pedagògic propi.
- Relaciona els coneixements d'àmbits disciplinaris diversos i els aplica en la pràctica educativa de forma argumentada i crítica.
- Dissenya i porta a la pràctica accions creatives, participatives, crítiques i transformadores seguint una ètica professional.
- Cerca informació i coneix la realitat social i educativa local i global i les seves problemàtiques, les seves causes i les conseqüències de desigualtat i exclusió.

COMPETÈNCIES

Específiques

- Aplicar de manera crítica i reflexiva la raó en la pràctica educativa.
- Conèixer els diferents àmbits de la vida en societat des d'una perspectiva antropològica, cultural, sociològica, històrica, política i filosòfica.
- Conèixer els fonaments del coneixement pedagògic, psicològic i sociològic de l'educació.
- Conèixer les diferents polítiques socials, culturals i educatives en el marc autonòmic, estatal, europeu i internacional.
- Identificar i reconèixer el coneixement educatiu viu i experiencial.
- Identificar les desigualtats i conèixer les estratègies i mecanismes de prevenció i compensació de les

mateixes.

- Ser capaç de desenvolupar una actitud curiosa i inquieta cap a la realitat social, econòmica, cultural i política de la societat.

Bàsiques

- Desenvolupar les habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un grau alt d'autonomia.
- Saber aplicar els coneixements a la feina i en la vocació d'una manera professional i posseir les competències que se solen demostrar mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes en l'àrea d'estudi pròpia.
- Ser capaç de transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic especialitzat i no especialitzat.
- Tenir la capacitat de recollir i interpretar dades rellevants (normalment dins de l'àrea d'estudi pròpia) per emetre judicis que incloquin una reflexió sobre temes importants de caràcter social, científic o ètic.
- Tenir la capacitat de recollir i interpretar dades rellevants (normalment dins de l'àrea d'estudi pròpia) per emetre judicis que incloquin una reflexió sobre temes importants de caràcter social, científic o ètic.

CONTINGUTS:

Aproximació a la pedagogia: elements per pensar l'educació

- Significats de la pedagogia i l'educació des d'una perspectiva crítica
- Eficàcia de l'educació en les societats del present
- Valor del procés educatiu, de l'ensenyar i de l'aprendre
- Dret a l'educació i polítiques públiques

Pedagogies del compromís ètic i polític: projectant educacions transformadores

- Educació, drets humans i desenvolupament
- Educació, democràcia, ciutadania
- Educació, diferències, igualtat
- Educació, pau, diàleg
- Educació, memòria, present, futur

AVALUACIÓ:

L'assignatura contempla l'avaluació del procés de seguiment i dels resultats de les activitats d'avaluació individuals i de grup.

- Observació: Assistència, participació i realització de les activitats de classe i de tutoria individual i de grup. Individual. 10%
- Treball escrit: Revista de Pedagogia de cerca d'informació, anàlisi i elaboració de discurs pedagògic. Grup. 40%
- Treball escrit: Article de teoria pedagògica. Individual. 20%
- Treball oral: Taller de Pedagogia de cerca d'informació, comprensió crítica i disseny i aplicació d'una pràctica educativa. Grup. 30%

Per superar l'assignatura cal aprovar totes les activitats.

La recuperació consistirà en una prova escrita.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Delors, J. (1996). *Educació: hi ha un tresor amagat a dins*. Barcelona: Centre Unesco de Catalunya.
- Faure, E. (coord.) (1973). *Aprender a ser. La educación del futuro*. Madrid: Alianza.
- Julia, Santos (2014). *Nosotros los abajo firmantes. Una historia de España...* Barcelona: Galaxia Gutemberg
- Morin, E. (2000). *Els set coneixements necessaris per a l'educació del futur*. Barcelona: Centre UNESCO Catalunya.
- Sanchez, E. (ed.). (2013) *Maestras de la república*. Madrid: Libros de la Catarata

Complementària

- Aldana, C. (2001) *Pedagogía crítica*. Guatemala: Serviprensa Centroamericana.
- Arnot, M. (2009) *Coeducando para una ciudadanía en igualdad*. Madrid: Morata.
- Arendt, H. (1993) *La condición humana*. Barcelona, Paidós.
- Appel, M. (1987) *Educación y poder*. Barcelona: Paidós.
- Bauman, Z. (2005) *Vidas desperdiciadas. La modernidad y sus parias*. Barcelona: Paidós.
- Beck, U. (1998) *La sociedad del riesgo*. Barcelona: Paidós.
- Bonal, X.; Essomba, M.A.; Ferrer, F.(coord.) (2004) *Política educativa i igualtat d'oportunitats. Prioritats i propostes*. Barcelona: Mediterrània.
- Besalu, X.; Vila, I. (2001) *La buena educación. Libertad e igualdad en la escuela del s. XXI*. Madrid: Libros de la Caratata ? MEC.
- Blanco, N. (2007) *Mujer y educación. Una perspectiva de género*. Málaga: Aljibe, 2007.
- Bobbio, N. (2000) *Igualdad y libertad*. Barcelona: Paidós.
- Boff, L. (2001) *Ética planetaria desde el gran sur*. Madrid: Trotta
- Bourdieu, P. (1999) *La miseria en el mundo*, Madrid: Akal.
- Butler, J. (2010) *Marcos de guerra. Las vidas lloradas*. Barcelona: Paidós
- Camps, V. (1990) *Virtudes públicas*. Madrid: Espasa, 1990
- Caride, A. (2005) *Las fronteras de la pedagogía social*. Barcelona: Gedisa.
- Castells, M. (1997) *La era de la información. Economía, sociedad y cultura*. Vol. 1. *La sociedad red*. Madrid: Alianza Editorial.
- Castells, M. (1997) *La era de la información. Economía, sociedad y cultura*. Vol. 2. *El poder de la identidad*. Madrid: Alianza Editorial.
- Chomsky, N. (2006) *Sobre democracia y educación*. Barcelona: Paidós.
- Connell, R. (1997) *Escuelas y justicia social*. Madrid: Morata.
- Dahl, R. (1999) *La democracia. Una guía para ciudadanos*. Madrid: Taurus.
- Diversos autors (2005) *Pedagogías del siglo XX*. Barcelona: Cisspraxis.
- Diversos autors (2005) *30 retratos de maestras*. Barcelona: Cisspraxis.
- Fernández Enguita, M. (comp.) (1999) *Sociología de la educación*. Barcelona: Ariel.
- Fisas, V. (1998) *Cultura de paz y gestión de conflictos*. Barcelona, Icaria.
- Freire, P. (1990) *La naturaleza política de la educación. Cultura, poder y liberación*. Barcelona: Paidós.
- Freire, P. (2003) *Pedagogía de la autonomía. Saberes necesarios para la práctica educativa*. Buenos Aires: Siglo XXI.
- Freire, P. (2010) *Pedagogía de la indignación*. Madrid: Morata.
- Galeano, E. (1989) *Patatas arriba. La escuela del mundo al revés*. Barcelona: Siglo XXI
- García Molina, J. (2006) *Pedagogía social: pensar la educación social como profesión*. Madrid: Alianza.
- Gentili, P. (2011) *Pedagogía de la igualdad. Ensayos contra la educación excluyente*. Buenos Aires: Siglo XXI.
- Giddens, A. (2010) *Sociología*. Madrid: Alianza.
- Giroux, H. (1992) *Teoría y resistencia en educación. Una pedagogía para la oposición* Mèxic: Siglo XXI.
- Giroux, H. (1997) *Cruzando límites. Trabajadores culturales y políticas educativas*. Barcelona: Paidós.
- Guisán, E. (2000) *Más allá de la democracia*. Madrid: Tecnos.
- Jares, X. (2006) *Educación para la verdad y la esperanza*. Madrid: Popular

- Kincheloe, J.L.; McLaren, P. (comp.) *Pedagogía crítica. De qué hablamos, dónde estamos*. Barcelona: Graó.
- Klein, N. (2007) *La doctrina del xoc*. Barcelona: Empúries.
- López, R. (2000) *Fundamentos políticos de la educación social*. Madrid: Síntesis.
- Luke, C. (comp.) *Feminismos y pedagogía en la vida cotidiana*. Madrid: Morata.
- Luzuriaga, L. *Pedagogía social y política*. Buenos Aires: Losada, 1968 (5a ed).
- Luzuriaga, L. *Diccionario de Pedagogía*. Buenos Aires: Losada.
- Marcuse, H. (1969) *El hombre unidimensional. Ensayo sobre la ideología de la sociedad industrial avanzada*. Barcelona: Seix Barral.
- Marina, J.A.; De la Válgoma, M. (2000) *La lucha por la dignidad. Teoría de la felicidad política*. Barcelona: Anagrama.
- Martínez Guzmán, V. (2001) *Filosofía para hacer las paces*. Barcelona, Icaria (2ª edició, 2009).
- Marshall, T.H. (1998) *Ciudadanía y clase social*. Madrid: Alianza.
- Mèlich, J.C. (2010) *Ética de la compasión*. Barcelona: Herder.
- Meirieu, P. (2004) *Referencias para un mundo sin referencias*. Barcelona: Graó.
- Mernissi, F. (2007) *Sueños en el umbral*. Barceona: El Aleph Editores.
- Miyares, A. (2003) *Democracia feminista*. Madrid: Cátedra.
- Navarro, V. (2002) *Bienestar insuficiente, democracia incompleta*. Barcelona: Anagrama.
- Núñez, V. (2002) *La educación en tiempos de incertidumbre: las apuestas de la Pedagogía Social*. Barcelona: Gedisa.
- Peña, J. (2010) *La ciudad sin muralla. Política en clave cosmopolita*. Ed. Montesinos.
- Planella, J.; Vilar, J. (coord.) (2006) *La pedagogía social en la sociedad de la información*. Barcelona: UOC.
- Ricoeur, P. (2010) *La memoria, la historia, el olvido*. Buenos Aires: Fondo de Cultura Económica, 1ª reimpresión.
- Sontang, S. (2003) *Ante el dolor de los demás*. Madrid: Alfaguara.
- Sousa Santos, B. (2008) *Conocer desde el Sur. Para una cultura política emancipatoria*. La Paz: CLACSO.
- Sen, A. (2010) *La idea de justicia*. Madrid: Taurus
- Shiva, V. *Manifiesto para una democracia de la tierra*. Barcelona: Paidós.
- Simon, E. (1999) *Democracia vital. Mujeres y hombres hacia la plena ciudadanía*. Madrid: Narcea.
- Stiglitz, J.E. (2002) *El malestar de la globalización*. Madrid: Taurus.
- Subirats, J. (2006) *Fragilidades vecinas: narraciones biográficas de exclusión social urbana*. Barcelona: Icaria.
- Torres, J. (1996) *El currículum oculto*. Madrid: Morata.
- Trilla, J. (1992) *El profesor y los valores controvertidos. Neutralidad y beligerancia en educación*. Barcelona: Paidós.
- Trilla, J. (2002) *El legado pedagógico del siglo XX*. Barcelona: Graó
- Toro, B.; Tallone, A. (coord.) (2010) *Educación, valores y ciudadanía*. Madrid: OEI/Fundación SM
- Valcárcel, A. (2009) *Feminismo en un mundo global*. Madrid: Cátedra.
- Yung, I.M. (2011) *Responsabilidad por la justicia*. Madrid: Morata.

Projectes Socioeducatius

Obligatòria

Primer

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Jordi Bernabeu Farrús

OBJECTIUS:

L'assignatura té com a finalitat principal incidir en la importància de la planificació i el disseny d'intervencions en l'acció socioeducativa. Per això s'exposen reflexions i continguts relatius als diferents nivells de planificació social. Se centra en els projectes socioeducatius donada la importància adquirida en la tasca de l'educadora o educador social.

Objectius:

- Emmarcar i conceptualitzar la planificació en l'acció socioeducativa
- Conceptualitzar els projectes socioeducatius
- Conèixer i desenvolupar les diferents fases en l'elaboració de projectes
- Determinar i analitzar els elements necessaris en cadascuna de les fases dels projectes socioeducatius
- Aprofundir en les metodologies i tècniques per a l'elaboració de diagnòstics
- Integrar l'avaluació en el desenvolupament dels projectes

RESULTATS D'APRENTATGE:

1. Disposa dels coneixements bàsics dels diferents nivells de la planificació socioeducativa
2. Realitza els exercicis propis de les diferents fases d'un projecte: diagnòstic, planificació i disseny, aplicació i avaluació
3. Analitza i descriu un projecte socioeducatiu ja existent en les seves diferents fases
4. Dissenya una proposta -redacció tècnica i exposició a l'aula- de projecte d'intervenció socioeducativa

COMPETÈNCIES

Específiques

- Conèixer els fonaments del disseny i ús dels recursos socioeducatius en la pràctica educativa.
- Desenvolupar habilitats per detectar les necessitats educatives d'un context determinat.
- Ser capaç d'analitzar contextos institucionalitzats.
- Ser capaç d'analitzar els factors psicosocials presents en els diferents contextos d'intervenció pedagògica.

Bàsiques

- Saber aplicar els coneixements a la feina i en la vocació d'una manera professional i posseir les competències que se solen demostrar mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes en l'àrea d'estudi pròpia.

CONTINGUTS:

1. Introducció

- Emmarcant la intervenció: importància i utilitat de la planificació socioeducativa
- Nivells de planificació: plans, programes i projectes d'intervenció social
- Principis bàsics en l'elaboració de plans, programes i projectes
- Perspectives, implicacions i reflexions sobre la planificació
- El desenvolupament de projectes en l'entorn 2.0: nous escenaris, noves realitats.

2. Elaboració de projectes socioeducatius

- Què és un projecte socioeducatiu?
- Reflexions sobre la seva implementació

Elaboració i fases d'un projecte socioeducatiu

1. Introducció

2. Anàlisi de la realitat i diagnòstic

- Detecció de necessitats
- Formulació i delimitació del problema
- Metodologies de participació i eines utilitzades en l'elaboració de diagnòstics

3. Planificació i disseny

- Reflexió estratègica
- Definició d'objectius
- Continguts a treballar
- Metodologies d'intervenció
- Activitats a realitzar
- Tècniques utilitzades
- Calendari i temporalització
- Gestió de recursos (humans, materials, econòmics, etc.)

4. Aplicació, desenvolupament i implementació

- Desenvolupament del projecte
- Seguiment i problemàtiques detectades
- Adaptació i regulació

5. Disseny de l'avaluació i presentació dels resultats

- La necessitat de l'avaluació
- Tipus d'avaluació
- Processos i tècniques d'avaluació
- Descripció dels resultats
- Elaboració d'informes

AVALUACIÓ:

L'assignatura té una única convocatòria oficial. La nota final de l'assignatura es calcula a partir de la ponderació dels següents aspectes

- Participació, implicació i actitud durant l'assignatura: aportacions a l'aula i als diferents canals de comunicació de l'assignatura (5%)
- Exercicis del curs: realització de les activitats proposades durant les sessions (10%)
- Treballs individuals: realització dels dos treballs proposats durant l'assignatura (25%)
- Treball en grup -anàlisi de la realitat d'un projecte- (20%)
- Treball final en grup -document i exposició- (40%)

L'assistència és obligatòria. No es podran avaluar aquells o aquelles estudiants que no hagin assistit a un mínim d'un 80% de les sessions.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Ander-Egg, E.; Aguilar, M. J. (2005). *Guía para diseñar proyectos sociales y culturales*. Buenos Aires: Lumen / Humanitas.
- Feliz, T. (2010). *Diseño de Programas de Educación Social*. Madrid: McGraw Hill.
- Granados García-Tenorio; Mudarra Sánchez, M.J. (2010). *Diagnóstico en Educación Social*. Madrid: Sanz y Torres.
- Jubany, J. (2012). *Connecta't per aprendre*. Barcelona: Editorial Rosa Sensat.
- Pérez Serrano, G. (2004). *Elaboración de proyectos sociales. Casos prácticos*. Madrid: Narcea.
- Rueda, J.M. (1992). *Programar, implementar proyectos, evaluar*. Saragossa: Certeza.
- Riberas, G.; Vilar, J.; Pujol, P. (2003). *Disseny de les intervencions socioeducatives*. Barcelona: Pleniluni.
- Villasante, T. R.; Montañés M.; Martí J. (2000). *La investigación social participativa. Construyendo ciudadanía*. Barcelona: El Viejo Topo.

Seminari de Pràctiques III

Pràctiques Externes

Primer

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Guiomar Vargas Gómez
- Miquel àngel Alabart Saludes

OBJECTIUS:

El Seminari de Pràctiques III té per finalitat dotar l'alumne d'eines per a l'anàlisi de la realitat educativa en la qual farà el Pràcticum i completar possibles llacunes per al seu desenvolupament professional.

Objectius

- Adquirir i posar en pràctica elements per a l'**anàlisi** de l'entorn, el col·lectiu i el centre de pràctiques.
- Reflexionar i consolidar **coneixements** en relació a l'estada de pràctiques i l'exercici professional.
- Completar l'adquisició de **competències** necessàries per a l'estada de pràctiques i l'exercici professional.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Desenvolupa una actitud receptiva i empàtica.
- Demostra capacitat per adaptar-se a situacions noves.
- Desenvolupa i aplica habilitats per a la crítica i autocrítica.

- Aplica de manera crítica i reflexiva la raó en la pràctica educativa.
- Mostra coneixement i relaciona els diferents àmbits professionals de l'educació social.
- Analitza les diferents funcions i tasques de la persona educadora social.
- Coneix i sap utilitzar les estratègies i els recursos socioeducatius propis dels diferents àmbits de l'educació social.
- Té coneixement de les característiques fonamentals dels entorns socials i laborals d'acció educativa.
- Analitza els factors psicosocials presents en els diferents contextos d'intervenció pedagògica.
- Reflexiona i analitza els factors psicosocials presents en els diferents contextos d'intervenció pedagògica.
- Estableix relacions entre la teoria i pràctica professional.
- Posa en pràctica habilitats dirigides a l'autoconeixement (maduresa, equilibri emocional, autocontrol, etc.).

COMPETÈNCIES

Genèriques

- Desenvolupar una actitud receptiva i empàtica.
- Tenir capacitat per adaptar-se a situacions noves.
- Tenir habilitats per a la crítica i autocrítica.

Específiques

- Aplicar de manera crítica i reflexiva la raó en la pràctica educativa.
- Conèixer els diferents àmbits professionals de l'educació social.
- Conèixer i analitzar les diferents funcions i tasques de la persona educadora social.
- Conèixer i utilitzar les estratègies i els recursos socioeducatius propis dels diferents àmbits de l'educació social.
- Conèixer les característiques fonamentals dels entorns socials i laborals d'acció educativa.
- Ser capaç d'analitzar els factors psicosocials presents en els diferents contextos d'intervenció pedagògica.
- Ser capaç d'analitzar els factors psicosocials presents en els diferents contextos d'intervenció pedagògica.
- Ser capaç d'establir relacions entre la teoria i pràctica professional.
- Ser capaç de desenvolupar habilitats dirigides a l'autoconeixement (maduresa, equilibri emocional, autocontrol, etc.).

CONTINGUTS:

- Eines per al coneixement i anàlisi de diversos contextos d'intervenció
- Models, criteris i recursos per a la intervenció respecte els diversos col·lectius
- Models organitzatius dels centres i institucions
- Instruments de coneixement personal i anàlisi dels grups
- Indicadors de bones pràctiques

AVALUACIÓ:

L'avaluació serà continuada. La nota final de l'assignatura serà el resultat de:

- La participació ens les dinàmiques i debats a l'aula. (20%)
- L'avaluació dels exercicis i treballs individuals que s'aniran entregant durant els curss. (40%)
- L'avaluació dels exercicis i treballs col·lectius que s'aniran entregant durant els curss. (20%)

Els exercicis individuals i col·lectius que s'entreguin fora de la data prevista no s'avaluaran. S'han de presentar un 80% dels treballs individuals i col·lectius per poder aprovar l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

- Armengol, C.; Feixas, M.; Pallarès, R.M. (2002): *Seguint el fil de l'organització*. Barcelona: Servei de Publicacions de la UAB.
- Gavari, E., coord. (2005): *Estratègies para la observación de la práctica educativa*. Madrid: Centro de Estudios Ramón Areces.
- Jariot, M.; Merino, R.; Sala, J. (2004): *Les pràctiques d'educació social. Eines per al seu desenvolupament*. Bellaterra: Servei de Publicacions de la UAB.
- Martí, J. (2004). *Els diagnòstics comunitaris: estratègies metodològiques*. A: <http://participaciouab.net>

- Martínez Reguera, E. (2002): *Cachorros de nadie. Descripción psicológica de la infancia explotada*. Madrid: Popular.
- Parcerisa, A. (2000): *La didáctica en la educación social. Enseñar y aprender fuera de la escuela*. Barcelona: Graó.
- Romans, M. i altres (2000): *De profesión, educador social*. Barcelona: Paidós.
- Sánchez Alonso, M. (2002). *La participación, metodología y práctica*. Madrid: Popular, 2002.
- Ventosa, V. J. (2001): *Desarrollo y evaluación de proyectos socioculturales*. Madrid: CCS.

Pràctiques III

Pràctiques Externes

Segon

Crèdits: 12.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Anna Gómez Mundó
- Anna M. Vallbona González
- Berta Vila Saborit
- David Altimir Sans
- Dolors Rusiñol Cirera
- Francesca Davoli
- Gil Pla Campas
- Jesús Soldevila Pérez
- Jonathan Nicholas Alan Telford
- M. Carme Bernal Creus
- Mariano Pasarello Clerice
- Marta Corominas Salom
- Núria Simó Gil
- Rosa Sambola Alcobé
- Rosa M. Guitart Aced
- Sílvia Codinachs Pujols
- Ángel Custodio Raluy Alonso

OBJECTIUS:

Pràctiques III és una assignatura obligatòria de 12 crèdits ECTS que es du a terme a quart curs de Grau. Està associada al Seminari de Pràctiques III de 6 crèdits ECTS.

L'alumnat parteix dels coneixements adquirits en els cursos anteriors, més concretament dels aprenentatges realitzats en el Treball interdisciplinari sobre la realitat dels centres o serveis d'educació social, dels de l'assignatura d'Anàlisi de casos-Pràctiques I –tots dos de segon curs– i del Seminari de Pràctiques II i Pràctiques II realitzats en el curs anterior. En el primer semestre l'assignatura Projectes Socioeducatius donarà pautes per als projectes a desenvolupar en els centres o serveis de pràctiques.

El període d'estada als centres o serveis és de vuit setmanes amb un total de 200 hores a realitzar.

En aquest període, l'alumne/a, a més de les tasques a realitzar en el centre o servei de pràctiques, ha de dur a terme les tasques establertes per la seva persona tutora de la Universitat relacionades amb el seu procés formatiu i que continuen en el segon semestre després de l'estada al centre o servei.

Els objectius generals de Pràctiques III pel que fa referència a l'estada al centre o servei de pràctiques són els següents:

- Aplicar els aprenentatges acadèmics treballats a la Universitat a les realitats dels centres així com a les tasques encomanades.
- Planificar, desenvolupar i avaluar un Projecte d'acció socioeducativa que parteixi d'un diagnòstic previ de la situació.
- Reflexionar sobre les finalitats i funcions de l'Educació Social, de les del centre o servei com a entitat educativa i social, sobre els condicionants que hi convergeixen, així com sobre les funcions que s'atorguen a les persones educadores des d'entitats, serveis, administracions i ens diversos.

Els objectius generals es desglossen en d'altres més específics

- Observar i analitzar l'organització i el funcionament del centre de pràctiques.
- Observar i analitzar les característiques de l'entorn del centre així com les relacions del centre amb la xarxa de serveis i/o entitats del barri o municipi
- Conèixer i analitzar la realitat social i cultural de les persones i col·lectius atesos en el centre
- Conèixer de prop el treball educatiu que es du a terme en el centre o servei de pràctiques i observar i analitzar la pràctica educativa que se'n deriva. Recerca dels indicadors que possibiliten les "bones pràctiques" educatives del centre o servei
- Participar com a persona col·laboradora en les tasques a realitzar en el centre a partir dels criteris establerts per la persona tutora del centre
- Relacionar les accions pròpies realitzades en el centre amb els coneixements teòrics universitaris.
- Reflexionar de forma sistemàtica sobre les accions pròpies dutes a terme a les pràctiques.

COMPETÈNCIES

Específiques

- Aplicar de manera crítica i reflexiva la raó en la pràctica educativa.
- Conèixer els fonaments del disseny i ús dels recursos socioeducatius en la pràctica educativa.
- Conèixer i analitzar les diferents funcions i tasques de la persona educadora social.
- Conèixer i utilitzar les estratègies i els recursos socioeducatius propis dels diferents àmbits de l'educació social.
- Desenvolupar habilitats per detectar les necessitats educatives d'un context determinat.
- Ser capaç de desenvolupar una actitud curiosa i inquieta cap a la realitat social, econòmica, cultural i política de la societat.
- Ser capaç de trobar l'equilibri i la distància professional òptima davant les situacions socioeducatives.
- Tenir coneixements sobre els conceptes i processos psicosocials fonamentals.
- Tenir coneixements sobre els conceptes i processos psicosocials fonamentals.

CONTINGUTS:

1. El servei o centre de pràctiques i el seu context. Relacions i condicionaments mutus
2. El grup o el col·lectiu de persones ateses en el centre o servei. Característiques
3. El treball socioeducatiu que es realitza en el centre o servei
4. El projecte d'acció socioeducativa dut a terme
5. Les finalitats i les funcions de l'Educació Social, del centre o servei socioeducatiu i de la persona educadora social
6. Valoració general de les pràctiques
7. Reflexió sobre el procés d'aprenentatge realitzat

AVALUACIÓ:

L'avaluació de les Pràctiques III té una única convocatòria oficial. La Memòria de Pràctiques es pot recuperar, si és el cas, en la setmana prevista per a la recuperació de la memòria de pràctiques. L'estada al centre, però, no té recuperació. Si no es realitzen satisfactòriament, l'assignatura queda suspesa.

La nota final –que serà posada pel tutor o tutora de la Universitat– serà el resultat de les notes parcials següents:

- Estada al centre o servei: 50%
- Memòria de pràctiques: 50%

Les notes parcials han de ser iguals o superiors al 5.

BIBLIOGRAFIA:

La bibliografia es dóna en funció del col·lectiu tractat a les pràctiques així com de la tipologia del centre o servei de pràctiques

Taller Monogràfic

Obligatòria

Segon

Crèdits: 3.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Rosa M. Guitart Aced

OBJECTIUS:

Tallers Monogràfics és una assignatura de tres crèdits que s'inclou en el darrer semestre del Grau d'Educació social i que té la intencionalitat d'omplir buits de formació que s'hagin detectat durant la realització del Grau així com donar resposta als interessos d'ampliació de continguts, estratègies o reflexions que hagi manifestat l'estudiantat. Amb aquesta intenció, l'assignatura es desenvolupa a través de tallers monogràfics que tracten temes diferents i que estan impartits per persones especialistes en la temàtica.

Objectius

- Omplir buits formatius que s'han detectat durant la carrera
- Ampliar interessos professionals manifestats per l'estudiantat.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Identifica els diferents àmbits professionals de l'educació social
- Argumenta i estableix relacions sistèmiques entre diferents àmbits de coneixement
- Aplica els coneixements a la pràctica
- Coneix, analitza i reflexiona sobre la dimensió ètica i política de l'educació i desenvolupa actituds i pràctiques que estan en sintonia amb l'ètica professional
- Mostra habilitats per a la reflexió crítica

COMPETÈNCIES

Específiques

- Aplicar de manera crítica i reflexiva la raó en la pràctica educativa.
- Ser capaç d'analitzar els factors psicosocials presents en els diferents contextos d'intervenció pedagògica.
- Ser capaç de desenvolupar una actitud curiosa i inquieta cap a la realitat social, econòmica, cultural i política de la societat.
- Ser capaç de desenvolupar una actitud curiosa i inquieta cap a la realitat social, econòmica, cultural i política de la societat.

Bàsiques

- Saber aplicar els coneixements a la feina i en la vocació d'una manera professional i posseir les competències que se solen demostrar mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes en l'àrea d'estudi pròpia.

CONTINGUTS:

Estan en relació amb les peticions de l'alumnat

AVALUACIÓ:

- L'assignatura és presencial. Per aprovar-la s'ha de complir amb un mínim de 80% d'assistència.
- Al final de cada taller/activitat caldrà omplir una fitxa i lliurar-la en paper a l'inici de la següent sessió. Les persones que no puguin assistir per alguna causa justificada a algun taller caldrà que realitzin un treball sobre la temàtica tractada en ell.
- La nota final de l'assignatura estarà en funció de l'assistència, la presentació de les fitxes en el temps estipulat així com la pertinència educativa de les fitxes presentades.

BIBLIOGRAFIA:

La bibliografia específica es proporcionarà d'acord a la realització de cada taller.

Treball de Fi de Grau

Treball de Fi de Màster

Segon

Crèdits: 9.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Amàlia Susana Creus Quinteros
- Núria Simó Gil

OBJECTIUS:

El Treball de Final de Grau (TFG) forma part de tots els estudis universitaris de grau de totes les universitats tal com estableix la normativa vigent.

El pla d'estudis del Grau en Educació Social de la Universitat de Vic incorpora un TFG de 9 crèdits ECTS, que és una assignatura del darrer curs del Grau (4rt curs), de caràcter obligatori per a obtenir el títol.

El Treball de Fi de Grau és el resultat de la formació adquirida en el decurs dels ensenyaments del Grau i ha de permetre a l'estudiant mostrar el nivell d'adquisició de les competències de la titulació i dels principis que fonamentaran la seva futura tasca professional.

El procés de realització i avaluació del TFG està supeditat a la normativa de la Universitat de Vic i a la normativa específica de la Facultat.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Té capacitats i desenvolupa habilitats en relació a la investigació, la recopilació, la classificació, l'anàlisi i la comunicació
- Relaciona els referents teòrics amb els arguments que utilitza, les anàlisi que realitza i les decisions que pren
- Dissenya una proposta d'investigació o intervenció ajustada al context i al problema d'origen
- Comunica amb correcció oral i escrita els resultats del procés realitzat
- Recopila i interpreta dades i informacions sobre les quals fonamenta les seves conclusions incloent reflexions sobre aspectes socials, científics o ètics

COMPETÈNCIES

Genèriques

- Saber argumentar i establir relacions sistèmiques entre diferents àmbits del coneixement.
- Saber justificar les decisions pròpies.
- Tenir capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Tenir capacitat d'organitzar i planificar.
- Tenir capacitat de cerca, recopilació, classificació, anàlisi, síntesi i comunicació.

- Tenir capacitat per prendre decisions.
- Tenir capacitat per resoldre problemes.
- Tenir habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).

Específiques

- Dominar els mètodes i les tècniques d'investigació social.
- Ser capaç d'establir relacions entre la teoria i pràctica professional.
- Ser capaç de plantejar la investigació i redacció del coneixement professional.

CONTINGUTS:

La realització del TFG comportarà la presentació d'un informe escrit d'una extensió aproximada de 40-50 pàgines seguint els criteris d'estructura i redacció que es donaran a l'inici del curs corresponent a través dels tutors/es i les Normes de presentació de treballs de la Facultat. El treball escrit i la corresponent defensa oral corresponen a 6 crèdits. Els 3 crèdits restants es cursaran en el marc de sessions complementàries d'un seminari vinculat al TFG.

El treball escrit ha de ser original i inèdit. L'estudiant haurà de signar un document de codi ètic per a la realització del TFG que inclourà el respecte a les persones i el compromís de no plagiar, ni parcial ni totalment, el contingut del treball.

En els casos que el treball sigui realitzat per dues persones es fixarà una extensió més àmplia de l'informe escrit.

En el cas que l'estudiant hagi optat per cursar una menció, la temàtica del TFG ha d'estar relacionada amb la menció escollida. Si l'estudiant ha optat per un itinerari determinat o un itinerari lliure, la temàtica del TFG ha d'estar relacionada amb els continguts d'una o algunes assignatures del Grau.

El treball escrit haurà de tenir tres apartats clarament diferenciats:

- a) una fonamentació (part teòrica) sobre el tema escollit per l'estudiant que desenvolupi els principals conceptes i els relacioni amb aportacions dels diversos autors/es.
- b) un apartat d'aplicació (part pràctica) en el qual es desenvolupi la recerca realitzada o la proposta pràctica corresponent. Aquesta part es podrà realitzar en el centre de Pràctiques III (4rt curs del Grau).
- c) unes conclusions finals on es presentin les aportacions pròpies de l'estudiant relacionades amb el tema estudiat i la seva futura professió.

AVALUACIÓ:

El TFG té convocatòria única com la resta d'assignatures del Grau.

L'avaluació del TFG serà individual i estarà basada en tres elements:

1. el procés d'elaboració del TFG (inclou el Seminari TFG)
2. l'informe escrit que caldrà presentar en el termini establert
3. la defensa pública i obligatòria del TFG, de forma oral, davant un tribunal

El procés d'elaboració serà avaluat pel tutor/a del TFG. L'informe escrit del TFG i la defensa pública seran avaluats per un tribunal format per dos membres.

La ponderació dels tres elements de cara al càlcul de la nota final és la següent:

- Avaluació del procés 30%
- Avaluació de l'informe escrit 50%
- Avaluació de la defensa pública 20%

Per al càlcul de la nota final serà un requisit imprescindible que els tres apartats estiguin superats satisfactòriament.

BIBLIOGRAFIA:

La bibliografia específica dependrà de la temàtica del TFG escollida per l'estudiant. El tutor/a serà l'encarregat d'orientar l'estudiant en aquest aspecte.

OPTATIVES

Acció Socioeducativa amb Infants i Joves d'Acollida

Crèdits: 6.00

OBJECTIUS:

L'assignatura dona informació detallada dels diferents recursos residencials per a infants i joves desemparats i les funcions que ha de realitzar l'educador/a social en cada tipus de centre, així com el necessari contacte que ha de tenir amb les respectives famílies. També analitza el treball que es realitza des dels EAIA, de la DGAIA i de l'ICA amb les famílies que desitgen adoptar o acollir a un infant, els reptes que se'ls plantegen, l'assessorament i seguiment que necessiten i com treballar els fracassos. Acaba amb un breu recorregut històric per les principals institucions i personatges que més han incidit en el món de l'educació social.

Objectius:

- Conèixer els tipus de recursos residencials que hi ha a Catalunya per a menors desemparats i el treball que hi ha de fer l'educador/a social.
- Saber com es treballa des dels diferents serveis i recursos educatius la relació i el Pla de Treball amb les famílies dels menors en situació de greu risc social.
- Saber elaborar els diferents documents que necessàriament ha de redactar l'educador/a social com a tutor/a o referent de l'infant i adolescent.
- Conèixer els diferents circuits de l'acolliment, l'adopció nacional i internacional i el treball de formació i seguiment que s'ha de fer amb les famílies interessades.
- Saber com treballar el Pla d'Acoblament en acolliments i adopcions i també com gestionar els possibles fracassos, quan els menors són retornats per les famílies.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- 120 S'adapta a situacions noves
- 121 Respecta i fomenta els drets fonamentals de les persones
- 122 Actua en les situacions habituals i les que són pròpies de la professió amb compromís i responsabilitat
- 123 Resolt problemes i situacions pròpies del desenvolupament professional amb actituds emprenedores i innovadores
- 126.1 Es mouen situacions complexes o que requereixen el desenvolupament de noves solucions tant en l'àmbit professional de l'acció socioeducativa
- 127.1 Aplica els seus coneixements a la resolució de problemes en àmbits especialitzats que requereixen l'ús d'idees creatives

COMPETÈNCIES

Genèriques

- Posar els fonaments del coneixement bàsic de la professió.
- Posseir habilitats per al treball en equip.
- Tenir capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Tenir capacitat per adaptar-se a situacions noves.
- Tenir capacitat per aprendre i reflexionar sobre el procés d'aprenentatge.

- Tenir capacitat per resoldre problemes.
- Tenir habilitat per treballar en un equip interdisciplinari.

Específiques

- Conèixer les principals causes i tipus d'exclusió i desadaptació social i els diferents models d'intervenció.
- Desenvolupar habilitats per detectar les necessitats educatives d'un context determinat.
- Desenvolupar habilitats per detectar les necessitats educatives d'un context determinat.
- Identificar les desigualtats i conèixer les estratègies i mecanismes de prevenció i compensació de les mateixes.
- Identificar les desigualtats i conèixer les estratègies i mecanismes de prevenció i compensació de les mateixes.
- Ser capaç d'analitzar contextos institucionalitzats.
- Ser capaç d'elaborar i formalitzar els documents bàsics que regulen l'acció socioeducativa (projecte educatiu individualitzat, projectes de centre, reglament de règim intern i altres informes educatius).
- Ser capaç d'establir relacions entre la teoria i pràctica professional.
- Ser capaç de treballar en la complexitat i incertesa del context.

Bàsiques

- Saber aplicar els coneixements a la feina i en la vocació d'una manera professional i posseir les competències que se solen demostrar mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes en l'àrea d'estudi pròpia.
- Tenir la capacitat de recollir i interpretar dades rellevants (normalment dins de l'àrea d'estudi pròpia) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes importants de caràcter social, científic o ètic.

Transversals

- Actuar amb esperit i reflexió crítics davant el coneixement en totes les seves dimensions. Mostrar inquietud intel·lectual, cultural i científica i compromís cap al rigor i la qualitat en l'exigència professional.
- Emprar diferents formes de comunicació, tant orals com escrites o audiovisuals, en la llengua pròpia i en llengües estrangeres, amb un alt grau de correcció en l'ús, la forma i el contingut.
- Mostrar habilitats per a l'exercici professional en entorns multidisciplinaris i complexos, en coordinació amb equips de treball en xarxa, ja sigui en entorns presencials o virtuals, mitjançant l'ús informàtic i informacional de les TIC.
- Projectar els valors de l'emprenedoria i la innovació en l'exercici de la trajectòria personal acadèmica i professional, a través del contacte amb diferents realitats de la pràctica i amb motivació envers el desenvolupament professional.

CONTINGUTS:

1- Característiques dels **diferents tipus de centres residencials per a infants i adolescents** desemparats i quins són els objectius de treball dels educadors/es socials:

- a. Centre Acolliment
- b. Cases d'Infants
- c. CRAES
- d) CREIS i Terapèutics
- e) ASJTET
- f) Recursos d'urgència: UDEPMI, EVAMI; URPI i UCA

2- Diferències en **el tractament de les famílies** en funció del recurs educatiu:

- a. Serveis Social
- b. EAIA
- c. Centres (Acolliment, Cases d'Infants, CRAES, CREIS, Terapèutic)

3- Conèixer **els informes i documents** que ha d'elaborar un educador/a social en el seu treball, depenent del recurs on treballi, i els àmbits a què afecta:

- a. PEI (Projecte Educatiu Individual)
- b. ITSE (Informe Tutorial Seguiment Educatiu)
- c. IP (Informe Proposta)
- d. Documents col·lectius: PEC (Projecte Educatiu Centre), RRI (Reglament Règim Intern), Planificació Anual de Centre, Memòria Anual

4- Conèixer els **circuits de l'acolliment i de l'adopció**, tant nacional com internacional:

- a. Funcions de la DGAIA en l'acolliment i circuit a seguir:
 - i. Validació de les famílies
 - ii. Formació de les famílies
 - iii. Selecció dels infants i adolescents
 - iv. Pla d'Acoblament
 - v. Seguiment
- b. Funcions de l'ICA en les adopcions nacional i internacionals i circuits a seguir:
 - i. Validació de les famílies
 - ii. Formació de les famílies
 - iii. Selecció d'infants
 - iv. Pla d'Acoblament Preadoptiu
 - v. Seguiment i resolució judicial

5- Objectiu **de treballs de les famílies d'urgències i famílies professionals**

6- Com treballar **el retorn d'un infant o adolescent** quan el Pla d'Acoblament, l'acolliment o l'adopció han fracassat i han de tornar a ingressar en un centre:

- a. Repercussions psicològiques per als menors
- b. Treball educatiu tutorial intens

7- **Història dels principals recursos residencials** per a infants i joves en risc social a Catalunya:

- a. Les Cases de Caritat, d'Expòsits i de Misericòrdia.
- b. Les Cases de Família i el Patronat de Lliberts de mossèn Josep Pedragrosa.
- c. L'OTA (Obra Tutelar Agrària) de Ramon Albó.
- d. L'Asil Toribio Duran i l'obra dels pares de Sant Pere ad Víncula
- e. Les Llars Mundet de Barcelona
- f. Els col·lectius de l'Ajuntament de Barcelona en la transició democràtica.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

1- Elaborar i lliurar les STD que es facin al llarg del curs en el termini fixat i sempre abans de l'acabament de la docència de l'assignatura. 15% de la nota. S'han d'haver lliurat tots. Es poden recuperar fent el lliurament abans de la 2ª convocatòria.

Avaluació de resultats:

1. Realització i lliurament del treball individual abans d'acabar la docència de l'assignatura. Té el 25% de la nota. Es pot recuperar lliurant-lo abans de la 2ª convocatòria.
2. Realització d'una prova a la meitat de l'assignatura. Té un 30% de la nota. Es pot recuperar en la segona convocatòria

3. Realització d'una prova al final de l'assignatura. Té un 30% de la nota i es pot recuperar en la segona convocatòria
4. Per a la nota final es farà una mitjana ponderada, segons els tants per cent fixats. Només es podrà fer el promig quan les proves i el treball s'hagin superat amb un mínim de 5 punts sobre 10 i totes les STD elaborades i lliurades.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Fernández Solís J. *El valor pedagògic del humor*. Bilbao: Desclée De Brouwer, 2010.
- Generalitat de Catalunya. *Llei 14/2010 de 27 de maig dels drets i de les oportunitats en la infància i adolescència*. DOGC del 27-5-2010, Barcelona.
- Loizaga, F. *Adopción hoy*. Bilbao: Mensajero, 2010.
- Martín, J. *Protección de menores. Una institución en crisis*. Madrid: Pirámide, 2009
- Marzo, M. *Educador social i infància en situació de risc*. Barcelona. Generalitat de Catalunya Departament de Benestar Social i Família, 2009.
- Panchón, C. *Situación menores de 16 a 18 años en centros de protección*. Barcelona: Dulac, 2001.
- Sánchez-Valverde, C. *La Junta Provincial de Protección a la Infancia de Barcelona, 1908- 1985*. Barcelona, Generalitat de Catalunya Departament de Benestar Social i Família, 2009.

Complementària:

- Amorós, P. *Famílies Cangur. Una experiència de protecció a la infància*. Barcelona: Fundació La Caixa, col·lecció Estudis Socials n. 13, 2003.
- Carranza, M. *Paraules emmetzinades*. Barcelona: Edebé, 2010.
- Castillo, M. *Tanguy*. Vitoria: Ikusager, colecció Correria, 1999.
- Cenarro, A. *Los niños del Auxilio Social*. Barcelona: Planeta, 2010.
- Inglés, A. *El maltractament infantil a Catalunya*. Barcelona: CEJFE Departament de Justícia, 2000.
- Miravent, V. *Adopción y vínculo familiar: crianza, escolaridad y adolescencia en la adopción internacional*. Barcelona: Paidós Ibèrica, 2005.

Acció Socioeducativa en l'Àmbit Familiar

Crèdits: 6.00

OBJECTIUS:

Els programes de desenvolupament comunitari tenen la finalitat de millorar la qualitat de vida del conjunt de la població d'un territori. A l'hora de promoure el progrés i la promoció individual i social de les persones, cal comptar amb la participació de tots els agents que configuren les xarxes socials i educatives del territori. En aquest sentit, cal fer una atenció prioritària a les accions dirigides a l'àmbit familiar com a institució en la qual es poden originar però també resoldre, alguns dels problemes socials actuals.

Objectius:

- Conèixer l'estructura i la dinàmica de la vida familiar en les societats actuals.
- Conèixer i valorar les funcions i el paper de la família com a institució socioeducativa.
- Conèixer diferents instruments i propostes de treball amb famílies.
- Adquirir habilitats pràctiques per al treball amb famílies.
- Reflexionar sobre l'acció socioeducativa en el treball amb famílies.
- Desenvolupar el compromís ètic amb les persones, les institucions i la pràctica professional.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Coneix, analitza i comprèn l'estructura i dinàmica de la vida familiar en la societat actual
- Coneix i valora les funcions i el paper de la família com a institució socioeducativa
- Coneix i sap aplicar alguns instruments d'avaluació del sistema familiar (escales, entrevistes, genogrames i ecomapas)
- Coneix, analitza i compara diferents experiències d'acció socioeducativa amb famílies, amb la finalitat d'extreure'n conclusions per a la pràctica professional
- Actua de manera autònoma i responsable davant les tasques que se li plantegen i mostra actituds positives per al treball en equip
- Coneix la dimensió comunitària de la intervenció amb les famílies
- Pot utilitzar els coneixements teòrics, pràctics i autodinàmics per fer propostes d'intervenció amb les famílies

COMPETÈNCIES

Genèriques

- Aplicar el coneixement en la pràctica.
- Desenvolupar una actitud receptiva i empàtica.
- Posseir habilitats per al treball en equip.
- Ser capaç de respectar i fomentar els drets fonamentals de les persones.
- Tenir capacitat d'organitzar i planificar.
- Tenir capacitat per aprendre i reflexionar sobre el procés d'aprenentatge.
- Tenir capacitat per prendre decisions.
- Tenir capacitat per resoldre problemes.
- Tenir habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).

Específiques

- Acompanyar i intervenir en processos educatius.
- Conèixer propostes organitzatives, metodologies i recursos didàctics per a l'acció socioeducativa en l'àmbit del desenvolupament comunitari.
- Desenvolupar habilitats per detectar les necessitats educatives d'un context determinat.
- Desenvolupar l'avaluació contínua dels processos socioeducatius amb la persona, el grup i la comunitat.
- Detectar els factors biològics, ecològics i ambientals que afecten els processos socioeducatius.
- Promoure processos de participació i acció comunitària.
- Saber elaborar, desenvolupar i aplicar plans, programes i projectes d'acció socioeducativa tenint en compte la diversitat dels subjectes i les característiques dels contextos.
- Ser capaç d'analitzar els factors psicosocials presents en els diferents contextos d'intervenció pedagògica.
- Ser capaç d'analitzar i interpretar diagnòstics en l'àmbit socioeducatiu.
- Ser capaç d'establir relacions entre la teoria i pràctica professional.
- Ser capaç de treballar en la complexitat i incertesa del context.
- Ser capaç de trobar l'equilibri i la distància professional òptima davant les situacions socioeducatives.

Bàsiques

- Saber aplicar els coneixements a la feina i en la vocació d'una manera professional i posseir les competències que se solen demostrar mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes en l'àrea d'estudi pròpia.
- Tenir la capacitat de recollir i interpretar dades rellevants (normalment dins de l'àrea d'estudi pròpia) per emetre judicis que incloquin una reflexió sobre temes importants de caràcter social, científic o ètic.

CONTINGUTS:

1. L'estructura familiar en les societats actuals: evolució, canvis i tendències. Les realitats familiars i les tipologies o models de famílies. Una definició de família. Funcions de la família.
2. Les teories sobre la família. La perspectiva ecològicossistèmica de la família. La perspectiva del benestar i el bon tracte. Pràctiques educatives familiars i estils educatius. Alguns instruments d'avaluació del sistema familiar.
3. El treball amb famílies des de l'àmbit social i educatiu. La família com a àmbit d'acció socioeducativa. La dimensió comunitària del treball amb famílies. Possibilitats i límits de la família i els professionals. Posició i ètica.
4. Els recursos i serveis d'atenció a les famílies en el marc dels plans comunitaris. La intervenció i mediació en els conflictes familiars. Els programes dirigits a les famílies amb vulnerabilitat. Algunes experiències d'acció socioeducativa amb famílies.

AVALUACIÓ:

- El model d'avaluació és continuada, el que significa que al llarg del procés d'aprenentatge es van recollint evidències del procés d'aprenentatge dels i les estudiants, i es van fent retorns respecte als avenços i les dificultats en aquest procés d'aprenentatge. Les tutories donen suport a aquest procés.
- Les tasques associades a les sessions de treball fetes a classe suposaran el 60% de la nota final, el 40% restant s'obtindrà a partir d'una prova final individual sobre la totalitat dels continguts treballats a l'assignatura.
- La nota final per aprovar l'assignatura serà de 5 punts (sobre 10) i caldrà haver aprovat l'examen (2 punts), entregat la totalitat dels treballs en el moment demanant i haver obtingut una nota global dels treballs lliurats i avaluats no inferior a 3 punts.
- Hi ha la possibilitat de recuperar la prova individual (avaluació complementària). Qualsevol treball que no es presenta, no es pot recuperar. Tampoc no es pot recuperar la participació activa a l'aula.

- La no assistència a classe regular i continuada suposarà un No Presentat.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Arranz, E.; Martín, J. L.; Oliva, A. & Parra, A.(2010), "Análisis de los Problemas y Necesidades Educativas de las Nuevas Estructuras Familiares". *Intervención Psicosocial*, 19, 243-251 [Disponible a: <http://haezi.org/uploads/files/ProblemyNecesidaesINtPsico.pdf>]
- Meil Landwerlim (2006) *Padres e hijos en la España actual*. Colección Estudios sociales, 19. Obra social La Caixa. (pp. 11-38). [Disponible a: http://obrasocial.lacaixa.es/StaticFiles/StaticFiles/47a18b3c514cf010VgnVCM1000000e8cf10aRCD/es/es19_esp.pdf]
- Palacio Quintín, E. (1998) "Un enfocament múltiple en el tractament de la negligència parental". *Temps d'Educació*, 20
- Pérez Alonso-Geta, P. (2012) "La socialización parental en padres españoles con hijos de 6 a 14 años". *Psicothema*, 24, 3, 371-376.
- Rodrigo, M. J.; Máiquez, M. L.; Martín Quintana, J. C. (2010) *Parentalidad positiva y políticas locales de apoyo a las familias*. Madrid: FMP. [Disponible a: <http://www.femp.es/files/566-922-archivo/folleto%20parentalidad%201.pdf>]
- Ubieto J. R. (2007) "Models de treball en xarxa". *Educació Social*, 36

Acció Socioeducativa en Salut. Tractament i Prevenció

Crèdits: 6.00

OBJECTIUS:

Les anomenades conductes de risc constitueixen un conjunt de comportaments que poden tenir conseqüències nocives per a la salut física i mental de les persones.

Formen part dels estils de vida, els hàbits que poden afavorir o perjudicar la salut dels que la practiquen.

En aquesta assignatura ens centrarem en les conductes perilloses per a la salut que específicament es donen durant la infància i sobretot l'adolescència, malgrat que també es practiquen en altres etapes evolutives.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Conèixer i identificar els comportaments de risc físic i mental a la infància i l'adolescència.
- Conèixer estratègies d'intervenció socioeducatives i psicològiques per a la prevenció de l'abús de drogues, les pràctiques sexuals insegures, la violència i els hàbits alimentaris restrictius.
- Reflexionar sobre el rol, les actituds i les habilitats que l'educador social ha de desenvolupar en la seva intervenció amb adolescents i joves en situació de risc, així com els diferents tipus i àrees d'intervenció.

COMPETÈNCIES

Específiques

- Conèixer les principals causes i tipus d'exclusió i desadaptació social i els diferents models d'intervenció.
- Conèixer propostes organitzatives, metodologies i recursos didàctics per a l'acció socioeducativa en l'àmbit de la infància i la joventut.

CONTINGUTS:

Mòdul I. Educació per la salut

1. Concepte
2. Els programes de prevenció i intervenció
3. Factors personals i social de risc
4. Factors de protecció i resistència

Mòdul II. Conductes de risc

1. Consum de substàncies psicoactives
2. Alcohol, tabac, cànnabis, cocaïna, èxtasi
3. Joc patològic
4. Conductes sexuals de risc. ETS
5. Violència, agressivitat i conductes antisocials
6. Conductes suïcides i autoagressives
7. Trastorns de la conducta alimentària

Mòdul III. Intervenció socioeducativa

1. El procés d'intervenció
2. Rol professional: riscos i límits de la pràctica
3. Avaluació dels programes d'intervenció i prevenció

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés

S'avaluarà a través de:

- Treball en grup sobre una proposta d'intervenció socioeducativa en l'àmbit de la salut.
- Tutories individuals d'avaluació del propi procés d'aprenentatge.
- Tutories de grup.

Avaluació de resultats

A través de:

- Examen escrit

Per aprovar l'assignatura cal superar satisfactòriament tots els apartats a avaluar. En el Pla de Treball es concretaran les activitats i els terminis de lliurament d'aquestes

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Echeburúa Odriozola, E. i altres (2009). *Adicció a las nuevas tecnologías en adolescentes y jóvenes*. Madrid: Pirámide.
- Garrido, V. i López, M.J. (2005). *Manual de intervención educativa en readaptación social*. Valencia: Tirant lo Blanch.
- Maya Jariego, I. I altres (2011). *Estrategias de intervención psicosocial. Casos prácticos*. Madrid: Pirámide.
- Royo, J. (2008). *Els rebels del benestar*. Barcelona: Alba
- Toro, J. (2010). *El adolescente en su mundo*. Madrid: Pirámide

Complementària

- Hernández, B. i Martín, A.M. (2003). "Intervención psicosocial preventiva en el ámbito de los problemas sociales". Dins B. Hernández, S. Valera i E. Suárez (Comps.), *Contextos y procesos en la intervención psicosocial* (págs. 133-158). S/Cde Tenerife: Resma.
- Martín, A. i Hernández, B. (2001). "Del PEI a HOPECAN: La evaluación de tres programas de inserción socio-laboral para delincuentes". Dins M. J. López Latorre; V. Garrido Genovés; R.R. Ross, R.R. *El Programa del Pensamiento Prosocial: Avances Recientes*. València: Tirant lo Blanch.
- Saldaña, C. (2001). *Detección y prevención en el aula de los problemas del adolescente*. Madrid. Pirámide.
- Urrea Portillo, J. (2011). *Adolescentes en conflicto*. Madrid. Pirámide.

Creació Artística i Participació

Crèdits: 6.00

OBJECTIUS:

L'assignatura vol, des d'una metodologia pràctica, oferir un context d'experimentació que ajudi a entendre, promoure i coordinar iniciatives de participació ciutadana a partir de les arts. L'alumnat participarà en un cas pràctic real que s'iniciarà i es presentarà en el termini del semestre. Com a base del procés, es donarà rellevància a la relació que s'estableix entre el territori i els participants d'aquest tipus d'experiències i es promourà una visió de les arts global i interdisciplinària. No es requereixen coneixements artístics previs.

RESULTATS D'APRENTATGE:

106.1 Coneix propostes organitzatives, metodològiques i recursos didàctics per a l'aplicació de les arts contemporànies en contextos interdisciplinaris d'acció

107.1. S'adapta a situacions noves i comprèn la incertesa i la complexitat com a contextos que afavoreixen la creació i la promoció de noves idees

109.1. Actúa amb compromís i responsabilitat en les situacions habituals i pròpies de la tasca professional en el context de les arts i l'acció socioeducativa

110.1 Aplica coneixements i resol problemes i situacions pròpies de la pràctica professional amb actitud crítica i creativa

112.1 Sap dissenyar i aplicar des d'una òptica multidisciplinària accions que atenguin a necessitats de l'àmbit artístic i cultural vinculat al territori

118.1 Recopila i interpreta aquelles informacions sobre les quals fonamentar les seves conclusions i reflexions sobre la pràctica en relació a assumptes de caire social, professional i ètic

COMPETÈNCIES

Genèriques

- Comunicar-se de forma oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Desenvolupar capacitats i habilitats per al treball en xarxa i en equips multiprofessionals.
- Tenir capacitat d'organitzar i planificar.
- Tenir capacitat de cerca, recopilació, classificació, anàlisi, síntesi i comunicació.
- Tenir habilitat per treballar en un equip interdisciplinari.

Bàsiques

- Saber aplicar els coneixements a la feina i en la vocació d'una manera professional i posseir les competències que se solen demostrar mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes en l'àrea d'estudi pròpia.
- Tenir la capacitat de recollir i interpretar dades rellevants (normalment dins de l'àrea d'estudi pròpia) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes importants de caràcter social, científic o ètic.

Transversals

- Actuar amb esperit i reflexió crítics davant el coneixement en totes les seves dimensions. Mostrar inquietud intel·lectual, cultural i científica i compromís cap al rigor i la qualitat en l'exigència professional.
- Esdevenir l'actor principal del propi procés formatiu amb l'objectiu d'aconseguir una millora personal i professional i d'adquirir una formació integral que permeti aprendre i conviure en un context de diversitat lingüística, amb realitats socials, culturals i econòmiques molt diverses.
- Exercir la ciutadania activa i la responsabilitat individual amb compromís amb els valors democràtics, de sostenibilitat i de disseny universal, a partir de pràctiques basades en l'aprenentatge i servei i en la inclusió social.
- Mostrar habilitats per a l'exercici professional en entorns multidisciplinaris i complexos, en coordinació amb equips de treball en xarxa, ja sigui en entorns presencials o virtuals, mitjançant l'ús informàtic i informacional de les TIC.

CONTINGUTS:

1. Pràctiques artístiques i territori

- 1.1. Marc conceptual i històric
- 1.2. Treball en xarxa i participació
- 1.3. Relació d'experiències

2. Propostes per apropar-se al territori des de l'òptica artística

- 2.1. Caminar el territori. La deriva.
- 2.2. Història personal
- 2.3. Història i geografia

3. Propostes de recollida de les dades

- 3.1. L'escriptura
- 3.2. La conversa
- 3.3. El material fotogràfic, sonor i fílmic
- 3.4. Les representacions gràfiques
- 3.5. Lectura i interpretació del material recollit

4. Processos creatius i llenguatges de representació artística

- 4.1. Llenguatge visual
- 4.2. Llenguatge dramàtic
- 4.3. Llenguatge musical

5. Producció i presentació de les propostes artístiques

- 5.1. Producció
- 5.2. Mostra pública
- 5.3. Conclusions i línies futures de treball

AVALUACIÓ:

Es treballarà al voltant de les dimensions teòrica, pràctica i reflexiva. La recollida de tota la informació es farà a través d'un diari de camp on caldrà que cadascú hi apunti el màxim d'informació possible entorn tot allò que ens passi. Es demana una participació activa i compromís. Un cop s'hagi concretat l'acció es determinarà quin treball documental (memòria) és més adequat i útil de cara a l'experiència. Al final de l'assignatura es duran a terme unes trobades individualitzades on s'avaluarà conjuntament (professorat i alumne/a) l'actuació a partir de la reflexió i un anàlisi ajustat i responsable de la feina de cadascú. Per tant, són instruments d'avaluació:

Observació participació 20% (avaluació conjunta professorat/alumne/a) RA 109.1

Seguiment del procés de l'alumne i del compliment de consignes i tasques de l'assignatura 20% (avaluació conjunta professorat/alumne/a) RA 107.1 RA 110

Informe sobre el propi procés 20% (avaluació conjunta professorat/alumne/a) RA 118.1

Treball sobre el diari de camp 20% (coavaluació entre alumnes) RA 118.1

Projecte: aplicació i memòria escrita 20% (avaluació conjunta entre el grup d'alumne si el professorat) RA106.1 RA107.1 RA 109.1 RA110.1 RA112.1

Totes les activitats són recuperables DINS DEL MATEIX SEMESTRE i durant el PERÍODE DE TANCAMENT. Per les característiques singulars de l'assignatura, la qual se centra en una pràctica col·lectiva duta a terme en un context professional real, no hi haurà recuperacions durant el període complementari.

BIBLIOGRAFIA:

Greene, M. (2005) *Liberar la imaginación. Ensayos sobre educación, arte y cambio social*. Barcelona: Graó.

Rodrigo, J.; Collados, A. (2010) *Transductores. Pedagogías colectivas y políticas espaciales*. Granada: Centro José Guerrero y Diputación de Granada.

Villasante, Tomás R. (2006). *Desbordes creativos. Estilos y estrategias para la transformación social*. Madrid: Los Libros de la Catarata.

Educació Emocional i Benestar

Crèdits: 6.00

OBJECTIUS:

Les emocions formen part de la nostra vida personal i social. Les trobem inherents i conformant la visió que tenim de nosaltres mateixos, dels altres o de com ens posicionem davant la vida, ens apropem o ens allunyem del que ens envolta, del que ens motiva, del que ens desagrada, del que hem o no de fer....

Com podem desenvolupar coneixements i habilitats sobre les emocions que ens serveixin per afrontar la vida quotidiana o per gaudir de benestar personal o social? I com persones educadores, quines potencialitats educatives possibilita treballar les emocions i la seva gestió amb les persones que acompanyem?

Objectius

- Conèixer el marc teòric sobre les emocions així com la potencialitat educativa de l'educació emocional en el treball socioeducatiu amb les persones i els col·lectius amb els que s'interacciona
- Conèixer, identificar i comprendre els processos emocionals en un mateix i en les altres persones
- Desenvolupar competències emocionals que ajudin en el benestar personal així com en la pràctica professional
- Conèixer i aplicar metodologies i estratègies per l'educació emocional en els diferents àmbits d'intervenció i amb diferents col·lectius per facilitar el benestar personal i les interaccions socials satisfactòries

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Participa activament en l'assignatura, assistint a classe amb regularitat, participant i treballant de forma activa
- Comprèn la importància de conèixer i gestionar les pròpies emocions en la relació d'ajuda als altres
- Aprèn la significació que té integrar el treball sobre les emocions, com un eix transversal dins el propi àmbit de treball
- Coneix diversitat d' experiències d'educació emocional que tenen relació amb diferents etapes de la vida
- Aprèn uns recursos i estratègies per poder treballar l'educació emocional

CONTINGUTS:

- Bases conceptuals en educació emocional.
 - La intel·ligència emocional
 - Fenòmens afectius. Estat d'ànim, afecte, emoció, sentiment
 - Les emocions. Característiques, tipologies, funcions i efectes
 - Les alteracions emocionals
- L'aprenentatge emocional
- Les competències professionals de la persona educadora
- La gestió i el control de les emocions
- Competències socioemocionals intrapersonals. El benestar personal
- Competències socioemocionals interpersonals. El benestar social
- Metodologies i estratègies en educació emocional.

AVALUACIÓ:

L'avaluació serà continuada.

Es realitzaran diferents propostes de treball durant el procés i es tindrà molt en compte la participació activa. Tanmateix, amb tots els conceptes treballats a l'assignatura, de forma progressiva, s'elaborarà un Treball final en grup.

BIBLIOGRAFIA:

- Bach, Eva; Darder, Pere (2002). *Sedueix-te per seduir*. Edicions 62, Barcelona.
- Bisquerra, R. (Coord.) (2011). *Educació emocional. Propostes per educadors i famílies*. Barcelona, Desclée de Brouwer
- Bisquerra, R. (Coord.) (2012). *¿Cómo educar las emociones? La inteligencia emocional en la infancia y la adolescencia*. Esplugues de Llobregat (Barcelona), Hospital S. Joan de Deu
- Bisquerra, R., Darder, P. (coords) (2001). *Las Emociones en la vida y en la educación : bases para la educación docente*. Madrid, Escuela Española
- Cristóbal, P. (1996). *Controlar las emociones*. Madrid, Temas de Hoy.
- Darder, P. Franch, J. (1998). Las emociones y la educación a *Aula de innovación educativa*, núm. 71, pp. 7-9
- Goleman, D. (1995). *La Inteligencia Emocional*. Barcelona, Kairós.
- Goleman, D. (1999). *La Práctica de la Inteligencia Emocional*. Barcelona, Kairós.
- Soler, J. i Conangla, M.M. (2004). *L'Ecologia Emocional. L'art de transformar positivament les emocions*. Barcelona, Amat
- Vaello, J. (2009). *El professor emocionalment competent*. Barcelona, Graó
- Vallés, A.; Vallés, C. (1996). *DIE. Desarrollando la Inteligencia Emocional*. Madrid, EOS.
- Vallés, A.; Vallés, C. (2000). *Inteligencia Emocional*. Madrid, EOS.

Gènere, Violències i Accions Socioeducatives

Crèdits: 6.00

OBJECTIUS:

L'educació social és un dels espais que pot contribuir a generar pràctiques de coneixement, de presa de consciència, i de prevenció de les violències plurals que viuen dones i homes en les societats del present. En aquesta perspectiva l'assignatura vol facilitar una aproximació teòrica i pràctica al fenomen de la violència en contextos diversos, generar sensibilitat per no negar-la, conèixer-la i valorar les seves conseqüències personals i socials. Alhora vol oferir recursos per actuar educativament davant les diferents violències que ens envolten i, de forma específica, les violències de gènere que dificulten la vida quotidiana de les persones, el seu desenvolupament, i aboquen a viure experiències d'exclusió i desigualtat.

OBJECTIUS

- Conèixer el significat de violència, tipus i formes d'expressió, i reflexionar sobre les causes i conseqüències de les violències en la vida de les persones i en la societat en el seu conjunt
- Aproximar-se a diferents models i teories que han explicat el fenomen de les violències i comprendre les violències en els contextos actuals de globalització econòmica
- Estudiar les declaracions d'organismes internacionals, i les polítiques de caràcter governamental i no governamental en relació a les violències
- Conèixer els significats de gènere i conceptes relacionats i reflexionar sobre com es contextualitzen en la nostra realitat social i en la vida quotidiana
- Reflexionar sobre les variables històriques que sostenen les desigualtats per raó de gènere i identificar la violència de gènere en diferents contextos i situacions.
- Analitzar críticament recursos educatius i programes de formació permanent sobre violències que es poden dur a terme en l'àmbit de l'educació social

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Coneix el significat de la violència i identifica de forma contextualitzada els seus registres i expressions
- Coneix diferents marcs teòrics que expliquen les violències i analitza les seves causes i conseqüències en relació als elements conceptuals
- Reflexiona sobre les aportacions i els buits de les declaracions i les polítiques a l'entorn de les violències
- Identifica els diferents conceptes relacionats amb el gènere i reflexiona sobre la seva caracterització en contextos i situacions determinades
- Cerca projectes formatius governamentals i no governamentals sobre violències i els analitza com a recursos per una educació permanent crítica i transformadora

COMPETÈNCIES

Específiques

- Conèixer els diferents àmbits de la vida en societat des d'una perspectiva antropològica, cultural, sociològica, històrica, política i filosòfica.
- Conèixer els diferents àmbits professionals de l'educació social.
- Conèixer les diferents polítiques socials, culturals i educatives en el marc autonòmic, estatal, europeu i internacional.
- Conèixer les principals causes i tipus d'exclusió i desadaptació social i els diferents models

d'intervenció.

- Identificar les desigualtats i conèixer les estratègies i mecanismes de prevenció i compensació de les mateixes.
- Ser capaç d'establir relacions entre la teoria i pràctica professional.
- Ser capaç d'establir relacions entre la teoria i pràctica professional.

Bàsiques

- Saber aplicar els coneixements a la feina i en la vocació d'una manera professional i posseir les competències que se solen demostrar mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes en l'àrea d'estudi pròpia.
- Tenir la capacitat de recollir i interpretar dades rellevants (normalment dins de l'àrea d'estudi pròpia) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes importants de caràcter social, científic o ètic.

CONTINGUTS:

Bloc I: Les violències i les seves formes d'expressió

1. Aproximació conceptual a la violència i a les seves expressions plurals
2. Tipologies i visibilitat de les violències: violències explícites i implícites, violències reconegudes i violències silenciades
3. Les violències com a expressió de problemàtiques de les societats actuals: conflictes armats, empobriment, migracions...

Bloc II: Violències de gènere en contextos diversos

1. La dicotomia sexe-gènere i la construcció de la feminitat i la masculinitat
2. El gènere com a generador de desigualtats i exclusions
3. La violència de gènere en diferents contextos: família, treball, centre educatiu, la ciutat...

Bloc III: La formació permanent com a generadora de benestar, igualtat i convivència

1. Declaracions internacionals i polítiques públiques davant les violències
2. L'educació permanent com a constructora de justícia, benestar i convivència
3. Projectes educatius governamentals i no governamentals sobre violències i violència de gènere

AVALUACIÓ:

L'assignatura contempla l'avaluació del procés i dels resultats a través dels següents instruments i activitats:

- Observació: assistència, participació i realització de les activitats de classe i de tutoria. Individual. 20%
- Treball oral: estudi d'un projecte d'acció educativa. Grup. 40%
- Treball escrit: estudi de cas. Individual. 40%

Per superar l'assignatura cal aprovar totes les activitats.

BIBLIOGRAFIA:

Aldana, Carlo. Ternura y postura: la educación para la paz. Guatemala: UNESCO Guatemala, 2004

Amnistia Internacional. <https://www.es.amnesty.org/index.php>

Arisó, Olga i Mérida, Rafael (2010). Los géneros de la violencia. Una reflexión sobre la violencia de género. Barcelona: Egales

Bourdieu, Pierre. La dominación masculina. Barcelona: Anagrama, 2000

Cantera, Leonor. Te pego porque te quiero. Universitat Autònoma de Barcelona, 1999.

Carra, Pat. Bombas de risa. Madrid: Horas y horas, 2001.

Comins, Irene. La ética del cuidado como educación para la paz (Tesis doctoral). Universitat de Castelló, 2003

Connell, R.W. Masculinidades. México: Universidad Autónoma de México, 2003.

Escola Cultura de Pau UAB.

http://escolapau.uab.cat/index.php?option=com_content&view=article&id=45&Itemid=34<=es

Fisas, Vicenç. Cultura de paz y gestión de conflictos. Barcelona: Icaria, 1998

Intermon Oxfam. <http://www.oxfamintermon.org/>

Lorente Acosta, Miguel. Tu haz la comida, que yo cuelgo los cuadros. Barcelona: Critica, 2014

Mernissi, Fatema. Un libro para la paz. Madrid: Aleph, 2004

Mujeres de Negro. <http://www.wloe.org/WLOE-sp/informacion/paz/mdn/mdn-intro.html>

Rojas Marcos. Luis. Las semillas de la violencia. Madrid: Espasa, 1996

Sanchis, Rosa. ¿Todo por amor? Una experiencia educativa contra la violencia de la mujer. Barcelona: Octaedro, 2006

Sontang, Susan. Ante el dolor de los demás. Madrid: Santillana, 2003

Talburt, Susan, Steinberg, Shirley R. (ed.). Pensando Queer. Sexualidad, cultura y educación. Barcelona: Octaedro

Tamaia. <http://www.tamaia.org/>

L'Activitat Física com a Recurs Socioeducatiu

Crèdits: 6.00

OBJECTIUS:

L'assignatura indaga sobre les potencialitats i els perills que presenta l'activitat física a l'hora d'oferir mecanismes alternatius que pugin reforçar la cohesió i la convivència social. Explora la capacitat que pot tenir l'activitat física per tal que es generi, fomenti i doni una dinamització de les xarxes socials amb la pràctica esportiva com a recurs i espai de trobada. Examina com aquest dinamitzador col·lateral que és l'activitat física pot generar capital social i el fet que, gràcies a la practica esportiva, es pugui donar una interacció social dinamitzadora i catalitzadora de relacions interpersonals.

Objectius

1. Conèixer i comprendre les potencialitats i perills que presenta l'activitat física en general per desenvolupar accions socioeducatives enfocades a generar xarxa social.
2. Adquirir les competències necessàries per tal d'utilitzar les eines i la metodologia de treball de l'activitat física per poder crear activitats i programes d'acció socioeducativa en diferents àmbits i contextos amb persones en risc d'exclusió social.
3. Analitzar i avaluar experiències en diferents contextos en què s'utilitzi l'activitat física o esportiva com a element d'inclusió o d'integració social.

CONTINGUTS:

1. Definició del marc de treball. Activitat física. Xarxa social. Capital social. Connector social. Exclusió social
2. La dimensió formativa, socialitzadora i inclusiva que pot tenir d'activitat física des de la perspectiva socioeducativa. L'activitat física com a vehicle per a la inclusió social de col·lectius en risc d'exclusió social a través de la descoberta d'una nova manera de gestió del temps lliure com a temps de lleure creant un diàleg positiu que permeti que es generi capital social.
3. La programació d'activitats físiques i esportives. L'estructura, les pautes i la metodologia d'una sessió d'activitat física. Seguiment, avaluació, reflexió de les activitats físiques i esportives plantejades. Regles i rutines dins de les activitats físiques i esportives.
4. Avaluació, anàlisi i creació de programes d'activitat física com a connector social i com a recurs socioeducatiu.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Paral·lelament a les sessions de classe, l'alumnat, abans d'iniciar els diferents temes, ha de presentar-ne un petit resum personal i sense consulta bibliogràfica. Un cop analitzats els temes a l'aula, ha de buscar autors que fonamentin la seva opinió i complementar-ho amb una bibliografia ampliada. La correcció d'aquests temes permet la reelaboració del procés i l'assoliment dels continguts treballats.
- Tutories individuals del procés d'aprenentatge seguit a l'assignatura.
- Tutories de grup per al seguiment del treball de l'assignatura en grup.

Avaluació de resultats:

- L'avaluació continuada (opció A) serà per a l'alumnat que realitzi totes les activitats, treballs i avaluacions formatives proposades pel professorat.
- L'avaluació final (opció B) serà per a l'alumnat que no hagi seguit el procés d'avaluació continuada i li

falti un o més elements avaluadors. Els alumnes que no compleixin el 90% dels lliuraments a l'aula i en mà, s'hauran d'adscriure a l'opció B d'avaluació final.

Opció A, avaluació continuada i formativa?

Per tenir accés a l'avaluació continuada l'alumnat ha de haver lliurat un 90% de les activitats proposades pel professor.

L'avaluació dels conceptes es farà des de tres vessants:

- Presentació d'un treball en grup oral i escrit (45% del total de la nota).
- STD i articles (40% del total de la nota).
- Realització d'una prova per escrit de l'assignatura (15% del total de la nota).

Cadascuna de les proves s'ha d'aprovar per separat ?

Opció B, avaluació final.

L'avaluació dels conceptes es farà des de tres vessants:

- Presentació d'un treball en grup oral i escrit (apte/no apte).
- STD i articles (apte/no apte).
- Realització d'una prova per escrit de l'assignatura. (100% del total la nota).

Cada part s'ha d'aprovar per separat.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Freire, P. *L'educació com a pràctica de la llibertat*. Vic: Eumo Editorial, 1987.
- Puig, N.; Maza, G.; Gómez, C. *Deporte e integración social*. Barcelona: INDE, 2009.
- Soler, S; Lleixà, T. *Actividad física y deporte en sociedades multiculturales. Integración o segregación*. Barcelona: Horsori, 2004.
- Diversos autors. *Esport i immigració*. Apunts 68. Barcelona, 2002.
- Diversos autors. *L'esport als espais públics urbans*. Apunts 91. Barcelona, 2008.

Resolució de Conflictes i Mediació

Crèdits: 6.00

OBJECTIUS:

L'assignatura es divideix en tres blocs. En el primer es tracta sobre el conflicte, com surgeix, com escala i evoluciona i com s'analitza. El segon bloc tracta de la negociació i aquí s'estudia com es resolen els problemes en els que un està implicat amb un altre o altres i finalment la mediació com a una eina de resolució de conflictes; al final també es tracta l'arbitratge, el medarb i el mediaconcilia.

Objectius:

- a) Aprofundir en el conflicte a partir de la seva identificació, anàlisi i avaluació, donant un protagonisme destacat a la comprensió dels mecanismes que tenen lloc en l'escala i desescalada del mateix conflicte.
- b) Conèixer, aprofundir i aplicar les principals tècniques, estratègies i estils de negociació, quan la persona és part implicada en el conflicte.
- c) Conèixer què és la mediació i en quins camps s'aplica, quan el professional no és part del conflicte, sinó professional imparcial.
- d) Conèixer els diferents tipus de mediació i aprendre les tècniques que ens permetin exercir com a facilitadors de comunicació, que és la principal tasca del Mediator.
- e) Conèixer i aprofundir les altres tècniques de resolució de conflictes a més de la negociació i de la mediació.

RESULTATS D'APRENTATGE:

118.1 Planifica de forma ajustada i gestiona la informació per a resoldre problemes i identificar necessitats personals, grupals i d'organització en els diferents contextos d'intervenció.

119.1 Planifica, elabora i avalua plans d'intervenció psicosocial en diferents contextos individuals, familiars i comunitaris.

120 Escull els instruments i tècniques d'avaluació específiques de la intervenció més adequades per a la identificació de necessitats personals i grupals.

122.1 Resol problemes i situacions pròpies de la tasca professional amb actituds innovadores i útils.

123.1 Analitza la mediació en entorns nacionals (comunitats autònomes) i internacionals en els diferents àmbits.

124 Es mou en situacions complicades o que requereixen el desenvolupament de noves solucions tant en l'àmbit acadèmic com laboral o professional dins la psicologia.

COMPETÈNCIES

Genèriques

- Desenvolupar una actitud receptiva i empàtica.
- Ser capaç de respectar i fomentar els drets fonamentals de les persones.
- Tenir capacitat per adaptar-se a situacions noves.
- Tenir capacitat per aprendre i reflexionar sobre el procés d'aprenentatge.
- Tenir capacitat per resoldre problemes.

Específiques

- Conèixer i analitzar les diferents funcions i tasques de la persona educadora social.
- Conèixer i saber aplicar els processos d'avaluació.
- Identificar les desigualtats i conèixer les estratègies i mecanismes de prevenció i compensació de les mateixes.
- Ser capaç d'analitzar contextos institucionalitzats.
- Ser capaç d'analitzar i interpretar diagnòstics en l'àmbit socioeducatiu.
- Ser capaç d'establir relacions entre la teoria i pràctica professional.
- Ser capaç de treballar en la complexitat i incertesa del context.
- Ser capaç de trobar l'equilibri i la distància professional òptima davant les situacions socioeducatives.

Bàsiques

- Saber aplicar els coneixements a la feina i en la vocació d'una manera professional i posseir les competències que se solen demostrar mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes en l'àrea d'estudi pròpia.

Transversals

- Interactuar en contextos globals i internacionals per identificar necessitats i noves realitats que permetin transferir el coneixement cap a àmbits de desenvolupament professional actuals o emergents, amb capacitat d'adaptació i d'autodirecció en els processos professionals i de recerca.
- Projectar els valors de l'emprenedoria i la innovació en l'exercici de la trajectòria personal acadèmica i professional, a través del contacte amb diferents realitats de la pràctica i amb motivació envers el desenvolupament professional.

CONTINGUTS:

1- El conflicte:

1.1 Definició, identificació, origen, causes i tipus de conflictes.

1.2 L'escalada del conflicte i les tècniques de la desescalada: actituds i estats emocionals en cada moment.

2- Coneixements bàsics per a la resolució de conflictes:

2.1 El llenguatge no verbal

2.2 Com neutralitzar les actituds agressives, passives i/o destructives en la relació

3- La Negociació:

3.1 Definicions

3.2 Els 7 elements de la Negociació

3.3 Actituds davant el conflicte i els corresponents estils de Negociació

3.4 Tàctiques i estratègies en el marc de la Negociació.

3.5 Preparació d'una Negociació

4- La Mediació, com a tècnica de Resolució de Conflictes:

4.1 Definició de la Mediació

4.2 Funcions del Mediator i perfil ideal

4.3 Pràctica i ètica del Mediator

4.4 Context legal de la Mediació

4.5 Models teòrics de la Mediació:

4.5.1 Tradicional- Lineal (Escola de Harvard)

4.5.2 Psicologista (Circular narratiu)

- 4.5.3 Transformador
- 4.6 Àmbits d'Aplicació:
 - 4.6.1 Familiar: separacions, divorcis, problemes convivencials intergeneracionals.
 - 4.6.2 Escolar
 - 4.6.3 En l'Àmbit del Dret Privat
 - 4.6.4 Àmbit penal de menors i d'Adults
- 5- Altres tècniques d'intervenció en la resolució de conflictes:
 - 5.1 Entrevista individual i/o grupal
 - 5.2 Observació
 - 5.3 Acció Tutorial i intervenció personalitzada
 - 5.4 Treball en grup i supervisió
- 6- Coordinador de parentalitat

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

1- Elaborar i lliurar les STD que es facin al llarg del curs en el termini fixat i sempre abans de l'acabament de la docència de l'assignatura. 15% de la nota. S'han d'haver lliurat tots. Es poden recuperar fent el lliurament abans de la 2ª convocatòria.

Avaluació de resultats:

1. Realització i lliurament del treball individual abans d'acabar la docència de l'assignatura. Té el 20% de la nota. Es pot recuperar lliurant-lo abans de la 2ª convocatòria.
2. Realització i lliurament d'un treball de grup abans d'acabar la docència de l'assignatura. Té un 15% de la nota final. No es pot recuperar.
3. Realització d'una prova a la meitat de l'assignatura. Té un 25% de la nota. Es pot recuperar en la segona convocatòria
4. Realització d'una prova al final de l'assignatura. Té un 25% de la nota i es pot recuperar en la segona convocatòria
5. Per a la nota final es farà una mitjana ponderada, segons els tants per cent fixats. Només es podrà fer el promig quan les proves i els treballs s'hagin superat amb un mínim de 5 punts sobre 10 i totes les STD elaborades i lliurades.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Arechaga, P. *Sobre el proceso de mediación, los conflictos y la mediación penal*. Buenos Aires: Galerna, 2005.
- Fiorenza, A. *Cuando el amor no basta: consejos eficaces para resolver los problemas entre padres e hijos adolescentes*. Barcelona: Planeta, 2009.
- Fiorenza, A. *Cómo hacer la vida imposible a tus padres*. Madrid: RBA Libros, 2005.
- Funes, J. *Mediación y justicia juvenil*. Barcelona: Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada. Departament de Justícia. Generalitat de Catalunya, 1994.
- González- Capitel Martínez, C.M. *Manual de mediación*. Barcelona: Atelier, 1999.
- Gorvein, N. *Divorcio y mediación*. Mèxic: Maldonado, 1999.
- Güell i Barceló, M. *¿Por qué he dicho blanco si quería decir negro?* Barcelona: Graó, 2005
- Haynes, J.M. *Fundamentos de la Mediación Familiar*. Madrid: Gaia, 1995.
- Haynes, J.M. *La mediación en el divorcio*. Barcelona: Granica, 1997.
- *Llei 15/2009 de 12 de juliol sobre la Mediació en l'àmbit del dret privat*. DOGC del 12-07-2009.
- Moore, C. *El proceso de mediación*. Buenos Aires: Granica, 1995.
- Ripol- Millet, A. *Separació i divorci, la mediació familiar*. Barcelona: Centre d'Estudis Jurídics i Formació

- Especialitzada. Departament de Justícia. Generalitat de Catalunya, 1997.
- Vinyamata, E. *Conflictologia*. Barcelona: Ariel, 2001.
 - Vinyamata, E. *Manual de prevención y resolución de conflictos*. Barcelona: Ariel, 1999.

Complementària:

- Briggs, J; David Peat, F. *Las siete leyes del caos*. Barcelona: Grijalbo, 1999.
- Burget, M. *El educador como gestor de conflictos*. Bilbao: Deusto, 1999.
- Freíd, D. *Nuevos paradigmas en la resolución de conflictos*. Perspectivas y prácticas. Buenos Aires: Granica, 2001.N
- Harvard Bussiness Review. *Negociación y resolución de conflictos*. Bilbao: Deusto, 2001.
- Makarenko, A. *El poema pedagógico*. Barcelona: Planeta, 1981.
- Marinoff, L. *Más Platón y menos Prozac*. Barcelona: Ediciones B, 2000.
- Rojas Marcos, L. *Las semillas de la violencia*. Madrid: Espasa Calpe, 1995.
- Salas, A. *Diario de un skin*. Madrid: Temas de Hoy, 2003.
- Sanmartín, J. *La violencia y sus claves*. Barcelona: Ariel, 2000.
- Singer, L.R. *Resolución de conflictos. Técnicas de actuación en el ámbito empresarial, familiar i legal*. Barcelona: Paidós, 1996.
- Torrejo, J.C. *Mediación de conflictos en instituciones educativas*. Madrid: Narcea, 2000.

Treball en l'Àmbit de la Justícia

Crèdits: 6.00

OBJECTIUS:

L'assignatura busca una aproximació, des d'una perspectiva educativa, al funcionament de la Justícia Penal a Catalunya. Aquesta aproximació implica un coneixement de com s'administra la justícia i com es compleixen les penes o mesures.

S'abordaran les diferències entre la Justícia Juvenil i la Justícia d'Adults, així com les diferències existents entre medi obert i tancat.

També és objecte d'anàlisi la complexa problemàtica que genera l'internament, la reclusió i les dificultats associades a la rehabilitació social. Per això van tenint cada vegada més presència en la legislació penal i en la societat els processos de mediació i les mesures penals alternatives.

Es tractarà amb especial atenció el rol de l'educador/a social en tot el procés, així com les seves funcions, els programes i les activitats que es porten a terme i les perspectives de futur.

Objectius:

- Conèixer el funcionament del sistema de justícia a Catalunya.
- Conèixer i analitzar la legislació que regula la intervenció socioeducativa en l'àmbit de la justícia.
- Conèixer les característiques dels diversos contextos d'intervenció: medi obert i medi tancat.
- Fer una anàlisi del perfil dels usuaris de la intervenció socioeducativa des de la justícia.
- Conèixer els diferents programes d'intervenció que es porten a terme pel treball individual i pel treball grupal tant en el medi obert com en el medi tancat.
- Reflexionar envers l'ètica, els valors humans i el desenvolupament de la professió.

RESULTATS D'APRENTATGE:

Ser capaç d'analitzar contextos institucionalitzats. Ser capaç d'establir relacions entre la teoria i pràctica professional. Ser capaç de treballar en la complexitat i incertesa del context. Analitzar necessitats i dissenyar, aplicar i avaluar plans, projectes i activitats d'intervenció socioeducativa. Capacitat per treballar en equip, per conduir i liderar grups, per resoldre conflictes, prendre decisions i desenvolupar habilitats per les relacions interpersonals. Capacitat crítica, d'anàlisi, de síntesi, d'organització i de planificació.

COMPETÈNCIES

Genèriques

- Desenvolupar capacitats i habilitats per al treball en xarxa i en equips multiprofessionals.
- Posar els fonaments del coneixement bàsic de la professió.
- Tenir capacitat de cerca, recopilació, classificació, anàlisi, síntesi i comunicació.

Específiques

- Conèixer i analitzar les diferents funcions i tasques de la persona educadora social.
- Conèixer i utilitzar les TIC i el seu potencial educatiu en el teixit social, cultural i laboral.
- Saber elaborar, desenvolupar i aplicar plans, programes i projectes d'acció socioeducativa tenint en compte la diversitat dels subjectes i les característiques dels contextos.
- Ser capaç d'analitzar contextos institucionalitzats.
- Ser capaç d'establir relacions entre la teoria i pràctica professional.
- Ser capaç de treballar en la complexitat i incertesa del context.

CONTINGUTS:

Tema 1. Introducció al sistema judicial a Catalunya

- 1.1.- El Departament de Justícia.
- 1.2.- Legislació vigent.
- 1.3.- Les institucions de Justícia
- 1.4.- Reflexions al voltant de l'execució penal

Tema 2. La intervenció socioeducativa amb persones adultes

- 2.1.- El model de rehabilitació a les presons catalanes
- 2.2.- El règim obert: règim obert, llibertat condicional i serveis socials
- 2.3.- L'execució penal a la comunitat: MPA, mediació i reparació i assessorament tècnic penal

Tema 3.- La intervenció socioeducativa amb menors

- 3.1.- Tipologia de centres.
- 3.2.- L'acció socioeducativa en Centre Educatiu.
- 3.3.- L'acció socioeducativa en el medi obert.
- 3.4.- La mediació extrajudicial.

Tema 4.- L'ètica en l'acció socioeducativa en l'àmbit de la justícia

- 4.1.- Deontologia de l'ES
- 4.2.- L'ètica en el treball diari en l'àmbit de la justícia.

AVALUACIÓ:

1. Del procés (70%):

- assistència i participació a les classes
- exercicis pràctics de cada tema
- activitats complementàries
- treball individuals
- treballs de grup

2. De resultats (30%):

- examen final individual

BIBLIOGRAFIA:

- Amorós, P. (Coor.) (1993). Metodologia d'intervenció en medi obert. Centre d'Estudis Jurídics. Barcelona: Generalitat de Catalunya.
- Capdevila, M.; Ferrer, M. i Luque, E. (2006). La reincidència en el delictes en la Justícia de Menors. Centre d'Estudis Jurídics. Barcelona: Generalitat de Catalunya.
- Carmona; Manuela (1997). Crónica de un desorden: notas para reinventar la justicia. Madrid: Alianza.
- Cid, J. i Larrauri, E. (1997). Penas alternativas a la prisión. Barcelona: Bosch.
- Cid, J. i Larrauri, E. (2001). Teorías criminológicas. Barcelona: Bosch.
- Consell d'Europa (2008). Reglas europeas para infractores menores de edad sometidos a sanciones o medidas. Recomendación CM/R (2008) 11 del Comité de Ministros. Traducció del Centre d'Estudis Jurídics (2010).
- Funes, J. (Direc.) (1994). *Mediació i justícia juvenil*. Centre d'Estudis Jurídics, Barcelona: Generalitat de Catalunya.
- Funes, J.; Luque, E.; Ruiz, A. (1996): ?Reincidència en la justícia de menors?. Centre d'Estudis Jurídics. Generalitat de Catalunya.
- González, S. (1992). *La presó oberta. Recursos socials i atenció en el propi medi*. Centre d'Estudis

Jurídics. Barcelona: Generalitat de Catalunya.

- Larrauri, E. (2007). *Criminología crítica y violencia de género*. Madrid: Trotta.
- Luque, E. (1999). *Les víctimes del delict*. Centre d'Estudis Jurídics. Barcelona, Generalitat de Catalunya.
- Moreno, X.; Porta, J. i Rovira, F. (1995). *La cárcel y su mundo*. Chile: Sercop.
- Observatori del Sistema Penal (2005). *La cárcel en el entorno familiar*. Ajuntament de Barcelona.
- Pérez, R. (2001). *El Proceso del Menor*. Navarra: Aranzadi.
- Redondo, S. (1998). *Desviación, delinquencia i control social*. Centre d'Estudis Jurídics. Barcelona: Generalitat de Catalunya.

Webgrafia:

- Guia per conèixer i entendre l'àmbit de l'execució penal a Catalunya:
http://www20.gencat.cat/docs/Justicia/Documents/ARXIUS/execucio_penal_catalunya.pdf
- Portal de Departament de Justícia, <http://www.gencat.cat/justicia/>
- Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada, <http://www.gencat.cat/justicia/cejfe>
- Biblioteca del Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada
<http://www.netvibes.com/bibliotecacejfe>
- Descriptors estadístics de Serveis Penitenciaris i Rehabilitació
http://www.gencat.cat/justicia/estadistiques_serveis_penitenciaris/